

AMIGA Világ

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI MAGAZIN

I. évfolyam I. szám Ára: 500,-Ft

1999. JANUÁR

COMPUTER '98 - **A VÁSÁR**

Hardver CyberstormPPC tuning
Felhasználói MakeCD, Digibooster
Internet Hálózat Amigával
MAC (SS) Yam Amlrc
Játék Alapozás Internet
Nosztalgia Treasure Island
Hírek, apróhirdetés, játék Emperor Foundation
Death or Glory

Jóreggelt! Ilyen sok Amigás magazin évek óta nem volt az országban. A Chip vendégoldalain, az AmigaRulez és nem utolsósorban az AMIGAonly hasábjain kívül most már mi is zúdítjuk a nyakatokba az információkat.

Annak ellenére, hogy bizonyos folytatásos cikkek az AMIGAonlyban kezdődtek el és itt folytatódnak, a két magazin nem egymás elődje/utódja, esetünkben a pontos kifejezés talán az „osztódással szaporodott” lehet. Az AMIGAonly 11-es száma valamikor január végén lesz kapható - az infot egyenesen az Ao HQ-ról kaptuk...

Szerencsére van elég érdekesség és újdonság ahhoz, hogy bőven megtöltsön akár három magot is, attól tehát nem kell félnetek, hogy mindhárman (sőt, mindnégyen) ugyanarról fogunk írni. Németországban öt magazin képes havonta megtölteni száz A4-es oldalt, talán nekünk is sikerül ezt a 64-et. Próbáljuk kicsit rendezettebb formába rázni az újságot, sokkal többet foglalkozunk majd a kezdőkkel (ők vannak többen) és ami a legfontosabb: kiszámítható megjelenést ígérünk. Ez azt jelenti, hogy évente 8 alkalommal jelenünk meg, kábé hathetente. Minden második számhoz, azaz évente négyszer lesz majd CD melléklet. Ennél gyakrabban nem akarunk CD-t, mivel az a minőség rovására menne - nem biztos, hogy meg tudnánk tölteni őket érdekes anyaggal.

Ami biztosan lesz az AmigaVilágban:

Hírek, játék- és felhasználói programok, olvasói játék (mindenfélé díjjal), ingyenes apróhirdetés, www ajánló és alkalmanként egy-egy, Shapeshifter/Fusion emulátor alatt futó MAC program ismertetése. Néhány programot igencsak ráérős stílusban fogunk kivesézni (lásd Yam ebben a számban, vagy Arteffect a következőben), ami persze nem terjengősséget jelent majd - legalábbis reményeink szerint. A mostani számban kicsit túltengenek az internettel kapcsolatos cikkek, ám ezt hosszú távon mindenképp kompenzáljuk majd. Óvatosan belekóstolunk (néha szó szerint...) majd egy-két nem kifejezetten Amigás témába is, ám ezek a rovatok csak töredék helyet foglalnak el, aggodalomra semmi ok.

Ami biztosan nem lesz:

Nem írunk túl sokat még meg nem jelent programokról (feleslegesen izgatnánk az olvasókat olyasmivel, ami talán sohasem kerül kiadásra - ilyesmit legfeljebb a „Nemrég hallottuk”-ba teszünk) - más szabály nincs...

Az árról: nos, a mai Amigás piacon hirdető ugyebár alig van, a példányszám meg alacsony, mi is szeretnénk végre milliommossá válni - ugye nem kell tovább magyaráznunk, miért annyi az ár, amennyi? Tulajdonképpen pontosan fele ekkora magazint terveztünk, 300 Forintos áron. Hosszas tanakodás (nameg Qxy kétszáz oldalas cikke) után jutottunk arra az elhatározásra, hogy az oldalszámot megduplázzuk (az árat viszont nem teljesen).

Remélem, nem riasztunk el túl sok olvasót a közel 500 Forintos (azaz két korsó sörnyi, vagy ha úgy tetszik nem egészen két Euronyi) árral - a cserébe kapott információ talán ér ennyit... Nem nehéz kitalálni, hogy egy ekkora magazint (főleg ilyen betűmérettel és tördeléssel) komoly munka megírni, összeállítani, letördelni - mindezt nem főállásban. Reméljük, értékelitek majd erőfeszítéseinket, főleg azzal, hogy jól előfizettek a magra :).

Ha közületek valaki most olyan újságot olvas, amit nem rendelt meg, és nem kíváncsi a többi számra, akkor tekintse ajándéknak - az adatbázisunk most kezdi összeszedni magát. Ha mégis tetszett, add fel a csekken az újság árát (neadjisten fizess elő néhány továbbira...).

Végezetül szeretnénk köszönetet mondani mindenkinek, aki segített abban, hogy az AmigaVilág megjelenhessen, elsősorban a cikkíróknak. Külön köszönet Unrealnak (alias Kémeri Csaba) az AV logoért.

TARTALOM

EZ + AZ

Tartalom	vajon melyik oldalon lehet???
Hírek	4
Apróhirdetés	21
Játék	23
Computer '98	25

Új Amigás magazinok	20
---------------------------	----

amigaOS
erstaugabe - 12/98 bis 1/99
das fachmagazin für amiga-anwender

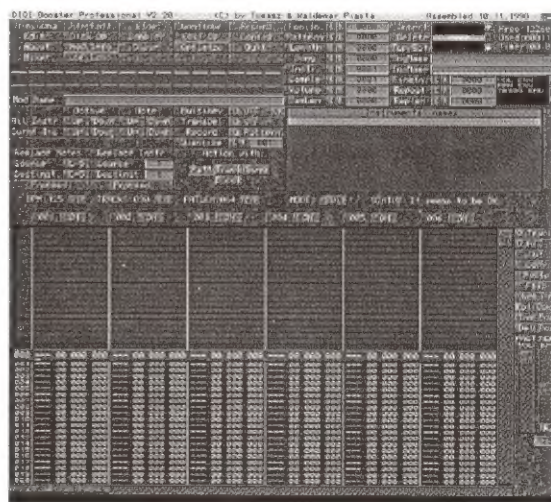
Impresszum, előzetes	62
----------------------------	----

FELHASZNÁLÓI PROGRAMOK

MakeCD interjú	18
----------------------	----

Digibooster Pro	54
-----------------------	----

Ppaint workshop	57
Hálózatiépítés AmiTCP-vel	38

JÁTÉK

Imperator10

Foundation interjú 11

Malice40
Chak chalóknak! (Cheat corner)30

NOSZTALGIA

Ambermoon42
Death or Glory50

MAC SAROK

MAC alapok12
Internetezés MAC emulátorral13

Muppet Treasure Island..... 46

HARDVER

Cyberstom PPC tuning 14
PPC GY.I.K. 52

PC-s floppy átalakítása..... 24

INTERNET

Yam 32
FTP e-mail-ben 17
AmIRC8
WWW ajánló 61

Z

Most már valószínűleg elképzelhető, hogy esetleg átirják a Z-et Amigára... A Clickboom végre hajlandó volt beismerni azt, amit szinte mindenki tudott pletykaszinten, hogy a Bitmap Brothers stratégiai játéka Amigára is meg fog jelenni - valamikor 1999-ben. A játék a Command & Conquer (vagy ha úgy tetszik: a Napalm vagy a Dune2) stílusában készült.

Azokkal ellentétben itt szükséged lesz a reflexeidre is, nemcsak az eszedre. Sokan bíralták a játékot, amiért robotokkal kell benne harcolni („nem elég komoly”), mindenesetre tény, hogy az egyik legnagyobb példányszámú német játékmagazin, a PowerPlay az év játékának választotta a megjelenése évében. A játékból csak 68k változat készült.

1998 november legnépszerűbb Amiga szoftverei

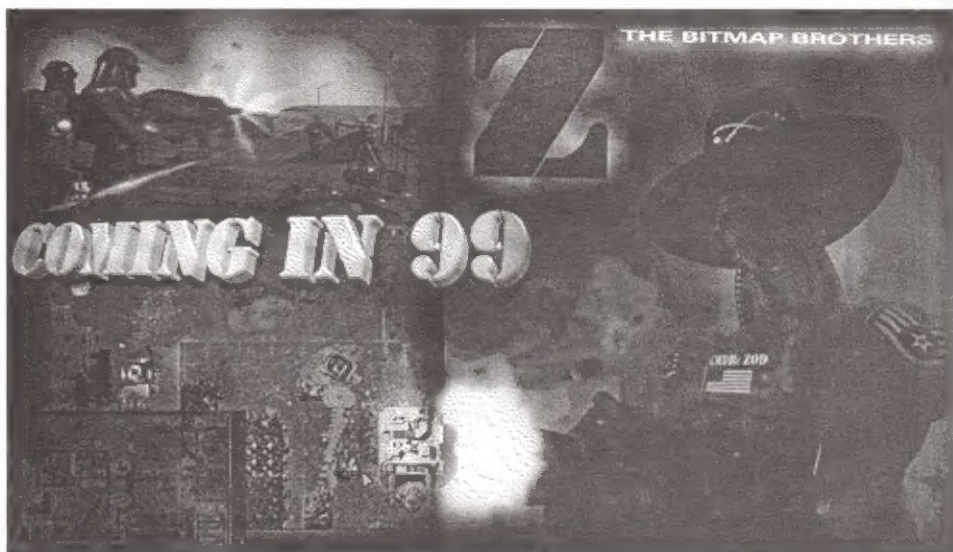
A GTI (az egyik legnagyobb Amiga szoftver-nagykereskedő cég) közzétette a novemberben legtöbb példányszámban eladott Amigás programainak listáját.

Felhasználói programok:

1. CD Aminet Set 7
2. CD Aminet 27
3. CD Amiga Format CD 33
4. CD Cybergrafx 4
5. CD Amiga Format CD 34
6. CD Aminet Set 6
7. CD Red Hat Linux 5.1
8. CD PFS 2
9. CD Superview Productivity Suite
10. CD Aminet 26
11. CD Amiga Format CD 32
12. CD Get Connected
13. CD Directory Opus 5 Magellan II D
14. CD Envoy 3
15. Disk Turbo Print 7.0 D
16. CD Opus Plus CD
17. CD Aminet Set 3
18. Disk Oxyron Patcher
19. CD Aminet Set 5
20. CD Gateway 3
21. CD Wordworth 7
22. CD Amiga Format CD 31
23. CD Miami V3.x
24. CD Scala MM 400
25. CD Aminet Set 4

Most nézzük a legnépszerűbb játékokat:

1. CD Vulcanology
2. CD Wet!
3. CD Foundation
4. CD Amiga Classix Vol. 1
5. CD Genetic Species
6. Disk Olofight
7. CD Eat the Whistle
8. CD Games Attack
9. CD Myst deutsch

10. Disk Worms Directors Cut
11. Disk Chaos Engine 2 ECS
12. Disk FIFA International Soccer
13. CD Vulcan CD Bonanza Bundle
14. Disk Formula 1 Grand Prix
15. Disk Hugo
16. CD OnEscapee
17. CD Shadow of the 3rd Moon
18. CD Arcade Classix MK II
19. CD Trapped 1&2 Bundle
20. CD Samba World Cupe
21. Disk Game Machine Bundle 3
22. Disk Game Machine Bundle 1
23. CD Civilisation
24. Disk Civilisation
25. Disk Dune 2

aMozilla

A hír igaz! A Netscape böngészőjét végre komolyan fejleszteni kezdték Amigára. Miután a fejlesztők közzétették az első híreket és képeket a készülő Amiga portról, egyetlen nap alatt több, mint 1200 Amigás jelentkezett béta tesztelésre...

A program MUI-s felületet kap, lokalizált lesz (magyar változat) és csak a jó ég tudja, mikor

készül el... A közhiedelemmel ellentétben azok a bővítések, amikkel az amigás böngészők nem rendelkeznek, nem szerves részei a Netscape Navigator-nak sem (real video, realaudio stb), hanem külső fejlesztések. 68k-s és PPC-s verzió egyaránt készül.

Amiga 99

Az idei St. Louise-ban tartott Amiga 99 vásáron Steve Nagel úrhajós fog beszédet tartani. Ő volt a századik úrhajós, aki fent járt...

Az előadás címe „Computers in Space” lesz, és arról beszél majd, hogy az űrprogram mely területein használnak Amigákat a NASA-nál.

Genetic Species

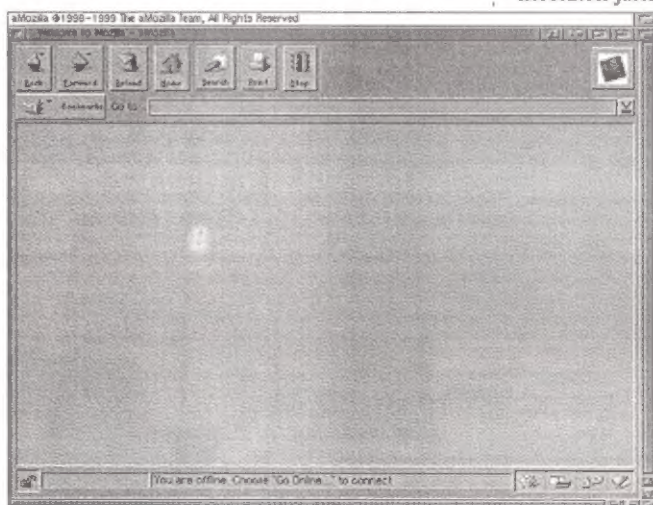
A tavalyi év (világviszonylatban) legnagyobb példányszámban eladott játéka a Genetic Species volt. Úgy tűnik, a korábbi negatív nyilatkozatok ellenére mégiscsak lesz TCP/IP patch a játékhoz, azaz lehetőség nyílik majd interneten keresztüli játékra is.

Magfúzió :)

Két amerikai Amiga magazin, az Amazing Computing és az Amiga Informer egyesült, és a jövőben közös számot adnak ki. A magazint a PiM Publications forgalmazza.

Foundation

Január végére ígérik az osztott képernyős, két játékos módot. A teljes RTG/AGA

NEMRÉG HALLOTTUK...

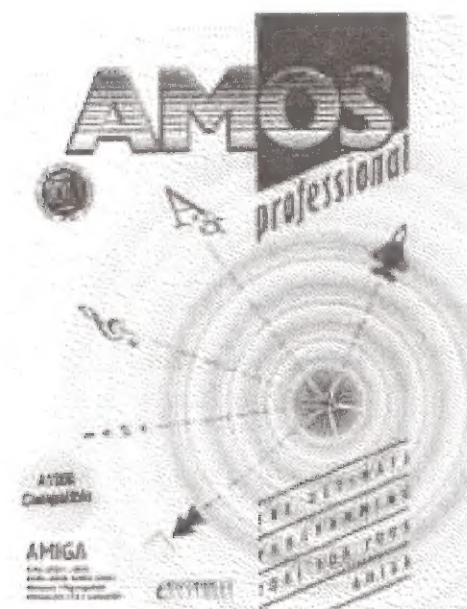
rendszer újraírta a szerző, aki folyamatosan ontja magából az újabb és újabb patch-eket.

Nintendo 64 Amigán

TrueReality néven letölthető egy új emulátor, amelyen Nintendo 64 programok futtathatóak. Habár létezik 40/60-as változat is, épeszű sebességre csakis PPC-vel számíthatunk. A program támogatja a grafikus kártyákat is. Meglehetősen kezdeti stádiumban van, de bízunk benne, hogy Mario előbb-utóbb ott fog rohángálni a workbench képernyőn... (Én szívem szerint inkább egy PSX emulátort látnék szívesen, dehát a N64-hez is letölthető néhány demo a NETről...)

Új Shapeshifter változat

Megjelent a Shapeshifter legújabb változata. A legnépszerűbb Macintosh emulátor Amigára mostantól freeware, azaz teljesen ingyen használható, mindenféle megkötés nélkül. Az új változat képes futtatni a MAC OS 8-at és támogatja a Picasso 96-ot, és annak PIP módját, persze csak ha van olyan kártyád.

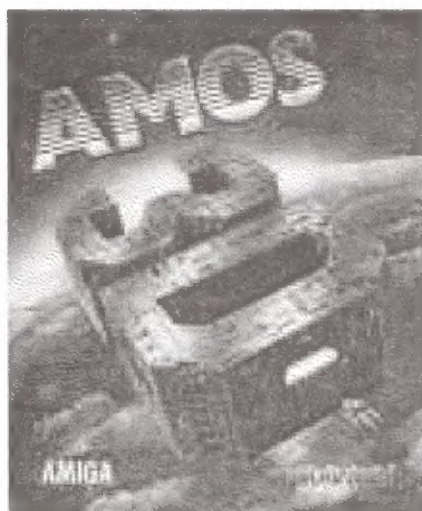
AMOS

Szabaddá tették az AMOS forráskódját. A francia készítő (Clickteam) úgy döntöttek, szabadon letölthetővé teszik a teljes AMOS forrást és magát a fordítót is. Egyelőre a sima, mezei változatot szerezheted meg, de a honlapjukon azt ígéri a szerzők, hogy rövid időn belül az AMOS Pro is hasonló sorsra jut.

Az AMOS még mindig igen népszerű nyelv, a levelező listáján többszáz kByte beszélgetés termelődik minden egyes hónapban.

Szándékosan nem írtunk URL-t, ahonnan le lehet tölteni az AMOS-t, ugyanis az egész rajta

lesz a következő szám CD mellékletén. (Persze az is elég, ha rákeresel mondjuk az AltaVistán...)

Amiga mobiltelefon

Az interneten mindenféle Amiga kinézetű előlapot vásárolhatsz Nokia mobiltelefonokhoz. Egy ilyen sokkal jobb érzés lehet mondjuk a moziban hangosan beszélgetni a haverokkal...

Voodoo ADD-ON Picasso IV kártyákhoz

A VillageTronik elegendő előrendelést tudott felvenni a tervezett 3D-s modulhoz, amit a Picasso IV grafikus kártyára lehet majd csatlakoztatni. A Voodoo kártya csak Z3-as masinákban működik majd, lesz Warp3d támogatása, ára pedig 299 német Márka.

(Elővételen 249 volt.)

Ezzel az összes ma gyártott amigás grafikus kártya felszerelhető a 3D-s gyorsítóchippel (már amelyiken nincs benne alapban...).

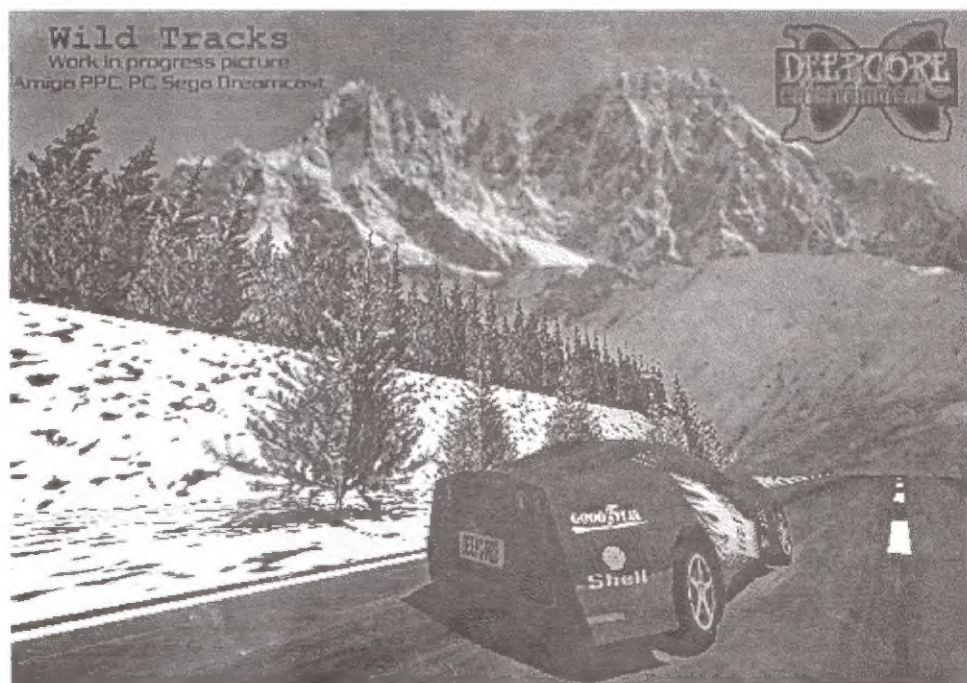
Linux driver Permediahoz

Már letölthető Linux/APUShoz a permedia2 framebuffer driver (CVPPC & BVPPC). Igaz, még csak kísérleti stádiumban van, dehát ez is gyorsabban készült el, mint a Phase5 hivatalos driverek szoftverek...

Wild Tracks

A lap alsó felében látható „nem csúnya” screenshot egy készülőben lévő Amigás játékból való. Külön érdemes megemlíteni, hogy - a helikopter és az atombomba után - ez is magyar fejlesztés... reméljük, legalább akkorát pukkan majd, ha megjelent, mint az előbb említett találmány...

Reményeink szerint a következő számban többet is el tudunk mondani erről a játékról.

SETTLERS 2

További hírek szivárogtak ki a készülődő Settlers 2 átiratról. Mint kiderült, a Titan Software a forráskódot NEM, „csak” a grafikákat és a hangokat kapta meg a BlueByte-től. Ez azt jelenti, hogy a Settlers 2-be szabadon beépíthetnek a programozók újításokat - ezt pl. a Myst vagy a Quake átirásánál nem tehették a Clickboom programozói. A Titanos fiúk azt ígérik, hogy az eredetiben nem szereplő TCP/IP-n keresztül támogatott egymás elleni játék lehetőségét is beépítik a tavasszal megjelenő játékba. A hírek szerint az amigás Settlers képes lesz használni a MAC-re és pécére kiadott küldetéslemezeket is.

WASTED DREAMS

A Wasted Dreams nem létezik többé... pánikra semmi ok, mindössze a nevet cserélték ki... Ezentúl a nem kevésbé hangzatos Distant Space névre hallgat majd. A készítő (Digital Dreams Entertainment) a demo megjelenése utáni kritikákat komolyan vették, ezért a játék rtg lesz, azaz bármilyen grafikus kártyán is játszható lesz. Szerintünk erre tényleg megérte várni.

További info: www.dd-ent.com

AMIGA OS5

Az Amiga Inc. által kiválasztott „MMC”-t, vagyis borzasztóan titkos és varázslatos chipet gyártó céget felvásárolta egy közelebbről meg nem nevezett multinacionális cég. Az említett cég nem kívánja a chipet az AInc. részére használatba adni, ezért az OS5.0 valószínűleg egy platformfüggetlen operációs rendszer lesz, kb. a linuxhoz hasonlóan. Mivel szinte minden, amihez az Amiga Inc-nek köze van, hetente 180°-os fordulatot tesz, ezt a hírt se vegyétek túlságosan komolyan - mire megjelenik az új OS, még változhat a dolog... Addig is élvezzük azt, ami tényleg van. :)

COMPUTER 98

Nyilvánosságra hozták a Computer '98 látogatóinak számát. A hivatalos források szerint több, mint 65.000-en voltak kíváncsiak a világ legnagyobb Amigás vásárára.

ÚJ JÁTÉKOK

A Digital Dreams a Distant Space befejezése után máris újabb programokat kezdett fejleszteni. A Megapolice névre hallgató program egy jövőben játszódó valós idejű stratégiai játék (a készítő szerint semmihez sem hasonlítható, ilyen játék még nem jelent meg egyetlen géptípusra sem), míg a Diablo's Land egy (ki hinné) Diablo-szerű kalandjáték sok-sok RPG elemmel. A kerettörténet igazán

eredeti, arról szól, hogy hosszú béke után jön a gonosz (tán még a főhős szüleit is bántja...), és neked kell megmenteni kábé az egész világot... Ettől függetlenül a játék elég ígéretesnek tűnik, nézzétek csak meg a képeket.

'98 LEGJOBBJAI

Az 1998 év végi szavazatok alapján az AU (Amiga Universe) több kategóriában meghirdette az év legjobb termékeit, cégeit és személyiségeit. Lássuk sorban, ki/mi került a díjazottak közé:

1998 legjobb játéka

Quake

A Quake olyan vetélytársakat előzött meg, mint a Genetic Species, Foundation vagy a Myst.

Az év legjobb szabadon terjeszthető alkalmazása

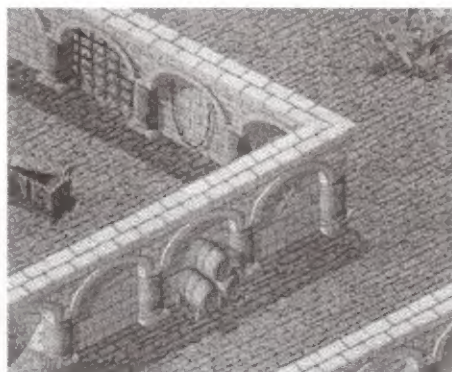
Yam 2.0.

A Yam a Voyager, ScalOS és az FBlit előtt ért célba.

Az év legjobb alkalmazása

NetConnect2

A NetConnect egy nálunk kevésbé ismert programcsomag, ami tartalmaz minden programot, amire csak az internetezésnél szükség lehet. Tavaly ezt a díjat a Miami

DIABLO'S LAND

nyerte meg, ami szintén az Internethez jön jól. Úgy tűnik, az Amigások között is dúl az internet-mánia...

Futottak még: ImageFX, Tornado3D, Wordworth.

Az év legjobb fejlesztői

VaporWare és Haage&Partner

A díjat a két Team megosztva kapta. Azt hiszem, mindkét céget jól ismeri minden amigás, nincs szükség további magyarázatra.

1998 legnépszerűbb hardvere

a Phase5-féle PPC kártyák

A BVision kártyák csakis azért csúsztak le a díjról, mert a szavazás napjaiban jelentek meg. Esélyes volt még a Pixel64-es grafikus kártya és a Village Tronic új AriadneII-je.

A legjobb Amiga show

World of Amiga

Itt jelentette be az AI az új csodát - vagy az új csalódást okozó híreket - kinek hogy tetszik... Dobogós helyen végzett a kölni vásár (lásd cikkünket) és az Amiwest névre keresztelt vásár az USÁban.

1998 Amigás személyisége

Fleecy Moss

Azóta ugyan kirúgták az AI-től, mégis ő volt a legnépszerűbb a szavazók között. Jelenleg a K.O.S.H projektet vezeti - erről talán egy későbbi számban olvashattok majd.

98 legnagyobb csalódása

Amiga Inc.

Hát igen... úgy tűnik, kedvenc gépünk sorsa most sincs jobb kezekben, mint az utóbbi öt évben volt...

Az év legjobb Amigás honlapja

Amiga Web Directory

www.cucug.org - Ha teheted, nézd meg!

Az év fejlesztője

Chris Wiles

- a Netconnect nevű csomag fejlesztéséért. Ő egyébként az egyetlen, aki két díjat is besöpört.

Amiga Életmű Díj

Petro Tyschtschenko

Tény, hogy Petro hihetetlen optimizmusa és lelkes munkája nélkül a helyzet sokkal rosszabb lenne...

NEMRÉG HALLOTTUK...

Warp3D

A Haage&Partner kiadta a Warp3D-t, ami fantasztikus segítség a programozók számára. A Warp3D egy réteget képez a programok és a hardver közé, azaz egy játék készítőjének elég megírni a programot Warp alá, a Warp majd lekezeli a különféle grafikus kártyák hardverét.

A Warp3D teljesen ingyenes, a fejlesztői csomag is letölthető hozzá. A szerzők mellékeltek a Descent Warp3D-s változatát is. Egyelőre csak a CyberVision3D speciális chipjét támogatja, de februárra ígérik a CyberVisionPPC-ben és a BlizzardPPC-ben található Permedia2-es chip támogatását.

VillageTronik szoftver patch-ek

A Picasso 96-hoz új datatype-ok jenek meg, és ingyen letölthetők a VT honlapjáról. Nemrég elkészült a Concierto modulhoz készített ConciertoPlayMPEG 1.5 is.

Új Eyelight termékek

Az olasz Eyelight 1999 január-február között a következő programokat dobja piacra: Tornado3D v2.1, Tornado3D PowerPack, Tornado3D v2.1 Manual és Tornado3D v2.0 SE (ez utóbbi egy olcsóbb változat lesz). A 3.0-ás Tornado valamikor április táján kezd dühöngeni.

Mostanában gyakori téma a levelezőlistákon, hogy „melyik kártya szebb, jobb, gyorsabb”: a PicassoIV, vagy a CVPPC. Eldönteni ugyan nem tudjuk, de közlésetünk néhány mérési adatot, amik meglehetősen érdekes képet mutatnak...

P96Speed 1.0 - '97/98 by Jens Langner

1 Short Desc: Amiga 3000/060/PPC/CVPPC1	1 Short Desc: A4000T/060/PPC/PIV	1
1 Computer...: Amiga 3000/ECS	1 Computer...: Amiga 4000/AGA	1
1 CPU.....: 68060/50 MHz 604e/233MHz1	1 CPU.....: 68060/50 MHz	1
1 OS/WB.....: V40.68/V40.42	1 OS/WB.....: V40.68/V40.42	1
1 SetPatch...: V43.6b	1 SetPatch...: V43.6	1
1 Chip/Fast..: ~2.0MB/127.0MB	1 Chip/Fast..: ~2.0MB/127.0MB	1
1 GFX card...: CybervisionPPC	1 GFX card...: Picasso IV Z3	1
1 GFX system: CyberGraphX 3	1 GFX system: Picasso96 v1.41a	1
1 ScreenMode: 640 x 480 x 8	1 ScreenMode: 640x480 8bit	1
1 Testlength: 13	1 Testlength: 13	1

+===== Speed Results =====+

1 1
 .== Testroutine =====+===== # 1 =====+===== # 2 =====+== Diff. ==.

1	1	1	1	1			
1 RectFill()	1	11775 op/s	1	6002 op/s	1	1.96	1
1 RectFill() Pattern	1	1119 op/s	1	5619 op/s	1	0.20	1
1 WritePixel()	1	252978 op/s	1	121782 op/s	1	2.08	1
1 WriteCunkyPixels()	1	0 op/s	1	585 op/s	1	----	1
1 WritePixelArray8()	1	993 op/s	1	582 op/s	1	1.71	1
1 WritePixelLine8()	1	0 op/s	1	22240 op/s	1	----	1
1 DrawEllipse()	1	20161 op/s	1	10424 op/s	1	1.93	1
1 DrawCircle()	1	20665 op/s	1	11008 op/s	1	1.88	1
1 Draw()	1	20574 op/s	1	6706 op/s	1	3.07	1
1 ScrollRaster() X	1	380 op/s	1	393 op/s	1	0.97	1
1 ScrollRaster() Y	1	608 op/s	1	383 op/s	1	1.59	1
1 PutText()	1	8683 op/s	1	10336 op/s	1	0.84	1
1 BlitBitMap()	1	4541 op/s	1	9346 op/s	1	0.49	1
1 BlitBitMapRastPort()	1	4119 op/s	1	7661 op/s	1	0.54	1
1 BitMapScale()	1	66 op/s	1	85 op/s	1	0.78	1

+===== Intuition =====+

1 OpenWindow()	1	50 op/s	1	151 op/s	1	0.33	1
1 MoveWindow()	1	678 op/s	1	679 op/s	1	1.00	1
1 SizeWindow()	1	188 op/s	1	227 op/s	1	0.83	1
1 CON-Output	1	512 op/s	1	488 op/s	1	1.05	1
1 ScreenToFront()	1	119 op/s	1	101 op/s	1	1.18	1

+=====+

Az itt következő beszélgetéshez hasonlóak gyakran játszódnak le kezdő és haladó Amigások között. A mostanít Mr.Z írta, de valószínűleg sokan érzitek majd úgy, hogy Ti is hasonlókat kérdeztek - vagy éppen válaszoltatok az IRC-vel kapcsolatban.

-RE!

- Mi ez a furcsa köszönés?
- Jelentése "REGARDS" (legjobbkat).

- De hol szoktak így köszönni?
- Az IRC-n.

- És az meg mi?
- Internet.Relay.Chat. = Internetes csevegő vonal. (Kicsit szabadon :)) Az internet nem csak www-ből és ftp-ből áll. Van ezen kívül még más jó dolog is rajta. Jó lenne pl., hogy ha már úgyis a telefont használod, hát beszélgethess is rajta. Itt jön a képbe az IRC. Beszélgethatsz az emberekkel a neten.

- Hú, de jó! De mi kell hozzá és hogyan?
- Az kell hozzá, hogy a számítógépeddel a netre kapcsolódj, valamint egy irc kliens program. Esetünkben (merthogy természetesen AMIGÁRól beszélünk) meleg szívvvel tudom ajánlani az AMIRC nevű progit és a Blackirc-et. Maradjunk a szinte havonta bővülő Amirc-nél. (MUI-s!) Miután felcsatlakoztál az internetre, indítsd el az Amirc-et.

- ÁLLJ! Hol találom ilyet?
- Bocs... Elég sokfelé. Pl. szinte minden Amiga Format cd-n rajta van, klubban, kalóz cd-ken és természetesen az interneten, pl. a világ legjobban szervezett ftp bázisán, az AMINET-en! :)

Címe(i):

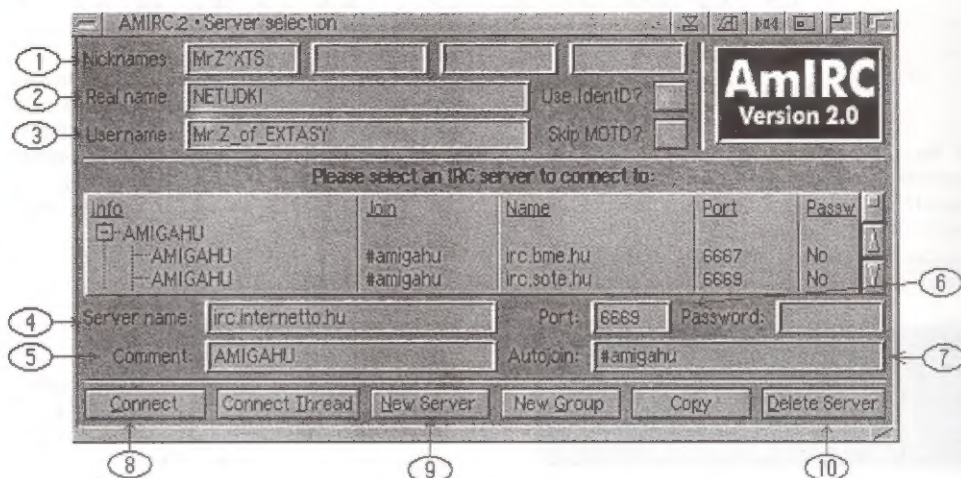
<http://ftp.uni-paderborn.de/aminet/>
vagy a hivatalos Amirc site-on:
<http://www.vapor.com>
vagy az
<ftp.vapor.com/pub/amirc-en>.

Figyelem! Ez félórás időlimittel van védve. Tehát fél óra után kilép a prog, ha nem regisztrálsz. Tehát ott tartottunk, hogy indítsd el a felinstallált Amircet. Az itt látható képernyőt fogod látni, kisebb eltérésekkel. (Nem kell megjedni!)

Konfiguráljunk!

1 Nicknames

Ezen a néven fogsz megjelenni a többiek előtt. Érdemes rád jellemző nevet használni, vagy olyat, amin mindenki ismer. Nálam ez MrZ^XTS. Mr.Z néven ismer mindenki, és eXTaSy a csaptom neve. Több nevet is be lehet írni, mivel egy nevet

csak egy ember használhat. Ha a neved más használja, akkor a program a következőt fogja próbálni. (Ha nem adsz meg több nevet, az Amirc hozzábiggyeszt a nicknema-hez egy 2-est, 3-ast, amíg nem talál egy olyat, amilyen néven még nem jelentkezett be aznap senki.)

2 Real name

Ide elméletileg a saját igazi neved kellene beírni. Mivel vannak, akik visszaélnék a dolgokkal és esetleg jó nagy bunkók is, ezért ne feltétlen írd be. Valamit mindenképpen be kell írni, mert addig nem tudsz irc-zni.

3 Username

Ide elméletileg a felhasználói nevet kell beírni. A magyarázatot lásd feljebb... :)

4 Server name

Na innét kezd igazán érdekes lenni a dolog! :) Az irc szerver neve. Ahhoz, hogy irc-zhess, fel kell kapcsolódnod egy irc szerverre. Az alapbeállításoknál elég sok van, de mind külföldi és ha már van magyar is, akkor miért ne azt használnánk... :) Ide ezek közül érdemes beírni:

irc.bme.hu
irc.sote.hu
irc.internetto.hu
irc.bt.net és
irc.funet.fi

Ezek egyikehez fogsz kapcsolódnod. A szerverek időnként limitálva vannak, csak bizonyos mennyiségű ember használhatja őket. Ilyenkor vagy beírsz másik szerver nevet (ez a jobbik megoldás), vagy később újra próbálkozol több szerencse reményében.

5 Comment

Ez egy megjegyzés. Emlékeztető szöveg.

6 Port

Ez az irc szerver kapcsolódási pontja. A száma lehet 6667, 6668 vagy 6669. Ezek közül általában a 6669 jó.

7 Autojoin

Hát ez a számunkra legalább is legfontosabb: A csatorna, ahova menni akarunk. Nagyon sok van. Mivel mi Magyar Amigások vagyunk, ezért először is az #amigahu-t tudom ajánlani. :)

Ezenkívül még nagyon sok csatorna van. Most néhányat felsorolok a teljesség igénye nélkül:

#magyar
#erdely
#csevej
#tarskereso
#sex.hu

és így tovább. Érdemes próbálkozni (pl. városok nevével, #sopron, #szeged stb.), mert olyanokra is bukkanhat, amikről nem is álmodtál volna (később majd megemlítek egy jó kis csatorna kereső módszert.) Ha ez kész, már mehetünk is beszélgetni.

8 Connect!

És már száguldunk is beszélgetni ezzel. Ha minden jól ment, akkor már bent is vagy a csatornán és látod a többieket.

- No de hogy is van ez?
- A 11 mutatja a közös beszélgetést. Az itt lévőket mindenki látja.

- És ki az a "mindenki"?
- Ne vágj a szavamba!

12 - itt látod felsorolva a csatornán lévőket. Mindenkinek ott a nick-je (beceneve). A fenti szám mutatja a csatornán lévő számát (users), és az ebből op-al rendelkezők (op) számát. Ha többen vannak, mint ahányat most látsz, a gördítősávval megnézheted mindet.

A 13 a nick-ed, és amit a többieknek mondani akarsz. Befrod és enter. Ekkor a szöveg, amit beírtál, a többiekhez is eljut. A csatornán való beszélgetésnek megvannak a maga szabályai, ezekről majd később...

A 14 mutatja a beszélgetést. Amit csak simán beírsz, az mindenkinek szól.

A 15 a kifejezetten nekem szóló üzenetet jelzi. Ilyenkor az címzett nevét kell először begépelni. Az elválasztó vonal előtt látod azt, aki a dumát löki. :) (Vannak praktikák, amiket majd a tippeknél leírok.) A neked jövő üzenet nem lesz más színű, csak ha beállítod. Ezt majd a Prefs beállításoknál fogom taglalni.

A 16 jelzi a csatorna nevét, ahol jelenleg vagy. Egyszerre több csatornán is lehetsz. Erről is majd később.

A 17 a Topic. Ez egy megjegyzés a csatornához. Általában a csatorna közös témáját szokta jelezni. Azok állíthatják be, akiknek van OP-ja.

- Az mi?
- Operátori státusz.

18 - a kis jel a nick előtt jelzi az op-i státusz meglétét. Ezzel szinte bármit megcsinálhatsz a csatornán (kirúghatsz embereket, eltilthatsz őket a csatornáról stb.). A parancsokat, amelyekkel a csatornát igazgathatsz, be kell gépelned.

Lehetőség van arra, hogy gombokhoz (19) rendeld a parancsokat. Ilyenkor elég a gombra kattintanod és a parancs végrehajtódik.

- De mi van akkor, ha én magánbeszélgetést akarok folytatni valakivel?
- Erre is lehetőség van. A "/query nick" parancsral (ha be van állítva) új ablak nyílik. Ebben az ablakban csak ti ketten fogtok beszélgetni, más nem fogja látni a beszélgetéseket. Asszem ennyi elég is így első nekifutásra. Most már fel tudsz menni a csatornákra és beszélgetni is tudsz.

- Ok. De mi az a 9 és 10?
- A 9-essel új csatorna-beállításokat készíthetsz, a 10-zel pedig letöröltheted a kijelöltet. Mindig a kijelöltet szerkeszted!

Lássuk a csatorna-szabályokat!

Az irc csatikon is a hagyományos illemszabályok érvényesek. Ha belépsz egy csatornára, illik köszönnöd. (Jó ha köszönsz, mert rád szólhatnak!) Ha elmész akkor is köszönj el... Nem illik százszor köszönni, csúnya szavakat használni, feleslegesen ÜVÖLTÖZNI (az interneten a nagybetűk használata kiabálást jelent), mások etnikai, vallási és egyéb meggyőződését feszegetni, szidni. Vannak még szabályok, de azokat majd úgyis kitapasztaod...

Ajánlatok a csatihoz

Ha valamihez nem értesz, akkor ne szólj bele, mert félreinformálhatsz valakit... ha viszont értesz hozzá, akkor segíts!

Ne közeledj az idegenekhez túl közvetlenül, mert nem feltétlen fogja jó szívvel fogadni.

Közönséges pedig semmiképp se legyél. Azt vedd figyelembe, hogy a beszéddel tudsz hatni az emberekre és a véleményüket rólad is ez alapján fogják kialakítani (az irc-n nem látják a kilógó köldököd, a negyvencentis talpú cipőd, a széles szád... itt csakis a szellemiekkel adhatod el magad... talán ezért is van olyan kevés lány az irc csatikon :)). Jó, ha tudod, hogy az emberek beszélgetnek egymással és rólad is beszélhetnek. Ha jó a véleményük rólad, akkor azt fogják elmesélni és ha rossz, akkor azt. Te viszont ne nagyon adj az ilyenre.

Mindenkihez közeledj nyíltan és ha rossz véleményed van róla, azért adj neki mások is lehetőséget mert lehet, hogy időközben megváltozott. Mindenkihez legyél türelmes. (Ha már minden kötél szakad, akkor /query ben küld el a francba, mert a közönsben kicsit megalázó.)

A pc dícséretét kerüld az #amigahu-n, mert legtöbbször elküldenek majd melegebb égtájakra és esetleg ki is hajítanak a csatiról. (A valós életben

csak simán hülyének néznek az ilyesmiért...) Kerüld a rövidítéseket. Senki se kedveli őket.

Tippek, trükkök

Ha új csatornákat akarsz felfedezni, akkor kattints a nickekre és ott kiírodnak az illető adatai és az is, hogy melyik csatikon van.

Ha valaki nagyon cseszeget, akkor tedd ignore-ra. Így kell: /ignore nick (A nick az illető neve.)

Használj smiley-kat a beszéded árnyalására. Itt van egy-két "example":

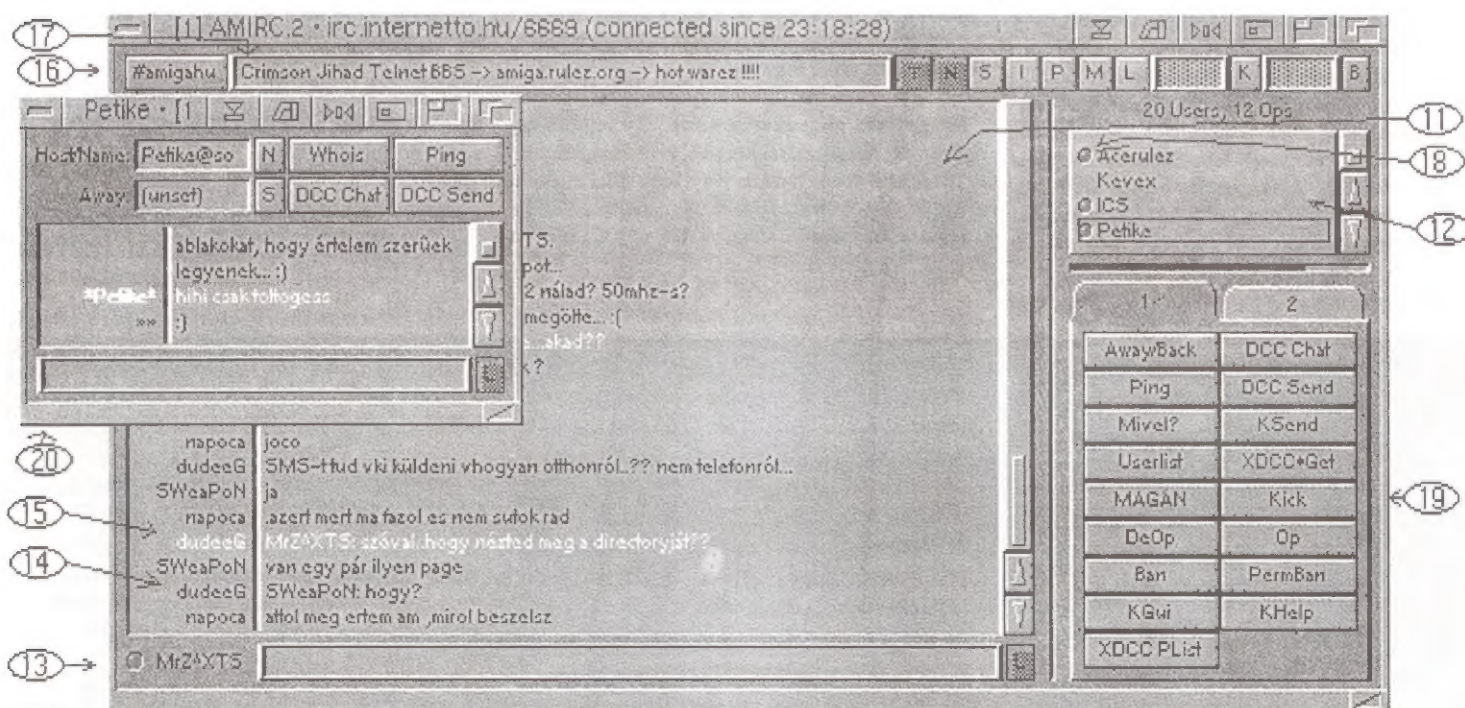
:) mosoly
fokozva: :)))))))))
;) kacsint
:(sir
:D nevet
:O ásít vagy csodálkozik ,
<8o) bohóc :)
o[= - lány...
o]= - a lány felhúzza a szoknyáját...

Ha ki akarsz emelni egy szövegrészt, akkor használd a **control+b** kombinációt. Ez Bold-ban, azaz félkövér betűkkel fogja kiírni a szöveget addig, amíg újra nem használod a kombinációt. A **control+v** az inverz szöveghez jó. (Az új Amirc elméletileg tudja a színes szöveget is, de azt még nem próbáltam.)

Sok szerencsét az IRC-ezéshez. Ha valami problémád van, a csatin megkérdezheted, és segíteni fognak. Ha minden kötél szakad, akkor keress meg és ha tudok, segítek.

A cikknek még nincs vége. Az irc tartogat még kellemes dolgokat. Erről, valamint a kinézet és egyebek beállításáról a következő részben fogok írni...

Mr.Z of EXTASY #AMIGAHU
mrz_xts@freemail.c3.hu
icq uin: 20352061

Nemrég kaptam egy levelet az Imperator készítőjétől. A levél egy gyors bocsánatkéréssel kezdődött amiatt, hogy a mai Magyarország területén élő törzsek a leghülyéknek a játékban (hehe), illetve kaptunk egy rakás első kézből származó tippet és trükköt. Őseink rehabilitációja azóta megtörtént - megnyugtattam a szerzőt, hogy akkoriban mi még valahol keleten puhítottuk a húst a lovak hátán (ami egyébként nem étkezési célokra szolgált, hanem a lovakat kímélendő került oda), a tippet pedig továbbítjuk nektek.

Imperator

tippek és trükkök

A stratégia

Már írtam, hogy mindig a legjobb vezért vásárolj meg a csapatokhoz. A múltkor írtakon túl még pénzt is spórolhatsz velük, hiszen kevesebb börtön kell osztogatnod az alájuk tartozó légióknak.

Mindig a lehető legtöbb pénzt fektess a provinciákba. Az év elején adj el mindent, ami csak van, és fektess a pénzt az ültetvényekbe. A fejlesztéssel nemcsak az adóbevételek, de az ültetvények hozama is növekszik.

Az év vége előtt győződj meg róla, hogy egy filléred sem maradt. Amíg az árak nőnek a piacon, nincs értelme a kincstárban tartani a pénzed. Ne aggódj, a kincstáros magától elad annyi terméket, amennyivel a kiadások fedezéséhez szükséges pénzt előteremtí. Természetesen csökkenő árak esetén jobb, ha pénzben tartod a vagyondod. A piaci árak mozgása ciklikus. (Ezzel etették a republikánusok is a népet a gazdasági világválság idején az USÁban, mivel akkor épp ők voltak hatalmon - bár ez nem ide tartozik...) Próbáld ezen ciklusok átlagos hosszát megtalálni, így előre spekulálhatsz az árakkal.

Ha gyors populációnövekedést szeretnél a tartományokban (azaz több besorozható katonát), engedj el az adókat, vagy legalábbis tartsd elviselhető mértéken. A szaporulat nem a meghódítottaktól, hanem a római kivándorló telepeseiktől áll. Ők oda költöznek, ahol gazdag a provincia és alacsony az adók.

Carthago invázióját késleltetheted, ha megsem-

misítet a flottájukat (ha másképp nem, hát Neptunus segítségével), majd saját flottáddal elfoglalod a Mare Punctumot. Így ők nem tudnak flottát vízre bocsátani, gyalog pedig nagyon hosszú lesz az út... Mielőtt ezt a lépést megteszed, mindenképp "civilizáld" Szicíliát vagy Szardíniát,

mivel csak rajtuk keresztül tudsz majd utánpótlást küldeni ennek a flottának, amely a végén el is süllyedhet!

A nagyon erős barbárokat (germánok, szkíták, fradi-drukkerek) úgy pusztíthatod el a legkönnyebben, hogy megváród, míg hordává alakulnak. Ekkor Mars (vagy Jupiter) megidézésével lesöpörd őket a színpadról, majd vígan bemaszírozol a védtelenné vált provinciába. Ezt a módszert Carthagon nem alkalmazhatod, mivel nekik mindig marad elég tartalékuk.

Amikor egy ablakban valaminek a mennyiségét állítod be, a jobb gombbal automatikusan a lehető legmagasabb érték állítódik be.

Ha gyorsan meg akarod nézni egy légió vagy egy flotta állapotát, akkor ne a "Management" segítségével tedd, hanem tégy úgy, mintha lépni akarnál vele, mire beugrik egy sor mindenféle infóval az egységről. Csak csinálj egy Cancel-t a végén.

A csaták

A barbárok ellen mindig védekező taktikát alkalmazz, még ha te is vagy a kihívó fél. Mire megközelítenek, le fognak gyengülni. Csak annyit mozogj, amennyi feltétlenül szükséges.

Ha ellenfeled elég fejlett, katapulttal is rendelkezhet. Ilyenkor a csapatok felállításánál a két szárnyra jusson néhány lovas egység, ők majd előrerohannak és semlegesítik a katapultokat. Természetesen az okosabb ellenfelek a tiédet támadják meg hasonló lelkesedéssel.

Ha lehet, helyezd a katapultokat egy sorba. Ha egyszerre ketten találják el egy csapatot, a hatás felülmúlhatatlan. Mindig a csapatok jövőbeni pozíciójára lőj, ne a mostanira. A barbárok különösen kiszámíthatóak.

A katapultokat nem érdemes tuningolni. Csak akkor használd, ha a kezelők teljesen kifáradtak. Ha képesek lőni, az már (vagyis még) elég.

Ha egységeid mozognak, vigyázz rá, nehogy egymás útjait keresztezzék, mert ilyenkor megzavarodnak és összevissza kezdenek mászkálni. Alapjában véve elég egyszerű fiúk, mint a katonák általában...

Először mindig az íjászaid tuningold fel. A Boostolt íjások csodákra képesek, különösen pl. a forduló lovasság ellen.

Kerüld el a közvetlen találkozást az íjászaiddal. Nekik is van ugyan kardjuk, de nem igazán bannak jól vele.

Bármikor elháríthatasz egy ellenséges gyalogos egység elől. Biztonságos, és egyes esetekben igen okos dolog lehet. Lovasoknak viszont sose fordíts hátat!

Ha ellenséges íjásokkal csatázol, mindig végezz velük, mielőtt továbbfordulsz, különben a hátadba nyilaznak.

Ha még mindig gondjaid vannak, a stratégia-rész főképernyőjén vizsgálj végig gondosan az egereddel a képet: lehet, hogy találsz egy beépített cheat-et...

Horváth Péter

Paul Burkey neve ismerősen csenghet a régi amigások számára. Több, igényes shareware játék fordult a nevén, közülük az egyik legjobbnak számhat. A legutóbbi munkája a Foundation volt, amit ugyan lehet kritizálni a gyengécske karaktergrafikák miatt, mindenesetre tény, hogy a Settlers óta Amigára ilyen kaliberű játék nem jelent meg. A játékot a szerző folyamatosan fejleszti, ha minden jól megy, nemskora látható az internetről a hálózati játékot is lehetővé tevő frissítés. Valószínűleg heteken belül már lesz egy hűdelt CD is. A többit halljuk magától Paul-tól!

Interjú Paul Burkey-val, a Foundation szerzőjével

- Először is, mesélj valamit magadról. Ki vagy. Ömikor kezdte programozni satöbbi...

- 28 éves vagyok, Angliában élek. A korai 80-as években kezdtem programozni ZX Spektrum és C64 gépekre. Még némi üzleti sikereket is el tudtam érni korai C64 játékaimmel, de azokban az időkben a C64-es csillaga egyre gyorsabban halványult az új csodagép, az Amigaé mögött. Valamikor 1989 táján sikerült megvennem első Amigám (A500), noha előtte éveken át vágytam rá.

- A Foundation egy nagyszerű játék. Mikor jutott eszedbe, hogy megcsinálad?

- Az első ötletek 1996-ból származnak, mikor megszállott Settlers-játékos voltam. Két játékos módban szoktam játszani egy jóbarátommal, és sokszor heteket töltöttünk ugyanazzal a játékkal. A Foundation eredetileg egy Settlers klónnak indult, persze rengeteg továbbfejlesztett tulajdonsággal. Fejlesztés közben aztán erősen hatott rám több más játék, mint például a Warcraft. Úgy hiszem, a Foundation végülis elég messze távolodott a Settlerstől, ezért nem szoktam örülni annak, ha valaki túl messzire megy a két játék összehasonlításában.

Elég izgatott vagyok a hír halatán, hogy a Settlers2 hivatalosan is meg fog jelenni Amigára, ez valóban esélyt ad majd az Amiga felhasználóknak, hogy összevethessék mindkét játék sajátosságait.

- Egyedül dolgozol a Foundation-on, vagy valaki segít neked? Hány éve dolgozol rajta?

- A játékot teljes egészében egyedül fejlesztettem, egyedül néhány ajándékba kapott sample, zene és grafika könnyítette meg a helyzetem. Mindig is előnyben részesítettem az egyedül végzett munkát, habár ha olyan klassz zenét kap az ember, mint amilyenek a CD audio track-jein vannak, igen nehéz ellenállni a dolognak. A játék fejlesztését 1996 végén kezdtem meg, és 1998 májusában jelent meg. A fejlesztés azóta sem állt meg, a frissítéseken azóta is keményen dolgozom.

- Az Amiga piaci helyzete igen rossz. A felhasználók kevesen vannak, a kalózok is komoly gondot okoznak... Mindezek ellenére hogy alakulnak a játék eladási statisztikái? Örölsz az eladott mennyiségnek?

- Mielőtt kiadtuk a játékot, megbecsültük egy tipikus, jól fogyó amigás játék eladott példányszámát. A Foundation-ból több fogyott, mint reméltük, úgyhogy nem panaszkodhatok.

- Üzensz valamit azoknak az Amigásoknak, akik a Foundation és más játékok kalóz változatát használják?

- Tény, hogy a kalózkodás árt a fejlesztőknek és a kiadóknak egyaránt, de nem hiszem, hogy a kalózkodás rosszabb, mint ezelőtt volt. Öt éve egy átlagos játék floppy lemezekben jelent meg, ezekhez képest egy új játék óriási méretű. A Foundation feltört változata legalább 30-40 megás, ezért nehezebb másolni. Persze így is meg lehet találni a játékot FTP site-okon és "Gold CD"-ken, de a kalózok/vásárlók aránya jóval alacsonyabb, mint régen volt.

Határozottan úgy tűnik, hogy az Amiga felhasználók egyre inkább hajlanak a fejlesztők támogatására, mint más piacok felhasználói csupán azért, mert megértették, milyen károkat okoz a kalózkodás a fejlesztőknek. Remélem, egyre több kalóz veszi át ezt a gondolkodásmódot.

- Mesélj valamit a jövőről. Tervezel további Amiga játékokat?

- Készen állnak a tervek a következő nagy játékomhoz, de ezt egyelőre "Szigorúan titkos" anyagnak kezeltem. Erre azért van szükség, hogy szabad kezet kapjak a fejlesztéshez, és időt is nyerek ahhoz, hogy egymagam készíthessem el a játékot. Igazán jó volt hallanom azt a rengeteg ötletet és hozzászólást, amit az emberek a Foundation-nel kapcsolatban tettek, de ez a fajta munka sokszor a hatékonyság rovására ment.

Sohasem tartoztam azok közé, akik a

tömegzés számára akarnak játékokat készíteni. Sokkal inkább szeretek olyasmit csinálni, amit egyesek imádnak, míg mások egyenesen utálnak. A Foundationben egy kicsit keveredik a két dolog, mivel több engedményt is tennem kellett a jobb üzlet reményében. Ez az, amiért még mindig bővítem, javítgatom a Foundationt bármiféle anyagi szolgáltatás nélkül.

Az új játék mellett több kisebb projektet is meg szeretnék valósítani, többek között át fogom írni néhány régebbi játékom a platformfüggetlen C/C++-ra. Ez jó teszt lesz a későbbi munkákhoz és az átirhatósághoz. Persze további Foundation bővítéseken is dolgozom, többek között komoly változtatásokat teszek a grafika és a játék terén is, valamint megcsinálok hozzá a TCP/IP bővítést. További infót a következő címen olvashatsz:

<http://www.sneech.demon.co.uk/FoundSupport.html>

- A Phase5 PPC kártyákat készítt, Alnc az AmigaNG-n dolgozik, mi a véleményed erről? Milyen jövője van az Amigának véleményed szerint? Támogatni fogod az Amigát a jövőben is?

- Szeretnék fejleszteni a jövőben is az összes Amiga platformra legyen az AmigaNG vagy PPC alapú "Klasszikus" Amiga. Ezentúl minden munkát a könnyen átültethető C/C++-ban írok majd, ezért úgy hiszem, nem lesz nehéz/drága ezen összes platformok támogatása.

Már említettem, hogy szeretem elkerülni az "üzleti" indíttatású döntéseket, azért is fontos, hogy minél szélesebb közönséget találjak magamnak. A Foundation esetében igen jó érzés volt látni, hányan segítenek egy jó minőségű munka elkészültéhez egy ilyen kis piacon. Ez az a segítség, amit nem hagynék itt semmilyen nagy piac kedvéért, ezért továbbra is támogatni fogom az Amigát.

- Üzensz valamit olvasóinknak?

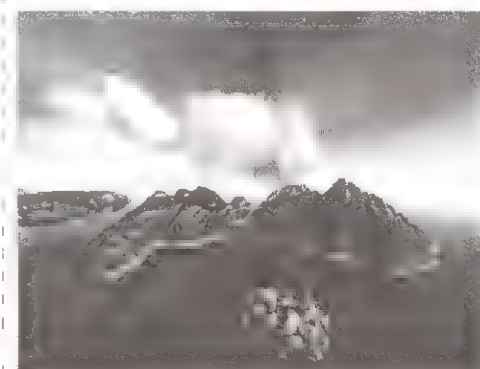
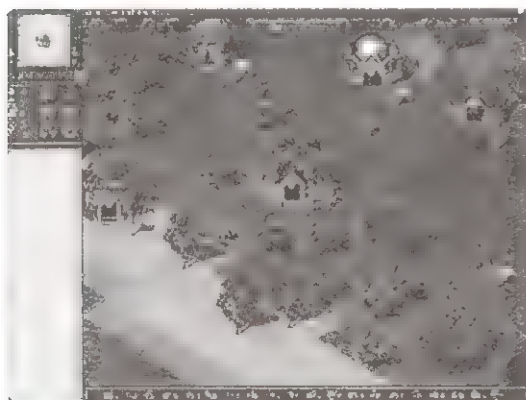
- Remélem, felétek is képes lesz a legtöbb Amigás annyira fejleszteni a gépét, hogy ezzel támogathassa az új szoftverek fejlesztését. Remélem, mindannyian vidáman fogjuk használni gépünket addig is, míg az Alnc piacra dobja az AmigaNG-t.

További info.

Paul Burkey - <http://www.sneech.demon.co.uk>

Az itt olvasott interjút Sanjin Antulov (AmigaStorm) bocsátotta rendelkezésünkre.

Horváth Péter

Úgy tűnik, egyre többen csillapítójátok programcsomagokat MAC emulátoron működő stuffokkal. Nem árt, ha egy-két alapvető fogalommal tisztában vagytok, márcsak azért is, mert lápten nyomon de ja vu érzések lesz. A Mac ugyanis sokmindent úgy csinál, mint az Amiga, csak nem annyira jól... Az AmigaVilág hasábjain mindig találkoztok majd MAC alatt futó programokkal - az első néhány cikket tekintésnek bemelegítésnek.

MAC alapozás

Érdekes tudnod, milyen MAC-ekkel találkozhatasz, és ezek közül jelenleg melyeket tudsz emulálni. Mivel nem vagyok született MAC felhasználó, lehet, hogy egy-két apróság nem fog színnel... A bombákat küldjétek az impresszumban szereplő címre...

A MAC modellek rövid áttekintése

Valamikor réges-régen, úgy 1976 táján jelent meg az első Apple I-es számítógép. Róla többet nem is érdemes tudni, azt hiszem...

Az első, 68000-es Motorola processzorral rendelkező Apple gép a 84-ben megjelent "MACINTOSH" névre keresztelt masina volt. Kemény 128kB rammal (később 512k-ig bővíthető volt) és egy 700k-s floppyval szerelték fel. Az operációs rendszer akkoriban a 0.1-es verziószámánál kezdte és szép lassan araszolt felfelé - mármint a verziószám.

'87-ben jött a MAC II-es, az első moduláris gép. A modularitás persze kimerült a cserélhető merevlemez és az esetleg bővíthető ram cseréjében. Már akkor tudott egynél több monitort kezelni, a bővítport pedig a Texas Instruments NUBUS nevű busza volt. Erről érdemes tudni, hogy a hozzá való kártyák ára alig magasabb, mintha tiszta aranyból lennének, hiszen ezt a szabványt csakis ezekben a Mac-ekben használták, tehát a kártyák alacsony példányszámban kelttek csak el. (ugye ismerős dolgok ezek? Csak nálunk nem NUBUSNAK, hanem ZORRO-nak hívják...)

A következő mérföldkő a Quadra volt. Ezekben már 30-as és 40-es processzorok csücsültek. Laboratóriumi szinten léteztek 100MHz-es órajelű 40-essel felszerelt gépek is, ám ezekből mindössze pár tucat készült. 256 MB ramot tudtak volna kezelni, ha annakidején lett volna olyan örült, hogy kifizeti érte azt a sokmilliót...

A Quadrával egyidőben jelent meg a Centris nevű gép, ami alig különbözött a Quadrától, inkább csak a marketing kedvéért hozták létre. Ha muszáj lenne beskatulyázni, azt mondanám, hogy a Centrist szánták az átlagfelhasználónak, míg a Quadrát a profiknak.

Nem sokkal később jöttek a PowerBook-ok (100, 140, 170, 500 stb.). Ezek - nevükkel ellentétben - még mezei 68k-s procit tartalmazó hordozható gépek voltak, általában lassabb procival és csillagászati áron. Itt említem meg, hogy minden MAC alapban tartalmaz egy alapvető SCSI csatlakozót (az Apple is a SCSI mellett kardoskodott, akárcsak az Amiga, és csak a legutóbbi modelleknél volt kénytelen visszabuzulni a pc-s világban uralkodó IDE vezérlőkhöz), valamilyen hangprocesszort, egy minidin 8-as soros port csatlakozót, és egy ADB (minidin 4)-et az egérhez és a billentyűzethez. Az Apple szinte minden perifériát a maga feje után alakított ki, ezért a leghétköznapiabb dolgok is iszonyú drágák hozzá - gondolj csak a speciális billentyűzetre, nyomtatókra, monitorokra. Persze ilyen-olyan

A Fusion-nel akár a Workbench ablakában is emulálható a Macintosh. Nem kell hozzá más, mint egy gyors grafikus kártya és egy bivalyerős processzor...

átalakítóval át lehet hidalni a problémák nagy részét, de ez újabb költséget jelent. További érdekesség, hogy ezekben az években több tucat (!) különböző, nehezen tuningolható típus volt a piacon, igencsak összezavarva a vásárlókat.

Tulajdonképpen itt abba is hagyhatnám a felsorolást, hiszen a Quadra volt az utolsó 68k-s gép az Apple-től. A MAC-ekből nem jelent meg gép 68060-as processzorral, ezért is szokatlan egy ilyen amigán a max 40-es procira tervezett macintosh programok. '93-94 táján megjelentek az első PPC alapú Macintoshok. Ez időben jutott el az operációs rendszer a System 7.7.5-ig. Az operációs rendszert a közhittel szemben a mai napig nem fordították le teljesen ppc-re, egyszerűen csak emulálják a régi hardvert. Ez persze a régi, pl. 66MHz-es 601-es PPC-ken csigalassú emulációt okozott - a bootolsát például

alig lehetett kivárni rajtuk. Több más mellett sokak szerint ez okozta a MAC komoly visszaesését akkortájt (nameg a sokmilliárdos vindóz95 kampány, és az olyan rendeletek, miszerint nem "számítástechnikát" oktatnak hazánkban, hanem kifejezetten vindózt. Na mindl, nem akarom belelovalni magam...). '96-ban jelentek meg a 603-604-es procikkal felszerelt Mac-ek (Performa), megjelent a PCI busz (újabb engedmény a piacnak a minőséggel szemben, csakúgy, mint az AT busz megjelenése a standard SCSI helyett). (Sys 7.6.1-ig)

A legújabb, G3-as procik '97-ben kerülnek a gépekbe, OS8.x-szel. A sor végén áll az új üdvöske, ami igen meglepő eredménnyel fogja a világon: az iMAC néhány hét alatt többszáz ezer példányban kelt el világszerte. A gép valójában egy "low-end" masina, persze a MAC színvonalhoz képest. Viszonylag lassú, 233MHz-es G3-as procival rendelkezik (ez kb. 40%-kal számol gyorsabban, mint egy 400MHz-es PII-es), valamint PCI, SCSI, Ethernet, 57.6-os modem, ATI Rage video (4-6MB-ig bővíthető), IDE kártyákkal/portokkal. A G3-as prociról annyit érdemes még tudni, hogy a sokak által emlegetett BS L2-es, 128bytes, 100-500MHz-es cache teszi igazán versenyképessé a vetélytársakkal szemben. A többi MAC amúgy ennél gyorsabb, jelenleg max 400MHz-es G3-asokkal rendelkezik. A amigás piacon jól ismert Phase5 például igen gyors, igen jó és igen drága turbokártyákat árul ezekhez a gépekhez - még hozzá, ha a híreknek hinni lehet, Európában a legnagyobbak között van az eladott darabszámot tekintve. A 4MB-os ROMból 3MB a merevlemezről töltődik be, ami engem erősen az Amiga 1000-es kickstart bootjára emlékeztet.

Nos, remélhetőleg ezeket az újabb MAC-eket fogjuk nagyban emulálni a '99 első negyedévére ígért FUSION PPC emulátorral. Ezzel egyébként két legyet ütünk egy csapásra, hiszen létezik MAC-re egy Softwindows nevű PC emulátor, ami egy erősebb 486-os sebességével csaknem 100%-os (...) emulációt kínál - még a windows 95 is fut rajta. Ha tehát rá vagy kényszerítve (és ki nincs manapság?), akkor sem kell megvenned egy pc-t, ha nagyritkán windowshoz kell nyúlnod. A Softwindows stabilan működik 68k-n is, ám itt - bár szerintem jobb és gyorsabb, mint a PCX vagy a PCTask - be kell érned egy kisebb 386-os sebességével. Mielőtt igen ráizgulsz a MAC-ekre, hadd áruljam el, hogy a legolcsóbb modell is többbe kerül, mint egy 4000-es PPC és CVPPC kártyával... Egyelőre maradjunk az emulációnál.

Legközelebb elárulok egyet s mást arról, hogyan és miről bootol egy mac, illetve melyik könyvtár ("mappa") milyen célt szolgál.

Horváth Péter

INTERMEZZO

Ez a cikk a végülis soha-meg-nem-jelent-AMIGAonly 10,5-es szémához készült. Hogy miért nem jelent meg, azt inkább hagyjuk (telkes aktivistáknak szívesen megadom a nyomdász címet, személyleírását), a lényeg, hogy Magic kollega volt olyan rendszeres és beleszerezett, hogy az a rengeteg okosság itt nálunk jelenjen meg. Igaz is, kár lett volna a kukába dobni...

Internet MAC-kel

Habár a nagy fejek decemberre tutira ígérték az Opera-t és állítólag van már működőképes Netscape-tesztverzió is (MUI-s!!!), sajnos, ha egy normális (azaz inkább támogatott) browser-t szeretnénk Amigára, csak egy dolgot tehetünk... várhatunk. Vagy... elindíthatunk egy Mac emu-t.

Aki az utóbbi mellett dönt, annak adhatok egy kis segítséget... (a rémhírekkel ellentétben a dologhoz nem kell egy erőgé... egy 030/50-en rendesen elfutkároznak a proggy-k... de amondó vagyok, hogy egy 030/28-on sem lehet olyan rémes a dolog. Memóriából nem árt, ha van jó sok (az sosem árt), de azért 16 megányi MacMem is sok mindenre elegendő... A tesztelések egy 040/40-en történtek 24 mega MacMem-mel, meg egy grafkártyával 800x600/24 bites képernyőn... mert gfx kártya sem árt... No persze azért anélkül is megy minden, csak graf. kártyával valahogy szebb a világ:))

Először is szükségünk lesz némi MacOS-re... (hehe, mondhatjátok, de így van... Ugyanis tudtommal nálunk a 7.5.x-es OS "terjedt el", azonban - sajnos - egyes "igényesebb" alkalmazásokhoz a 7.6.x szükséges (hmmm) illetve a 8.x, de az egyrészt inkább a ppc alapú gépekre készült, másrészt pedig egy nagy kalap sz*r. (ez utóbbi titkot egy mac-es felhasználó árulta el nekem egy gyenge pillanatában:) De ne aggódjunk, a 7.5.x-es rendszerünkön is mennek majd a dolgok... csak nem minden, sajnos ezek közé tartozik a 4.x-es Navigator is. (legalábbis nekem a 4.06-os már installkor 7.6.x-et kért... igaz a 4.04-es okénak tűnt... egészen az indításig, amikor kiadott egy ablakot, hogy válszthatok a restart vagy a restart gombok közül:).

Hol is hagytuk abba? Ja, igen... Vegyük akkor a ShapeShifter-t alapnak... úgyis jelenleg mindenki ezt használja :). A Settings-ben semmit sem kell állítani, csupán a Serial... menüben nem árt a serial.device-ot beírni a modem porthoz... igaz, ez alapban is ott van... Némeg nem árt vagy 16 mega RAM... vagy inkább 24... ámbár elvileg 16-on is elmegy minden.

Majd elfelejtettem... a web-es

oldalak általában 800x600-as felbontásra vannak optimalizálva, tehát amennyiben nem rendelkezünk graf. kártyával érdemes talán egy scrollozó ablakot beállítani...

No akkor indulhat a Mac... Először is arról kell meggyőződnünk, hogy megvannak-e a netezéshez szükséges extensionjeink, meg egyebeink... (a full rendszerben azt hiszem, benne vannak, de szerintem olyant még nem sokan láttak körünkben.

Control Panels-be:
ConfigPPP,
Network,
MacTCP

Extensions:
Network Extension,
PPP

Nekünk ebből igazán csak a ConfigPPP nevű stuffal van dolgunk... (a Network-höz és a Network Extension-höz AppleTalk szükségeltetik... tehát ha valakinek hálókártyája van, akkor kell használnia... modemeknek nem szükséges...)

Nomármost a ConfigPPP-t elindítva elvileg (!) beállíthatnánk a kapcsolat jellemzőit ésatöbbi, és többi :). DE. Nekem ez nemigen sikerült... (lehet, hogy kissé hiányos a rendszerem) Másfelől viszont kinek kell ez? A megoldás prózai, ámde nagyszerűsége éppen ebben rejlik :). Kapcsoljuk be a Terminal Window-t a ConfigPPP ablakban és nyomjunk egyet az OPEN gombra.

És igen... megnyílik egy normális terminál ablak.

Ide elsősorban nem árt egy modem init stringet begépelnünk. Javasolom az at&f&d0-t, főleg, ha valakinek néha fagy a gépe. (ekkortól nem fog bontani a modem reset-kor... a miami-ba sem árt ezt beírni init stringnek)

Utána jöhet a tárcsázó string:

atdt (telefonszám) - vagy ha pulse vonalatok van, akkor atdp...

Ezek után bekonnectál... loginoljunk be, és mikor elkezd frogatni mindenfajta karaktereket, akkor nyomjunk az OK-ra... És lám! Már is a neten vagyunk!

No ez nem is volt olyan bonyolult, mint amennyire bonyolultan előadtam, ugye? Ha

Config PPP

Open

Soft Close

Stats...

Hard Close

Port Name: **Modem Port**

Idle Timeout (minutes): **None**

Echo Interval (seconds): **Off**

☒ Terminal Window

☒ Hangup on Close

☐ Quiet Mode

PPP Server: **matav**

Config...

New...

Delete...

v2.0.1

véletlenül lefagynánk :), ami ugye előfordul, akkor a reboot után (és a mac indítása után) akár a ConfigPPP, akár egy net-es proggy elindításával reconnect-tel majd az os a net-re... tehát semmi gond. (a pc-szel meg csak szívjanak :).

Mivel az amiga és a mac oldal egyszerre (sajnos) nem hajlandó a neten lenni (legalábbis ez nekem nem nagyon sikerült), ezért itt van néhány netes program mac-re...

Browserek (+E-Mail, +News):

- Netscape 3.x
- Netscape 4.x (7.6.1-es MacOS kell hozzá)
- Internet Explorer 4.x

FTP:

- Fetch 3.x
- Vicom FTP (tud resume-t is)

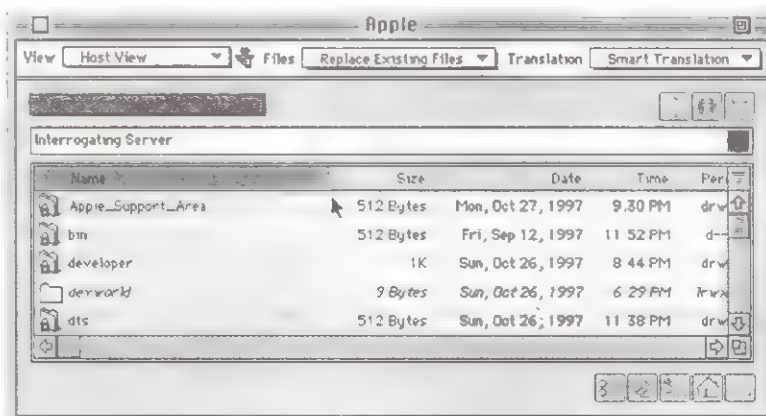
IRC:

- Ircle

A programokat bármelyik shareware gyűjteményben megtalálhatjuk a net-en. (pl. www.shareware.com, stílszerűen:) És még nagyon sok más mindent is...

Ha valahol elakadtál, nyugodtan keress meg, vagy esetleg kukkants be egy mac-es irc csatira... jó neteztetést mindenkinek...

Magic

A régebbi A6-s cikkek alapján sokan megpróbálták feljebb húzni órajelüket nagyobb órajelre, mint amilyen az működött azidőig. Azon emberek egy része ma már CyberStorm MK-III-as kártyákkal rendelkezik, és mint ilyenek, hozzászórtak a nagyobb órajel használatához. Mint ismert, a Motorola prosik elég jól bírják az órajel megnövelését. A leglátványosabb eredményt azonban kétségtelenül a 060-as proci nyújtja. A 040-es procival óvatosan bánjunk, mert hajlamos a túlmelegedésre, bár szintén jól tuningolható. Jelenleg egy CSPPC 604/200/060/50-es kártyát használok már 2 hete úgy, hogy a 060-as proci 50MHz helyett 64MHz-en ketyeg. Eddig semmi károsodást nem szenvedtem a dolegnek, inkább csak előnyeit láttam. Ezen átalakítás tapasztalatait osztom meg itt az AV oldalain.

A proci órajelének húzását az nehezíti meg, hogy a 060-as proci órajelét adó, és a kártya busz órajelét is adó oszcillátor cseréjével a busz órajele is növekszik. Ez azért probléma, mert a SCSI kontroller is innen nyeri a működéséhez szükséges 25MHz-es órajelét. Ha a tuningolással próbálkozunk, vegyük figyelembe, hogy a SCSI magasabb órajelen érzékenyebb a lezárásra, és a régebbi SCSI.device egyáltalán nem viseli el a tuningolást. V44.2 nem tuningolható!

Egy FLASHROM updating segítségével újabb device-ot helyezhetünk fel a kártyára. Eleinte ez érdekes fagyásokhoz is vezetett. Így sajnos csak kis mértékű oszcillátor-változást viselt el a kártya. Érdekes módon elindult, de a PPC-s programok javarésze lefagyott, és a SCSI írás/olvasás sem volt tökéletes. (Stabilan ment 56MHz-en, de már 60,64 MHz-et nem bírta).

Egy internetes forrás alapján felvetődött az ötlet, miszerint nem csak a 060-ast kell meghűteni, hanem a SCSI chipet is, és az egész kártyát is. Az ötlet bevált, azóta működik. A tapasztalatok a következők: Az egész kártyát is érdemes hűteni, nem csak a scsi chipet, mert a busz órajel megnövekedésével a többi áramkör is magasabb órajellel működik. Érdemes jó minőségű RAM-okat beszerezni, ami bírja a húzást is. (Ilyenkor a 60ns RAM-ok kicsit gyorsabban kénytelenek működni, ezt a gyengébb minőségűek nem annyira bírják.)

A régebbi cikkemben azt javasoltam, hogy rakjuk foglalatba az oszcillátort, hogy egyszerűbben visszatehessük a régebbit, ha szükséges. A gyakorlatban bebizonyosodott, hogy a foglalat sok problémát vet fel. Nevezetesen általában a precíziós foglalatot

használtuk erre a célra, ami bizony kitágulhat a sok használatból. Főleg abban az esetben, ha a behelyezett oszcillátor már egyszer használt volt, és kiforrasztás után helyezzük a turbókártyába. Jobb megoldást eredményezne a lemezes foglalat, csak hát azt meg nem igen lehet elvágni ott, ahol szükséges lenne. Most tehát azt javaslom, hogy csak arra az időre helyezzünk foglalatot a kártyába, ameddig kikísérletezzük a megfelelő oszcillátort, majd véglegesítsük azt foglalat nélkül. Egyébként is rászorulunk a foglalatnélküliségre, hiszen az oszcillátorok pont oda esnek, hogy a szélső RAM már nem fér be a foglaltos megoldás esetén.

A jelen helyzetben ugyan nem próbáltam ki, de a neten elég sok helyen foglalkoznak a PPC proci órajelének megnövelésével is. A MAC-es világból jól ismert, hogy még jobban tuningolható, mint a 68k-s társai. Az órajel kiszámításánál figyelembe kell venni, hogy a PPC proci az órajelét 3-szorozással állítja elő. Ez azt jelenti, hogy egy 200MHz-es PPC proci 66MHz-es oszcillátor frekvenciát háromszoroz meg, és így kapja a 198MHz-es órajelet. Az átalakításnál legyünk figyelemmel arra, hogy a 233-as 604-es proci már 3.5-szörözéssel állítja elő az órajelét. A processzor hűtéséről különösképpen nem kell gondoskodnunk, hiszen azt már megoldották a phase5 mérnöke(i).

Ha brutálisabb húzást határozzunk el, érdemes egy Pertier elemmel gondoskodnunk a hűtésről. A helyhiány miatt ezt érdemes a 68k-val közösen megoldani. Én személy szerint azért nem próbáltam ki ezt, mert jelenleg még nem annyira fontos, hogy a PPC teljesítményét növeljük, hiszen a PPC teljesítménye elég nagy ahhoz, hogy erre szükségünk legyen.

Végül, de nem utolsósorban vegyük szemügyre a 040-es használók széles táborát érintő 040-es proci tuningolását is. Bár mielőtt nekikezdenénk, le kell szögezni, hogy a 040-es képes hőmegfűtésre, ezért alaphelyzetben sem árt neki egy hűtő-alkalmatosság. Míg a 060-as esetben sokszor elég egy passzív hűtő, addig a 040-esre mindenképpen egy aktív hűtőt érdemes helyezni. (Az aktív hűtő azt jelenti, hogy nem csak egy hűtő-tömlő, hanem azon egy ventilátor kényszeríti a levegőt áramlani, ami által hűl.) A 040-es proci két frekvenciát használ. Ez az oszcillátor 80MHz-es. Ennek leosztásával nyerik a működtető órajelet.

Az oszcillátorok elhelyezkedése a következők szerint alakul: A kártya jobb szélén a PPC proci órajelét szolgáltató oszcillátor található. Emlékeztetőül: ennek háromszorosa hajtja a PPC procit. Ha 233MHz-es procink van, akkor három és félszeres szorzással kapjuk meg az órajel frekvenciáját. Ide a javasolt oszcillátor 75MHz-es mindkét verzió esetén. Középen a 060-as és a busz oszcillátora található. Ennek felét kapja a SCSI vezérlő is, és persze innen számolódna a RAM frissítés időpontjai is. Ezért szükséges az egész kártyát hűteni. Elméletileg elviselne itt 80MHz-es oszcillátort is, de akkor már 45ns-os RAM-okra lenne szükségünk. Mindenesetre kipróbáltam. A 060-as elindul, de RAM-hiba miatt mindig elfagy. A Kickstart még feléled, mivel az a lassú alaplapon keresztül töltődik, de ha FASTRAM-hoz próbál nyúlni, már fagy is. Ezért ennek az oszcillátornak az órajele 65MHz, esetleg jó hűtéssel 69MHz lehet. A bal oldali szélső oszcillátor a 040-esé, ha a kártyánk 060-as, akkor ez nincs is beültetve.

A közölt teszt-eredmények azt hiszem magukért beszélnek, és mivel a gépben volt egy CyberVisionPPC is, ez jó alkalom volt annak tesztelésére, hogy a megnövelt órajel annak sebességét is növelte. A tesztekben közlöm a PIV mért értékeit is, bár övön aluli ütésként, hiszen a CVPPC megnövelt busz-órajellel működött. De Magic által írt sebesség-teszthez viszonyítva lehetőség nyílik az összehasonlításra. Az összehasonlításakor azonban ne feledkezzünk meg arról, hogy a PIV nem csak egy videokártya, hanem komplett multimédás lehetőségeket is magában hordoz! Míg a CVPPC csak videokártya.

A teszt-eredményeket a túldalalon láthatjátok.

Bozó / Gadget

A CyberStormPPC kártya tuningolása

IntuiSpeed V1.5 eredmények:

Computer : A4000, 64 MHz
 Graphic Board :
 CyberVisionPPC, with 8 MByte RAM
 OS, CPU and RAM : OS: 40.42
 Kick: 39.106 CPU: 68060
 RAM: 2/127 MB
 Resolution :
 CVisionPPC: 8Bit 640 x 480 in 256 Colors

Benchmark : Actions per second

Write pixel : 624896/s
 Line draw : 30588/s
 Filled rectangle : 19709/s
 Scroll vertical : 467/s
 Scroll horizontal : 558/s
 Draw circle : 21122/s
 Text without scroll.: 811/s
 Draw rectangle : 8507/s
 Window layer test : 37/s
 Size window : 113/s
 Move window : 409/s
 Line Pattern Draw : 14992/s

Computer : A4000, 64 MHz
 Graphic Board :
 CyberVisionPPC, with 8 MByte RAM
 OS, CPU and RAM : OS: 40.42 Kick: 39.106
 CPU: 68060 RAM: 2/127 MB
 Resolution :
 CVisionPPC: 16Bit 640 x 480 in 65536 Colors

Benchmark : Actions per second

Write pixel : 351484/s
 Line draw : 14264/s
 Filled rectangle : 16343/s
 Scroll vertical : 415/s
 Scroll horizontal : 502/s
 Draw circle : 16763/s
 Text without scroll.: 801/s
 Draw rectangle : 7647/s
 Window layer test : 28/s
 Size window : 120/s
 Move window : 413/s
 Line Pattern Draw : 12191/s

Computer : , 64 MHz
 Graphic Board :
 CyberVisionPPC, with 8 MByte RAM
 OS, CPU and RAM : OS: 40.42 Kick: 39.106
 CPU: 68060 RAM: 2/127 MB
 Resolution :
 CVisionPPC: 24Bit 640 x 480 in 16777216 Colors

Benchmark : Actions per second

Write pixel : 381606/s
 Line draw : 10431/s
 Filled rectangle : 11078/s
 Scroll vertical : 261/s
 Scroll horizontal : 333/s
 Draw circle : 13481/s
 Text without scroll.: 801/s
 Draw rectangle : 6657/s
 Window layer test : 23/s
 Size window : 118/s
 Move window : 326/s
 Line Pattern Draw : 9608/s

SysSpeed V2.6 teszteredmények:

CyberStormPPC060/64/604/200

	CVPPC	PIV
Mem 50	64	
CacheR	189.82	234.02
ReadROMb	6.86	8.86
ReadROMw	7.87	10.16
ReadROMl	8.21	10.60
ReadFb	26.57	30.18
ReadFw	37.21	40.05
ReadFl	45.96	47.77
WriteFb	21.48	24.66
WriteFw	36.82	37.94
WriteFl	36.79	37.98
Fast2Fb	12.47	13.96
Fast2Fw	18.53	19.83
Fast2Fl	22.24	22.62
Fast2Fm	20.35	21.04
Fast2Fl6	25.46	28.83
ReadCb	1.11	1.11
ReadCw	2.21	2.23
ReadCl	4.43	4.45
WriteCb	1.14	1.68
WriteCw	3.34	3.36
WriteCl	6.68	6.71
C2Cb	0.67	0.67
C2Cw	1.33	1.34
C2Cl	2.66	2.67
C2Cm	2.66	2.68
C2Cl6	2.66	2.68
F2Cb	1.65	1.68
F2Cw	3.25	3.35
F2Cl	6.38	6.69
F2Cm	5.92	6.20
F2Cl6	5.91	6.69

Drive

Create	473	587
Open	1084	1367
DirScan	9688	9960
Delete	952	1156
S/R	3201	3184
CrFile	6.36	6.47
WrFile	6.32	6.36
RFile	5.96	5.98
RawRead	9.18	9.19

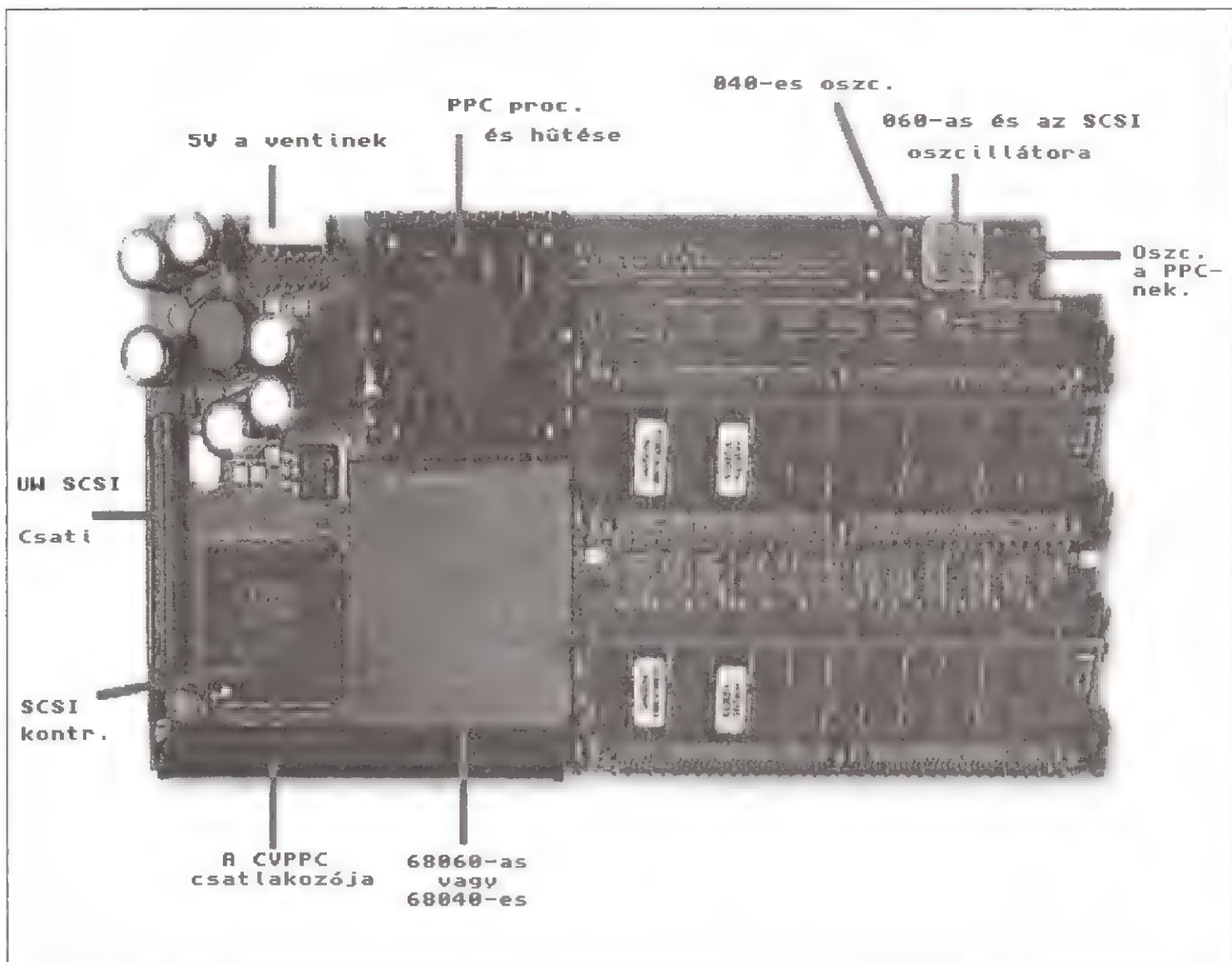
Intuition

OpenWin16	17	20
OpenWin256	15	20
OpenWinHi	14	20
OpenWinTru	16	19
WinLayer16	27	13
WinLayer256	26	28
WinLayerHi	16	25
WinLayerTru	11	18
SizeWin16	107	210
SizeWin256	83	191
SizeWinHi	81	170
SizeWinTru	79	182
MoveWin16	230	341

MoveWin256	222	398
MoveWinHi	215	444
MoveWinTru	159	273
ConOutP16	194	112
ConOutP256	195	113
ConOutPHi	127	76
ConOutPTru	89	59
OpenScr16	17	7
OpenScr256	15	8
OpenScrHi	12	7
OpenScrTru	13	4
SwapScr16	71	50
SwapScr256	71	50
SwapScrHi	72	50
SwapScrTru	72	50

Graphic

ScrollX16	403	155
ScrollX256	403	157
ScrollXHi	185	135
ScrollXTru	110	82
ScrollY16	396	141
ScrollY256	396	142
ScrollYHi	175	108
ScrollYTru	101	59
PrintTxt16	6360	1979
PrintTxt256	6385	6203
PrintTxtHi	5891	6012
PrintTxtTru	4503	6009
RectFill16	14846	17189
RectFill256	14760	17122
RectFillH	10179	14929
RectFillT	7358	12211
DrwElipse	10630	24545
DrwElip256	10635	24558
DrwElipHi	10471	2469
DrwElipTru	3919	2689
DrwCirc16	10242	23823
DrwCirc256	10243	23622
DrwCircHi	10060	21028
DrwCircTr	3728	16262
WrtPixell	91707	166671
WrtPix256	91641	166643
WrtPixelHi	92232	141381
WrtPixelTr	91931	148773
HorLines16	24619	22168
HorLines256	24620	21997
HorLinesHi	23052	22002
HorLinesTru	21291	22032
VerLines16	17356	9976
VerLines256	17368	10090
VerLinesHi	15073	7063
VerLinesTru	12089	5477
DiaLines16	3575	13356
DiaLines256	3574	13510
DiaLinesHi	3203	4313
DiaLinesTru	1270	2999
AreaElps16	248	227
AreaElps256	246	226
AreaElpsHi	246	226
AreaElpsTru	243	222
AreaCirl6	235	203
AreaCir256	235	204
AreaCirHi	233	203
AreaCirTru	229	198
AreaFill16	414	16815
AreaFill256	414	16833
AreaFillHi	405	14648
AreaFillTru	395	12172

CPU/FPU

MIPS	66.21	84.80
MFLOPS	26.46	34.03

XOpa teszteredmények:

- CVPPC 16bit 800x600

GFX:

move/draw	10952.9/s
writepixel	293677.1/s
Rectfill	13712.0/s
Drawcircle	19220.2/s

Intuition:

Openwindow	112.6/s
Movewindow	812.1/s

- CVPPC 24bit 800x600

GFX:

move/draw	8925.4/s
writepixel	291976.9/s
RectFill	13371.4/s
DrawCircke	15354.7/s

Intuition:

Openwindow	106.3/s
Movewindow	527.4/s

Memory:

Fast-Ram:	51.586 Mb/s
Chip-Ram:	5.999 Mb/s

Integer:

Add:	72992.7/s
Multiply:	11547.3/s
Divide:	2562.8/s
Bit-Shift:	63291.1/s

Floating:

érték*1000

Add:	1215.1/s
Multiply:	1243.3/s
Divide:	1442.8/s
Sin/Cos:	132.7/s
Sqrt:	149.1/s

PD5 teszteredmények:

CS060/64MHz!!!! CYBVPPC-vel 68k teszt:

INT TEST Results for This Machine
5.7400 Seconds
MATH TEST Results for This Machine
15.2800 Seconds
CHAR TEST Results for This Machine
30.1200 Seconds
MEM TEST Results for This Machine
0.4600 Seconds 75 MIPS

CS060/64MHz CYBVPPC-vel es PPC teszt.
604/200:

INT TEST Results for This Machine
2.8800 Seconds
MATH TEST Results for This Machine
0.9800 Seconds
CHAR TEST Results for This Machine
60.0000 Seconds
MM TEST Results for This Machine
7.9600 Seconds 150 MIPS

FTP EMAIL

Ez az írás azoknak szól, akiknek nincs INTERNET elérésük, de a munkahelyükön vagy otthon rendelkeznek elektronikus postafiókkal /EMAIL/ :)), valamint szeretnének hozzáférni a szervereken tárolt több ezer programokhoz, és elsőnek értesülni a frissen felrakott stuffokról. Ez utóbbihoz fel kellíratkoznunk a

listproc@wugate.wustl.edu

EMAIL címre küldött

SUBSCRIBE AMINET-DAILY <Név>

vagy

SUBSCRIBE AMINET-WEEKLY <Név>

tartalmú levéllel.

Ha a visszaigazolási procedúrán is átestünk, ezentúl naponta vagy hetente megkapjuk a frissen felrakott programok listáját. Ebből a listából mazsolázhatunk, és ha valamelyik programot le akarjuk szedni, ehhez az

ftpmail@mail.westel.hu

EMAIL címre kell küldenünk az utasításokat tartalmazó levelet.

Az ftpmail gateway-nek adható parancsok:

reply-to email-address cím.

Kinek küldje a választ. Ez opcionális, az alapértelmezés a feladó. A következők követhetik:

help Segítséget küld vissza.

delete jobid - törli a megadott kérést

open [szerver [felhasználó [jelszó]]] - a megadott szerverre ftp-zik.

Az alapértelmezés az ftp.westel.hu szerver anonymous felhasználó és a jelszó a levelezési cím.

Ha kiadtuk az open parancsot, 100 számú parancs követheti az alábbiakból:

cd könyvtárnév - könyvtárt vált.

ls [könyvtárnév] - rövid formátumú lista a megadott könyvtárról.

Alapértelmezés az aktuális könyvtár.

dir [könyvtárnév] - hosszú formátumú lista a megadott könyvtárról.

Alapértelmezés az aktuális könyvtár.

get [útvonat] file-név - lehoz egy fájlt és elküldi levélben.

size num[K|M] - beállítja a maximum fájl méretet Kilo- vagy Megabájtban, az ennél nagyobb fájlok darabolodva jönnek el.

Az alapértelmezés 100K. Nekem a maximális méret az 512k volt, mert ettől nagyobb beállításnál

vissza váltott 100k-s méretre.

quit - input vége - a többi sort nem veszi figyelembe.

A darabokban érkezett leveleket legegyszerűbben Ced-ben tudjuk összefűzni. /INCLUDE FILE/ :))) Csak ügyeljünk arra, hogy az első részhez hozzáfűzött levélnek a fejlécét távolítsuk el. Majd az összefűzött levél mentjük el a YAM folder-jébe, így már az egészben ki tudjuk menteni a csatolt file-t.

Példaszekretek:

open

dir

quit

ftp.westel.hu szerverre kapcsolódik és kilistázza a gyökérkönyvtárat.

reply-to lmjm@doc.ic

open wuarchive.wustl.edu

size 512k

cd pub/aminet/uttl/boot

get BlizKick.lha

quit

A wuarchive.wustl.edu szerverre konnektál, belep a pub/aminet/uttl/boot könyvtárba és elküldi a BlizKick.lha nevű fájlt a lmjm@doc.ic címre.

Fontos még, hogy az elérési útvonalat és a file nevet kis- és nagybetű helyesen írjuk be.

open wuarchive.wustl.edu

size 512k

cd pub/aminet/comm/tcp

get fact.lha

quit

A wuarchive.wustl.edu szerverre konnektál, belep a pub/aminet/comm/tcp könyvtárba és elküldi a fact.lha nevű fájlt arra a címre, ahonnan küldtük az utasítást.

open wuarchive.wustl.edu

cd pub/aminet/uttl/libs

dir

cd pub/aminet/comm/tcp

ls

quit

A wuarchive.wustl.edu szerverre konnektál, belep a pub/aminet/comm/tcp könyvtárba és directory-t küld, majd belep a pub/aminet/comm/tcp könyvtárba és listát küld arra a címre ahonnan küldtük az utasítást.

Ha nincs leterhelve a rendszer, akár 5-10 percen belül megjöhet a válasz. Remélem, eléggé érthetően írtam, törekedtem minél tömörebb lenni. 1998 augusztusa óta használom így a programok lehúzását, s eddig semmilyen problémám nem volt vele. Ha valakinek további információra van szüksége nyugodtan írjon az EMAIL címre.

Garami Ferenc

GFS

gfs22@freemail.e3.hu

A MakeCD-t naponta használok, és még egyszer sem sikerült lefagyasztani. Egyszerű, kis gépen is elmegy, talán nem véletlen, hogy az Amiga Plus az év szoftverévé választotta tavaly. Bétatesztelőként megragadtam az alkalmat és váltottam néhány szót a program készítőjével. Íme szemé olvasóink rögtön észreveszik majd, hogy majdnem ugyanazokat a fantáziadús kérdéseket tettem fel neki, mint az AMIGAonly 10-ben feltűntek, de megnyugtatóan mindenkit: a válaszok különbözni fognak...)

Interjú Patrick Ohlyval, a MakeCD fejlesztőjével

Ao: Mesélj valamit magadról!

P.O.: Informatikát tanulok, most épp Edinburgh-ban vagyok egy egyéves ösztöndíjjal. Miután visszatérek Németországba, fél évig a diplomamunkámon szeretnék dolgozni. Nemsokára a tanulmányaim és első negyed századom is a végéhez közeledik - lassan ideje lesz felnőnnöm :). Ez számomra annyit jelent, hogy állást keresek valahol az iparban. Akadémiai pályát is választhatnék, de az informatika gyakorlati oldala sokkal jobban izgat.

Persze a számítástechnika és informatika mellett egy csomó más is érdekel - bár barátom szerint ezekre kevés időt szánok :-). Szívesen nézek filmeket, sokat olvasok (amennyit csak az időm enged), legszívesebben fantasyt, elsősorban Terry Pratchettét (én is, én is! - a törd.), lelkes biciklista vagyok és rendszeresen járok úszni (na jó, ez utóbbi nem igaz...). Bumeráng-készítésre, windsurfre, sfelésre sajna nem maradt időm, mióta tanulok.

Ao: Hogyan ismerkedtél meg az Amigával? Milyen gépen dolgozol jelenleg?

P.O.: Úgy 12-13 lehettem, mikor egy C64-est kaptam ajándékba. Némi Basic és Assembler próbálkozás (és rengeteg játék) után vettem egy használt, alap 2000-est. Ott már a C volt a nyerő (és a sok játék...). Szép lassan bővítettem a gépet: 2 mega ram, egy óriási (30MB-os) merevlemez, egy 030-as Hardital turbokártya, később GVP kártya, Picasso II grafikus kártya... Lehet, hogy a Commodore azért ment tönkre, mert sosem náluk vásároltam a bővítőket?

Közben cikkeket és programokat írtam a német amiga magazinoknak, és többé nem játszottam a géppel... Megalkottam az első amiga projektet (DiskProtection), és megkezdtem tanulmányaim az egyetemen. Egy évvel ezelőttig használtam a 2000-est, mikor a Macrosystem jóvoltából egy Draco 60-at kaptam egy szoftver megírásához. Ezt a gépet még mindig használhatom, de bevallom, megvenni aligha szeretném, hiszen nem teljesen kompatibilis az Enforcerrel és a SAS-C forráskód debuggerével.

A MakeCD szerzői által ajánlott (és a MakeCD által támogatott) elterjedtebb CD írók:

**Yamaha CDR 100/102 (különösen javasolt)
Yamaha CDR 200/400 (különösen javasolt)
Yamaha CDR 2260/4260 (különösen javasolt)**

**Ricoh MP6200S (különösen javasolt) TEAC
CDR50S, TEAC CDR55S**

Plextor PX-R412 JVC (egyes típusokat nem támogat, olvasd el a dokumentációt!)

Ricoh 1420 / CDR_Plextor (bizonyos típusokat csak, lásd dokumentáció!)

Sony (a 926S csak TAO módban)

Philips/HP (egyes típusokkal gond lehet, olvasd el a részleteket a kompatibilitás-listában)

A támogatott írók listája persze sokkal nagyobb, ha azonban most készülsz író vásárolni, érdemes az itt felsoroltak közül választanod.

Amúgy nem tudnám elképzelni, hogy visszatérek a 2000-esemhez - az órák fordítási idők a MakeCD-hez túl hosszúnak tünnek...

Talán veszek egy pécét, emulálom rajta az amigát az UAE-val és Linux alatt fordítok. Ehhez persze még valakinek (vagy épp nekem) meg kellene írni az Enforcer és SCSI támogatást az UAE-hez.

Ao: MAKECD - miért épp egy CD író program?

P.O.: Angela (Angela Schmidt, aki a program terjesztésében, a dokumentációk elkészítésében segít) egyszer megkért, hogy írjak grafikus felületet a makecdromfs-tooljához (hoppá, egy programozó lány... - a törd.). Akkoriban ('96) egyedül a MasterISO volt képes CD-t írni, és iszonyú sokba került. Körülményes kezelése, korlátai miatt úgy döntöttünk, hogy egy jobb és olcsóbb alternatívát nyújtunk a felhasználóknak.

Nekem soha nem volt szükségem a MakeCD-re - sem CD lejátszó, sem pedig PSX-em nincs. Biztonsági másolatok készítéséhez persze egy CD-R használata egyszerűbb, mint a zip lemezeké, amiket azelőtt használtam.

Mivel senki sem vállalta be a SCSI rész megírását, a végén azt is nekem kellett megcsinálni. Így szép lassan azt vettem észre, hogy az egész az én feladatommá vált, ami szabadidőm nagy részét lefoglalta - ha a "szabadidő" egyáltalán ideillő fogalom... Sajnos közben néha az egyetemre is be kellett ugranom, éshát más dolgaim is akadtak, de ezeket általában a bugvadászat és a hozzám intézett kérdések megválaszolása, vagy egyszerűen a legutolsó változat minél gyorsabb befejezése mögé szorítottam.

Ao: Hány CD-t tettél tönkre a tesztelések során?

P.O.: Komoly kupacok gyűltek össze az idők során, de valahogy nem tudtam rábírni magam, hogy kidobjam őket :-)

Ao: Mi a legjobb a MakeCD-ben? Mit tud, amit a konkurens programok nem?

P.O.: Hogy a többiek mit nem tudnak, az naponta változik - hiszen a konkurencia sem alszik :).

Pillanatnyilag mi vagyunk az egyetlenek, akik az mpeg.library-n keresztül támogatjuk a röptében történő MPEG-audio konvertálást és CD-R-re rögzítését. Az AIFF-CD egy új szabvány, ami az audio-editorokkal történő adatcserét könnyíti meg, és amit a 3.2-es MakeCD-hez fejlesztetem ki.

Végül egyedül mi kínálunk bubble-help-et, ami nem más, mint egy előugró ablak, ami az egér mutatója helyzetétől függően azonnali segítséget nyújt a programhoz - mindezt rengeteg, köztük magyar nyelven is.

Ao: A MakeCD melyik tulajdonságára vagy a legbüszkébb?

P.O.: Leginkább az egységes koncepcióra, ami végigkíséri az egész programot, valamint az image-file-ok rugalmas kezelésére. Az embernek nem kell felhasználási területenként vagy frászmódonként más és más munkamódszert használni, hanem mindig csak összerakja a kívánt trackeket, megadja a forrást és az átmeneti állományok helyét, és már írhat is.

Az audio-részt is több módon támogatjuk. Az audiotrackeket meg is hallgathatod az amiga hangjával vagy ahi-n keresztül akár hangkártyán is. Az összes forgalomban lévő formátumot kezelni tudjuk, közöttük röptében, azaz frás közben is lehet konvertálni.

ugyanis két teljesen különböző dolog. Az első igazán jó móka (hiszen valami új dolog működni kezd a programban), míg a második kemény munkával egyenlő, hiszen a felhasználókat is ki kell elégítenem.

Ao: Mit tervezel a következő változatban?

P.O.: Itt látod a listámat, amit nem feltétlenül fontossági sorrend alapján írtam le, azaz lehet, hogy egyik-másik dolog csak később valósul meg közülük.

- ISO image file-okhoz könyvtár-editor
- Sony és ATAPI DAO
- CD szöveg (ha lehetséges a jelenlegi meghajtókkal)

- nemcsak a kidobást, hanem a lemez behelyezését is menüből vezérelhetővé tenni
- minden trackhez külön megjegyzés
- alapértelmezett image típus megadása a beállításoknál
- további GUI-k

Ao: Írtál már más programokat is? Miket?

P.O.: Időrendi sorrendben a következő programokat készítettem:

- Druckmanager

Ez egy nyomtató-vezérlő, hasonlít a Turbo-printhez.

- DiskProtection

Egy biztonságos és egyszerűen kezelhető merevlemez-titkosító segédeszköz

- Patricia

Szövegkereső-rendszer a Meeting Pearls CD-k számára (nem rólam neveztük el, hanem az alkalmazott algoritmus nevééről!)

- MakeCD

Kommentár nélkül...

Ao: Mi a véleményed az amiga jövőjéről?

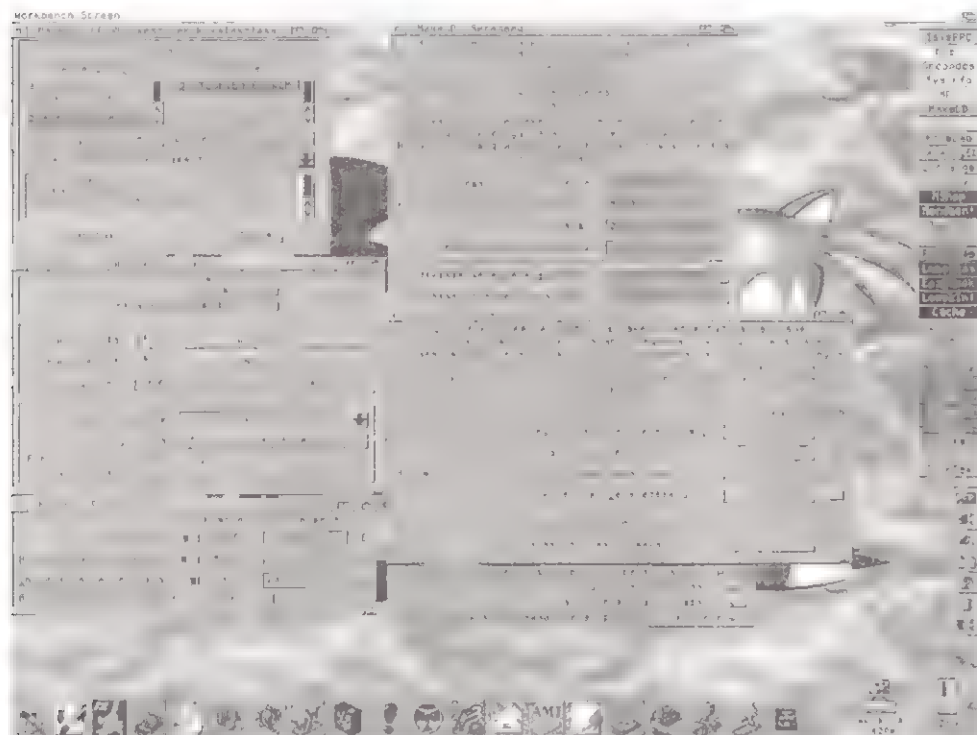
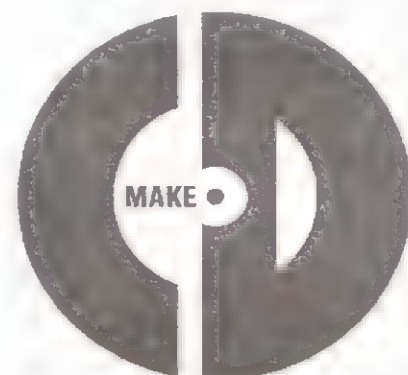
P.O.: Úgy gondolom, az AI (Amiga International) jó irányban halad, és egy új géppel az egész márkát talpra állíthatja. Én mindenesetre ott leszek, ha történik valami. A "Klasszikus Amigánál" kicsit későn vetem fel a kapcsolatot a többi komoly fejlesztővel és felhasználóval. Úgy érzem, az igazán izgalmas korszakot valahogy "átaludtam".

Az Amiga - ahogy ma ismerjük - még sokáig joggal lesz jelen a számítástechnikában. Egy 060-as vagy PPC processzorral, a mai gyors grafikus kártyákkal - nem beszélve a hatékony operációs rendszerről - az ember tényleg nagyon jól dolgozhat. Ez soha nem fog megváltozni - hiszen az én gépem nem válik lassabbá, sőt, nem omlik össze szégyenében, ha a konkurens gépek gyorsabbá válnak ;-)...

További info:

patrick.ohly@stud.uni-karlsruhe.de
<http://home.pages.de/~Ohly/>

Horváth Péter

Patrick fontolgatja, hogy a későbbi változatokhoz már nem a Triton.library GUI-ját használja, hanem áttér valami másra, amit még ma is fejlesztenek - a MUI a legesélyesebb jelölt...

Végül hadd idézzem az egyik béta-teszterünket, mivel erre vagyok a legbüszkébb (ő mindhárom ismert amigás cd író programot jól ismeri): "A MakeCD használatakor a béta-változatok stabilabbak, mint xxx-nél a kiadott változatok. Rendszerösszeomlások, lefagyások a MakeCD-nél gyakorlatilag ismeretlen fogalomnak számítanak - egyetlen példát sem tudok felhozni, mikor ilyesmi történt volna egy végleges verzióval."

Ao: Elégedett vagy az eladási számokkal? Elégé motiválnak ahhoz, hogy továbbfejleszd a programot?

P.O.: Az eladások rendben vannak, bár ez az amigánál sosem jelent túl nagy számot. Mindenesetre kellőképp motivált vagyok - a tennivalók listája igen hosszú, és mindet szeretném beépíteni a programba.

Persze ha csökken az érdeklődés (mint a nyáron a feltört változatok vagy a piac telítettsége miatt), akkor kérdéses, hogy készül-e újabb változat. Az új dolgokat beültetni és egy új változatot kiadni

- Joliet támogatás
- többszörös meghajtók, a forrás és cél még rugalmasabb kezelése
- a forrás gyors tesztolvasása image file létrehozása vagy CD-R írása nélkül
- az audiotrackek elején és végén lévő csend automatikus eltávolítása
- a trackek optimális elhelyezése a lemezen
- streamerek alkalmazása az image file-ok tárolásához
- különböző audio trackek hangerejének módosítása
- több funkció meghívása shellből/workbench alól és non-interaktív használat
- 512 byte-tól eltérő méretű blokk médium támogatása
- image file-ok törlése, image partíció formázása a MakeCD alól
- a megírt trackek archív bitjének beállítás
- az elkészült másolatok számának kiírása az írás ablakban
- jobban testreszabható grafikus kezelőfelület (pl. kisebb írás ablak minimális információval)
- automatikus beállítások a rendszertől függően

ÚJ AMIGÁS MAGAZINOK

Már-már hihetetlen, mennyi mozgás tapasztalható az Amigás magazinok piacán. Nézzük előbb a rossz híreket:

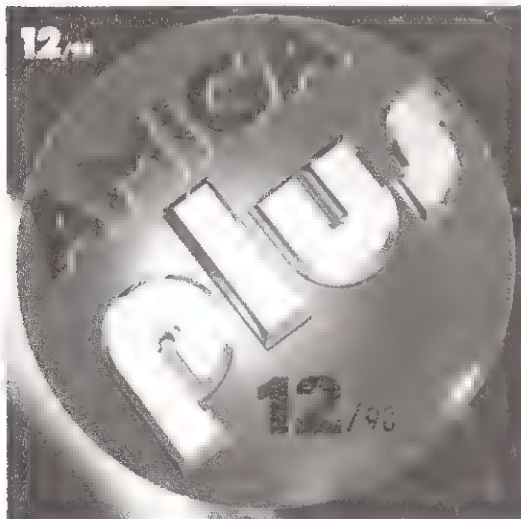
A legendás CU Amiga magazin részvényesei "CU"-t kiáltottak az olvasóknak - az utolsó szám idén ősszel került a boltokba.

AMIGA FUTURE

A német Amiga Magazin is a PC Go (tippeljenek, milyen géptípussal foglalkozó) 32 oldalas mellékletévé zsugorodott. Ez utóbbi várható volt, hiszen az Amiga Magazin szerkesztői hosszú, kitartó munkával nyomták lejjebb és lejjebb a cikkek színvonalát...

Cserébe viszont több, új magazin is piacra került.

Elsőként az Amiga Survivort (A5, fekete-fehér, 40 oldal) mutatnám be. Ez az angol nyelvterületen - a CU kipusztulása keltette úrt betöltendő - forgalmazott magazin. Eleinte holhol nem, mostanában már havonta jelenik meg.

99 januártól A5-ről A4-es formátumra váltanak, hála az egyre növekvő előfizetői tábornak. A borító szép színes, maga a magazin fekete-fehér. Leginkább játékokkal foglalkozik. Nekem eléggé felszínesnek tűnt...

"Hála" a CU Amiga halálának, az Amiga Informer (USA) immár Európában is

meglepetést okozva, hiszen előtte semmit sem hallottunk erről a magról. Személy szerint ez tetszett a legjobban. A tesztek igen alaposak, tényleg minden részletre kiterjednek, látszik rajtuk, hogy a cikkírók nem csak két délutánt töltöttek az adott programmal.

Kellemes meglepetés volt, hogy több, számomra

amigaOS

erstausgabe - 12/98 bis 1/99

das fachmagazin für amiga-anwender

előfizethető. Az Amiga Format pedig él és virul, immár csaknem egyedül az angol piacon...

A német piac évek óta nem volt ilyen erős - itt három. színvonalasabbnál színvonalasabb magazin került piacra.

Amiga Future - (A4, 68 oldal, végig színes) Igazából az Amiga Plus játékokkal foglalkozó melléklete, ez azonban nem látszik rajta.

ismeretlen shareware és freeware programról is részletesen írtak - így elkerülve azt a hibát, miszerint mindegyik magazin ugyanarról beszél - akárcsak a híradók a tucatnyi magyar adón egész este egymás után...

A német piacon jelen van még további kettő, régebbi motoros is: a már említett Amiga Plus (ez tűnik a legerősebbnek), és a kéthavonta megjelenő Amiga Special. Mindkettő színes, 100 oldalas magazin, lemezmelléklettel. A Plushoz külön vásárolhatsz CD mellékletet - a Specialhoz az előfizetőknek jár.

Kéthavonta jelenik meg, CD melléklettel. A CD-n hagyományosan mindig található egy játék teljes verziója - volt már Mad News, Samba Partie, miegyéb. Az első néhány szám sikere láttán a magazinra mostantól elő is lehet fizetni - szerencsére, mostanában elegendő játék jelenik meg ahhoz, hogy megteljen az újság. Az APC&TCP csapat készíti, nevük talán ismerősen cseng itthon is - ők követték el többek között a Digiboostert és a Flyin' high-t.

Mint látjátok, nemcsak a szoftverek területén, de a magazinokkal is Németország a legelső - egyszóval lehet megkeresni a polcon nagypapa poros német nyelvkönyvét...

Horváth Péter

Amiga Fever (A4, 68 oldal, színes) - komoly reklámkampánnyal bevezetett, lelkes csapat által készített havi magazin. Inkább felhasználói programokkal foglalkozik, és minden számra ígérnek egy hosszabb lélegzetű interjút egy-egy ismert amigás személyiséggel. Elsőként rögtön Wolf Dietrich-hel, a Phase5 vezetőjével közöltek egy hosszabb beszélgetést.

Amiga OS (A4, 84 oldal, részben színes, igen jó minőségű papír) - Az első szám - csakúgy, mint a Favernél - a vásáron jelent meg, nagy

APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Ezzel a szelvénnel (vagy a fénymásolatával) bárki ingyen feladhat apróhirdetést. Az egyetlen feltétel, hogy olvasható legyen a szöveg... Ha lusta vagy elmenni a postáig, elég, ha küldesz egy e-mailt a pcpince@syneco.hu-ra „aprophirdetes” subjecttel. A hirdetéseket szigorú cenzúrázás után közöljük le - a „legújabb PSX játékok másolása nagy tételben”-típusú hirdetések nem fognak átmenni a rostán... Ha üzleti tevékenységet hirdetnél (pl. „eladó CD-R-ek a legolcsóbban”), akkor kérj tőlünk közületi hirdetési árakat.

A hirdetés szövege:

A címed:

Vennék 4x-6x Panasonic CDROM-ot max. 4-5 ezerért, valamint max. 1,2 Gb méretű Quantum vinyót óccsón.

Érd: totem@freemail.c3.hu
Mh.tel.: 302-0600/1668

100-400 megás használt SCSI vinyót keresek emberi (Amigás) áron.

Érd: Boby@deltav.hu ill 62/437-432 este

4Mb-os FastRam bővítő eladó A1200-eshez, irányár: 6000 Ft

Érdeklődni telefonon: 32/456-205 (Toronyi Zoltán) este 18 óráig, vagy pedig Email-ben: qxyka@is.hu

Keresek 1GB körüli SCSI-II vinesit, hívj, megegyezünk.

Érd.:
tel : 06-22-344-906 Rákóczi Viktor
email: nextcom@mail.datatrans.hu

ITT
A
TE
APRÓ-
HIRDE-
TÉSED

IS
ÁLLHAT
A
KÖVET-
KEZŐ
SZÁMBAN!
(a márciusi számban a
február 28-ig
beérkezett
apróhirdetések
jelennek meg)

ELŐFIZETÉSI SZELVÉNY

Elő szeretném fizetni az Amiga Világot ☐ fél évre ☐ egy évre a(z) számtól kezdve. CD mellékletet ☐ kérek ☐ nem kérek.

Név:

Lakcím:

Nick:

Telefon:

E-mail:

HTTP:

Csak az első kettőt muszáj kitölteni, a többi opcionális. Ezt a szelvényt küldd el a befizetést igazoló csekkszelvénnel vagy annak másolatával a következő címre: 9401 Sopron, Pf. 377

Az előfizetésről

Minden újsághoz mellékelünk egy csekket, amin befizetheted az árát. Ha a csekket nem találod, kérj tőlünk egyet a 06-99-332-091-es telefonszámon, vagy e-mailben: pcpince@syneco.hu. Az összeg helyét üresen hagytuk, mivel Te döntöd el, hány számot szeretnél előfizetni. Ha csak ezt a számot kéred, az összeg helyére 600,- Ft-ot (az újság ára + 100 Ft postaköltség) írd (és - meglepő módon - annyit is küldj el :)). A CD-melléklet ára 1.000 Ft. Ha elő szeretnél fizetni, a következők szerint alakul az összeg:

- Fél évre (4 szám - 4x400 Ft. + 4x100 Ft postaköltség):

2.000,- Ft

- Fél évre CD-melléklettel (4 szám + 2 db CD - 2.000,- Ft + 2x900,-Ft)

3.800,- Ft

- Egy évre (8 szám)

3.800,- Ft

- Egy évre CD-melléklettel (8 szám + 4 db CD)

7.200,- Ft

Természetesen az időközbeni áremelésekre az előfizetők immunisak. Ja, és a legfontosabb: nekik küldjük ki elsőként az újságot...

CD-melléklet az AmigaVilág 1999/2,4,6 és 8-as számához jelenik meg. Amennyiben nem kívánsz előfizetni, de minden számot meg szeretnél vásárolni, a minden magazinban megtalálható csekken kell az árát befizetned (persze előtte szólj nekünk, hogy küldjük el).

Ha le szeretnéd mondani, az impresszumban található címek valamelyikére írd meg, hogy a jövőben nem kéred az AmigaVilág számait (ez persze csak elméleti kérdés, hiszen ilyen olvasó egyszerűen nem létezik :)).

J

Á

T

É

K

A játék szabályai borzasztóan egyszerűek: karikázd be a helyes válaszokat, majd küldd el nekünk őket (vagy írd a válaszok melletti betűket egy levelezőlapra és azt küldd el). A helyes megfejtők között egy eredeti (tudjátok, amolyan dobozos-kézikönyves) Amigás játékot sorsolunk ki. A megfejtéseket a Kulcspon 2001 Kft (9400 Sopron, Magyar utca 19.) címére vagy a pcpince@syneco.hu-ra küldjétek. (Ez utóbbira NE levelezőlapra...)

1. Melyik cég készítette a boltban vásárolt mezei Pagestream nevű alkatrészekből össze lehet helyesen az AI főnökének programot? rakni) vezetéknévét?

a - Softwood

a - max. 128MB

a - Tychtsenko

b - Softlogik

b - max. 146MB

b - Tyschtschenko

c - Digita

c - több, mint 200MB

c - Tyschschenko

d - Haage&Partner

d - max. 200MB

d - ezt a nevet egyszerűen

képtelenség leírni

2. Melyik az a 4. Hány SCSI egységet (cd tulajdonság, amellyel az rom, merevlemez, stb.) 7. Mikor lesz baj az Amiga OS 1985 óta nem köthetsz egy Cyberstorm órákkal az 1200-esekben? rendelkezik, a win95 PPC kártyára? viszont igen?

a - preemptív multitask

a - max. 16-ot

a - 2000-ben

b - hosszú állománynevek

b - max. 15-öt

b - 2028-ban

c - min. 8MB-os memória-igény

c - max. 8-at

c - 2079-ben

d - plug'n'play kártyák

d - max. 24-et

d - 3000-ig biztosan nem

5. Melyik a kakukktojás?

8. Érdemes-e előfizetni az Amiga Világra?

3. Hány MB memória lehet összesen egy tetszőleges konfigurációjú Amigában? (olyanban, amit

a - Toccata

a - igen

b - Tandem

b - nem

c - Multiface card

c - nem tudom, de előfizetem...

d - Blizzard 1230

PC floppy drive illesztés AMIGÁhoz

Egy standard A500-as esetében vége a világnak, ha valami baj történik a floppy drive-al! Ugyanez a nagyobb gépek esetében nem okoz igazán nagy problémát (az én 3000-esem drive-ja 2 hónapig nem működött, de nem is igazán hiányzott...) mert az adatok winchester-en, illetve CD-n vannak.

A floppy viszont szükségesé válik mondjuk egy biztonságos flashrom update (ez gondolom nem hangzik ismeretlenül a Blizzard/Cyberstorm PowerPC kártyák, és PicassoIV tulajdonosok számára) vagy egy kisebb adatmennyiség cseréje esetén.

A pc-s boltokban kapható floppy drive-ok sajnos - néhány kivételtől eltekintve - módosítás nélkül nem használhatók AMIGA drive-ként, viszont az átalakítás pár száz forintból, és kb. 1 órai munkából kihozható. A legegyszerűbb kapcsolás egy ellenálás, egy tranzisztor, egy dióda és egy kapcsolóból áll, a bonyolultabb (ez a külső drive port-ra helyezhető) egy 74LS74 integrált áramkörrel van kiegészítve.

Sajnos ezek a kapcsolások nem oldják meg a HD-s lemezek kezelését, hiába veszünk ilyen drive-ot (mást nem is lehet már kapni) továbbra is csak DD-s (880k/720k) üzemmódokban használhatjuk a lemezegységet.

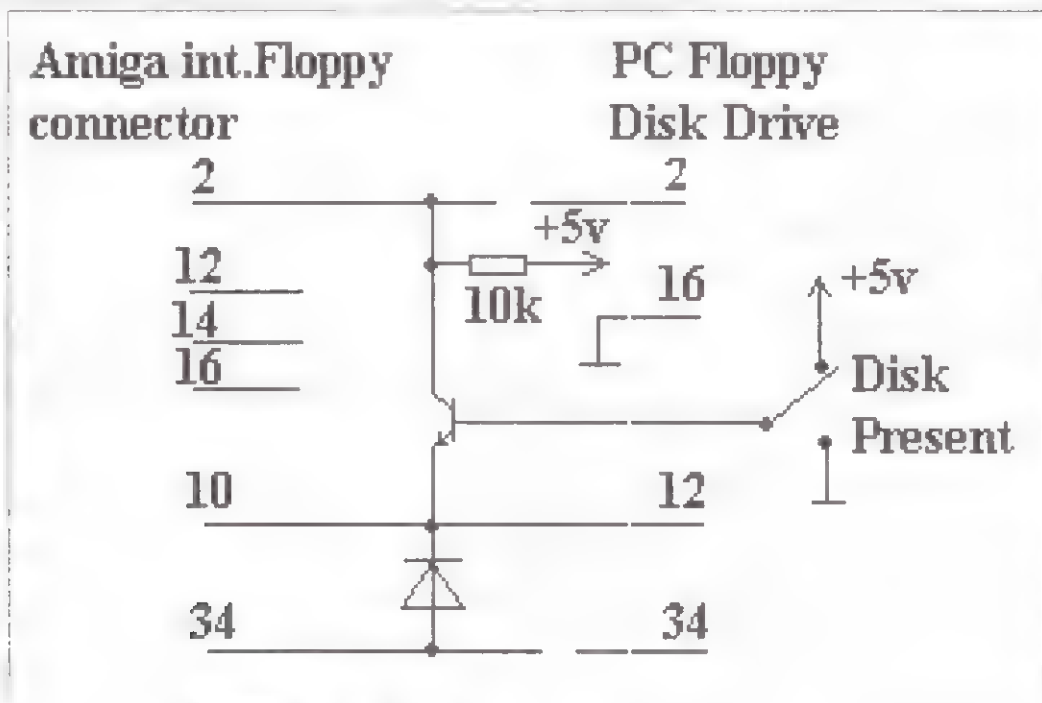
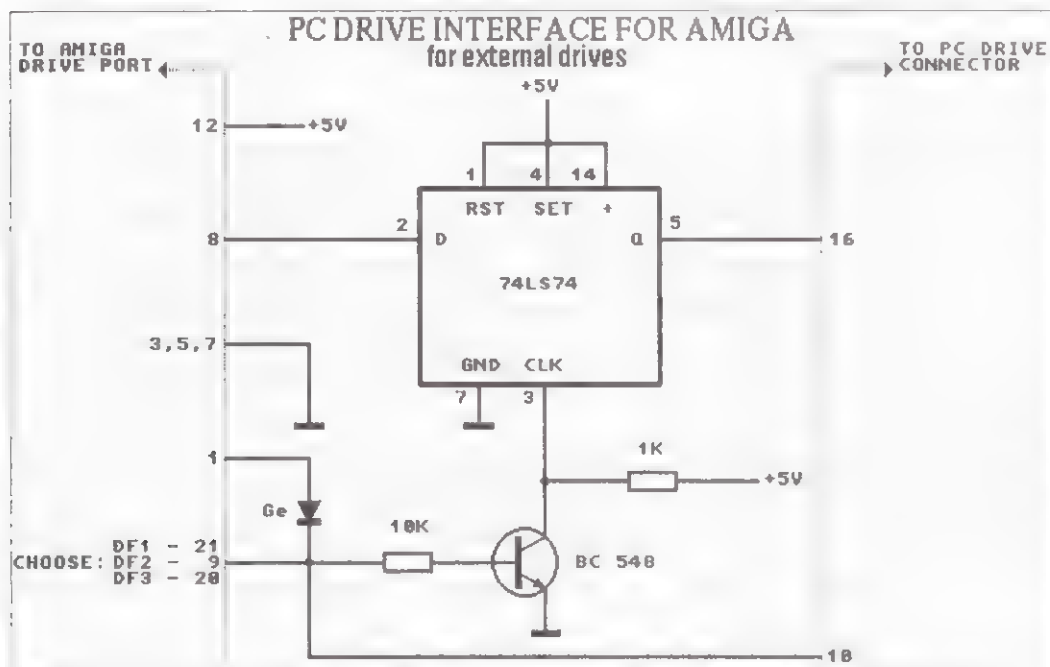
Ha nincs kedved barkácsolni, illetve kockára tenni géped épségét, ajánlatos egy szakértőre bízni a kapcsolás elkészítését.

(egy kis ingyenreklám Valenta Ferencnek:

e-mail:
vf@elte.hu

WWW:
<http://pangea.elte.hu/~valenta/>)

Louise

Computer '98

- it's messetime!

Körkép '98 legnagyobb amigás eseményéről

November 13-15-ig ismét Köln városa vált az Amigások Mekkájává. Ismerve a piac helyzetét, a pc-s vásároknál sokkal nagyobb jelentősége van a kölni "Amiga-Messe"-nek, hiszen a vásárlók nagy része csak itt kerül igazán közel az újdonságokhoz, itt tapogathatja meg az internetről vagy újságokból ismert csodakártyákat, itt próbálhatja ki a programokat. A másik vonzereje Kölnnek, hogy itt vásárolhatsz is, nem úgy, mint pl. a CeBit-en. Ennek oka a viszonylag fejletlen viszonteladói hálózatban keresendő - erre jó példa Magyarország is, ahol az aktív Amiga kereskedők mind vidéken vannak... Mivel ilyen horderejű rendezvény egy évben csak egyszer adódik, igyekezzünk alaposan körüljárni a témát.

Íme:

A vásár évről évre több és több látogatót vonz. Ez persze inkább köszönhető a gyenge kereskedelmi hálózatnak, mint a növekvő tábornak - mindenesetre tény, hogy idén is jelen volt kb. 60-70.000 ember. Mi kisebbségbe kerültünk, mivel a hátunkon sem "Last line of defense", sem pedig "Give gates no chance" (kis g-vel...) felirat nem volt, ellentétben a látogatók túlnyomó többségével. Amigás bögrét és egérpadat viszont mi is vettünk...

A kiállítást egy ottani miniszter nyitotta meg. Összesen jó politikus lehet, mert a bejárat előtt összegyűlt veszélyesen nagy és türelmetlen tömeg hangulatára ráérezve a teljes beszéd kb. 15 másodpercig tartott: "Megnyitom a vásárt, éreztetek magatokat!" A tömeg kellőképpen értékelte rövidségét, majd üvöltve berontott a vásár területére.

A vásáron a Phase5 kivételével minden ismert Amigás cég jelen volt. Ennek okairól mindenkinek megvan a saját véleménye, ők mindenesetre a következőkkel indokolják: az idei vásárra nem tudnak új hardvert kihozni, eladni pedig csakis a partnereken keresztül szoktak. Sajnos több alkalmazott váratlanul kilépett tőlük, ezért most munkaerő-problémával is küzdenek.

Halkan jegyzem csak meg, hogy a MAC piac erősödése igen jól hatott rájuk, ottani eladásai igencsak megugrottak. Persze az amigás oldalon sem panaszkozhatnak, maga Wolf Dietrich

jelentette ki egy interjúban, hogy idén jóval 350 millió forintot meghaladó árbevétel érték el amigás termékekkel - ez elég nyomós ok a további termelésre, neadjisten fejlesztésre (az összeg persze nettó, nagyker árakkal értendő!). Apropos fejlesztés: sem a PowerUp, sem a CGFX nem lesz része az OS 3.5-nek, helyettük a WarpOS és a Picasso 96 válik "szabványrá". Szegények, elég rendszeren megkapják a magukét cserébe a piac monopolizálására tett óvatos próbálkozásaikért... bár a pc-s világban látnék ilyesmit...

SCHATZTRUHE

Schatztruhe

A német - vagyis a legnagyobb - piac egyik meghatározó szoftverforgalmazó cége. Idén több új CD-vel rukkoltak elő. A legnagyobb durranás

természetesen az új Opus verzió, a Magellan II volt, no meg a kiegészítő CD (Opus plus).

A Schatztruhe standon végig megtalálható volt Greg Perry és Jonathan Potter (utóbbi írja, előbbi eladja a GPSoft termékeket), és folyamatos bemutatót tartott az újdonságokról. A Magellán kettőre természetesen még visszatérünk, megérdemli!

Az ügyesebbek M. C. Battilanával is találkozhattak, ő követte el a Ppaint sorozatot. Vele a - szintén megvásárolható - Ppaintről és az Amiga Forever CD-ről lehetett nagyokat dumálni. Kapható volt még a Linux 5.1 (telefonos segélyszolgálat, tekintettel a linux nem-könnyű (k)hm telepítésére), az új csoda-filerendszer, a PFS 2, a Studio Professional, ami egy Turboprint-szerű nyomtatóprogram, valamint az Envoy 3 - az új hálózati program.

Az Aminetet egyre nehezebb lelőni, immár 28-adszor töltötték meg egy CD-t az újdonságok. Akik túl vannak az érettségen, bizonyára utána tudnak számolni, hogy a 28 teljesen osztható 4-gyel, tehát itt az ideje az újabb Aminet SET-nek! A 7-esen nemcsak az utolsó 4 cd tartalmát, hanem az Ibrowse 1.2, XIPaint 4.0, KangFu, Picture Manager 4.0 teljes változatát is megtalálod.

A Haage&Partner egyik komoly szenzációja volt az ArtEffect 3.0. Mentem is, hogy a regisztrált 2.6-osomat upgrade-elhessem. A tömeg előtt kérdeztem az árat, mire a T. főnök úr félrehívott, mondván, hogy ott majd elrendezzük. Kettesben maradván aztán szégyenlős vigyorral bevallotta, hogy a program még nem jött ki a nyomdából, szóval csak a reklámok meg a demógépek igaziak... Na mindegy, attól még sikerült elköltenem kb. három évnnyi zsebpénzem...

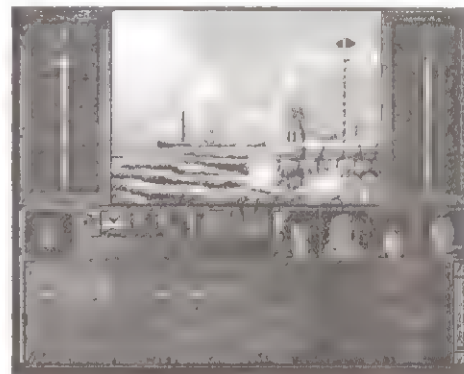
Amiga Plus

A legnagyobb példányszámú Amigás magazin is képviseltette magát egy nem is akármekkora standdal. Minden, még a legújabb számuk is kapható volt, méghozzá féláron! Régebbi CD mellékleteiket (pl. a Maxon Cinema 4 teljes változatával) is bagóért osztogatták.

Titan Computers

Igencsak kinőtte magát ez a nemrég még ismeretlen vállalkozás. Kezdjük a legjobbal: immár bizonyos: lesz Settlers 2 amigára, valamikor januárban. A Titan megvette a jogokat a BlueByte-től, és gőzerővel dolgozik az átiraton. Csak 68k-s verziót terveznek, ami nem is csoda - a Settlers 2-nek bőven elég egy 30/50-es gép. Persze nem árt, ha van grafikus kártyád, de azért AGÁN sem

lesz olyan rossz...

Az Elastic Dreams immár fantasztikus - a nevében mindenképp. Mostantól Fantastic Dreams néven forgalmazzák, és köszönhetően a PPC támogatásnak, gyakorlatilag várakozási idő

Jon Potter (GPSoft) úgy berúgott pénteken, hogy szombaton csak valamikor délután bírt kijönni a vásárra. Le is maradt a vele rendezett beszélgetések javáról... és még csak nem is tanultak az esetből. Dr Greg Perryvel (amúgy maximális elismerésünk az új Opus Magellan II-ért) együtt végig whiskyt kortyolgattak álcázott műanyag pohárból... Az álcázást némiképp komolytalanná tette a méterekről érezhető illat...

nélkül, valós időben képes a hihetetlenül látványos effekteket a képre varázsolni. A bemutatón a programozó fél perc alatt disznóorrot és szakállt növesztett a butikos lány fényképére... MVR!

A Candy Factory (lásd Ao 10) immár PRO-vá vált, még jobb, még kezesebb, mint ezelőtt. Őszintén szólva most látom csak, mennyire hiányoztak ezek a programok az Amigás palettáról.

Az Art Studio (szintén PPC támogatással) egy képkatalógus/-feldolgozó program, nem győzi túlcitálni a nagy vetélytársat, a PictureManagert.

A vásáron játszhattunk egy kicsit az Evil's Doom Special Edition-nel. Sajnos még mindig nem kapható a program - az egyik Titanos srác elárulta, hogy a managerük még mindig nem elégedett a játék minőségével (!), ezért csúszik a kiadás. Hát, ilyet is régen hallottam Amigán - minden elismerésem a Titané, hiszen az ED így is igen állatul néz ki, a játékról nem is beszélve... Be kell ismernem, a Titan eddigi kiadásai tényleg nagyon igényesre sikeredtek, gondolom, nem akarják rontani a róluk kialakult képet.

A mindenki által legjobban várt Claws of the Devil (Tomb Raider-klón) egy demó formájában volt megtekinthető. Kicsit megijedtem a sebessége láttán, aztán szerencsére kiderült, hogy amit látunk, az egy 68k verzió (a játékot csak PPC-n adják ki, legalábbis a jelenlegi tervek szerint). Ez a változat kb. olyan gyors volt, mint a Quake 68k - persze egy TR klónnál ez nem annyira kritikus. Sebaj, a PPC-ben legalább 5-10x akkora tartalmak vannak.

A BurnIt (talán említenem sem kellene, hogy ez is PPC-s...) is jelen volt a standon, ahol egyébként upgrade-elni is lehetett a régebbi verziókról.

Micronik

Az egyik leglátványosabban fejlődő Amigás hardvert fejlesztő cég. Leginkább az 1200-eshez készült infinity tornyokról ismertek. Nemrég jelent meg az Infinity-II, ami elődjétől eltérően kicsit alacsonyabb, viszont igen masszív, és

Az amigás ruhák viselete szinte kötelező volt. A pólókon (volt Opusos is, meg mindenféle boing ball-os) túl tollakat, bögréket, posztereket és lufikat hurcolászó ezek között olyan különleges viseleteket is láttunk, mint például Kermit Woodall (Nova Design) amiga-balloo papucs (!)...

rettentő dizájnos. Természetesen zorro-II-es és zorr-III-as buszokat is vásárolhattál hozzájuk.

Az első Amigás vásárt pontosan azon a napon tartották 89-ben, amikor a berlini fal leomlott - az idei volt a jubileumi, 10. vásár. Furcsa módon az elővételben vásárolt jegyek drágábbak (!), mint a helyszínen vettek - ki tudja, mire fel...

Láttunk itt egy komoly durranásnak ígérkező fejlesztést: egy 1200-eshez csatlakozó Zorro-III-as daughterboard-ot, rajta 3 aktív (!) PCI slottal. Az egyikben egy mezei S3-as videokártya csücsült... Ez a ketyere kb. januártól lesz kapható, és bármilyen pc-s kártya befogadására alkalmas lesz. Persze meg kell hozzájuk írni a drivereket, de hát ez a kisebbik probléma. Megjegyzem, amit megspórolhatsz az olcsó pc-s hardveren, azt ki fogod pengetni a Microniknak magáért a board-ért, de hát semmi sem lehet tökéletes.

Atéo Concepts

A francia Atéo kiállította saját fejlesztésű buszrendszerét, benne egy 24 bites grafikus kártyával, plusz soros és párhuzamos portokkal, természetesen 1200-eshez és természetesen egy szép nagy toronyban.

Igen rendes tőlük, hogy a buszhoz megfelel egy sima mezei pc-s táp is, nem kell külön száz márkát kiadni egy nyomorult, de átalakított "amigás" tápért, mint pl. a Micronik vagy az

RBM tornyánál. Ha van már tornyod, elég, ha csak a buszt vásárolod meg, úgy lett kialakítva, hogy bármelyik toronyba belefér.

RBM digitaltechnik

Újabb torony és zorro busz illesztő 1200-eshez, ezúttal Towerhawk névre keresztelve. A zorro board neve "Onboard", és hasonlóan a Micronik megoldásához van külön 1200-eshez illetve 4000-eshez. Ez utóbbihoz persze csak azok számára, akiknek kevés az alapban meglevő 4 Z-III-as slot.

Az Onboard 4000-ben 7 db zorro és 2 videoslot van - éljen a három monitoros - két scandoublers rendszer! (a harmadik videokártya persze a CSPPC-re mehet, vagy a maradék, video slot nélküli zorro helyek egyikére).

Az RBM Scanquix-e egyre több scannert támogat, a 4-es változat pl. a Mustek 6000SP-t is, ami azért is vidám dolog, mert ez az egyik legolcsóbb és legjobb scanner, ami mostanában a piacon van.

Ők forgalmazzák a nemrég megjelent Ultraconv v3-at is (aminek a 4-es változata heteken belül a boltokban lesz). A Scanquix-re visszatérve: több, új modul is tartalmaz a csomag: a FaxQuix-et, amivel egy dokumentumot a scannerről kapásból a faxmodemre küldhetsz, illetve a Photocopy pro, amivel - ha van színes nyomtatód - gyakorlatilag

A vásár folyamán naponta kábé háromszor egy JNX ("ANNEX") nevű csapat adta elő az új "Amiga himnusz". A csapatról annyit kell tudni, hogy a szokásos orrbaválás, magastalpú cipős, kilógó köldökű technót "éneklő" lányokból és egy harci bakancsos, bőrdzsakit, punkfrizurát viselő 38-40 kilós srácból áll - nálunk komoly eséllyel pályáznának az első számú kedvenc helyére. Minden előadás után (volt tombolás rendszeren) százzszám adták el a dedikált cd-eket (ami mellel Amigával készítették...

Az egyik standon gyanúsan olcsó merevlemezeket lehetett kapni. Volt például egy zsák 2,5-es vinyó, amikről nem lehetett tudni, mekkorák (!), viszont darabja csak 20 márkába került... Kábé 2500 forintnyi márkáért vehettél 340 megás 3,5-est is. Hogy mennyire jó üzlet lehetett, azt bizonyítja, hogy egyszer csak megjelent egy rakás egyenruhás alak, pillanatok alatt körbeállták a standot (épp akkor kezdtük volna bezsákolni a készlet felét...), leragasztószalagozták, és estig őrizték. Biztos a főnöküknek foglalták le az akciós cuccokat...

egy színes fénymásolót helyettesíthetsz.

Itt jegyzem meg, hogy több standon láttunk új nyomtatókat, amik olyan minőségben nyomtattak, amiről egy-két évvel korábban még csak nem is álmodtunk. Ahogy észrevettem, a nyomtatás minősége leginkább a felhasznált papírtól függ, nem magától a nyomtatótól. Persze egy ilyen fotópapírt két-háromszáz forintba is belekerülhet A4-es laponként.

Itt lehetett megrendelni még az új Fast ATA-2 EIDE vezérlőt is, ami egy sima I200-esen is képes PIO4 mode-ban akár 16MB/sec átviteli sebességre is! Ehhez az alaplapi vezérlő túl lassú, ezt az új küttyűt a ROM (!) helyére kell dugni. Kíváncsi vagyok, mikor gyárt végre valaki 3D-s kártyát a floppykábelre...

IrseeSoft

Ez a kis szoftvercég olyan nagy sikereket ért el programjaival, hogy külön standot tudtak bérelni, ami az egyik leglátogatottabb volt a vásáron. Mindössze két program fűződik nevükhöz: a PictureManager, aminek a vásáron mutatták be az 5.5-ös változatát, illetve a Turboprint 7.

Mindkét program PPC-s (még mondja valaki, hogy nincs PPC-s program Amigára!), és évről évre többet kínál.

Ezen a vásáron mindenkivel szóba elegyedhettél - minden gond nélkül odaengedtek pl. a Village Tronik standján az eddig nem nagyon mutogatott Picasso IV-re csatlakozó PCI boardra (ami amúgy fejlesztési célokat szolgál), vagy órákig nyaggathattad Kermit Woodall-t arról, hogy mutassa már meg, mit lehet kihozni az ImageFX-ből - elvégre ő csinálta az egészet. Ő amúgy egy gyenge pillanatában elárulta, hogy a legtöbb modul PPC változata készen áll - lehet tapsikolni... Itt teljesen természetes dolog volt, hogy a melletted álló arc megszólalt, és megosztotta veled a véleményét a látottakról - csakúgy, mint a hátizsákos figurák, akik a gránittal borított terem közepén levették a zoknijukat és a csillogó padlóra rázták a kavicsokat belőle...

A Picture Manager most már 53 grafikus formátumot képes felismerni, köztük EPS, WMF és Postscript (!) grafikákat. A program képes lha és más archívumokban lévő képek katalogizálására is, ami például az Aminet CD-knél lehet hasznos.

A Turboprint szép lassan átalakul egy kiadványszerkesztő programmá, hiszen a nyomtatási részhez nincs mit hozzátenni... Természetesen a legújabb nyomtatókat is támogatja, nem hozzák zavarba a Canon BJC 250, 4300, 7000, Epson Stylus Color 440, 640, 740, 850, Foto 700, EX, HP Deskjet II20 stb. típusok sem...

Nova Design

Az Amiga inc. vendégeként voltak jelen a show-n. A programozók maguk mutatták be a legújabb Aladdin és ImageFX verziókat. (Az Aladdint egy lány (!!!) mutatta be, sőt, még az IMFX-hez is értett... lenyűgöző volt...

könnyen el tudja képzelni, mire képes egy ilyen programnyelv NORMÁLIS OS alatt.

A sok újdonságnak azonban ára van: a stormrexx lassabbá vált, mint elődje. 68k-s processzoron kb. 50%-kal lassabb, de természetesen van PPC-s változat - ennél nem beszélhetünk sebességsökkenésről, sőt! Komolyan megnőtt a StormRexx csomag mérete is, immár teljes 150 kB-on terpeszkedik el az egész hihi... csókoljatjuk a 200 megás vindózt...

Az ügyesebb vásárlók sok relikviát gyűjthettek be a vásáron. Nemcsak a hiperdrága, Petro Tyschtschenko kézjeggyel ellátott karórákat, hanem például Directory Opus pólot - amit dr. Greg Perry és Jonathan Potter rögtön alá is írt, csakúgy, mint a CD-ket, hanem több kilónyi prospektust is. PC-ken felnőtt útítársam meg is jegyezte, hogy "jé, itt minden szóróanyag olyan igényes" - hát igen, a kreatív örültek száma nagy valószínűséggel magasabb közöttünk, mint a más gépeket használók között...

OS 3.5

Ha már a 3.5-ös OS-t szóba hoztam: RTG, RTA (retargetable, átirányítható audio, nem AHI, hanem ARTAS, ami az ígéretek szerint kevésbé terheli a procit, és AHI kompatibilis), P96, internet-támogatás, WarpOS, StormRexx - kábé ennyit lehet róla tudni.

Első látásra úgy tűnhet, hogy eltekintve néhány újdonságtól, nincs másról szó, mint meglévő hack-ek és kiegészítők egy cd-re másolásáról. Van azonban egy igen fontos eredménye: a fejlesztők végre nyugodtan belefoghatnak komolyabb munkákba is, hiszen végre megvan az az irányvonal, amit követni lehet. Mivel a P96 képes a (mellőzött) CybergraphX, a WarpOs pedig (nemskórá) a PowerUp környezet emulációjára, a meglévő programokkal sem lesz gond.

A vásáron tudtuk meg, hogy a SAT1 bugyuta, tehát rettentő népszerű "SuperBall" nevű játékát feltuningolták - lecserélték a régi Amiga 500-ast egy I200-asra, és immár 256 színben lehet rángatni a golyót jobbra-balra...

Ezen a standon próbálhattuk ki a Tornado 3D-t is, ami egyre jogosabban pályázhat a legjobb amigás raytrace-er címére. Most jelent meg a 2.0-ás változat, és immár megcsodálhattuk azt is, mit tud szakítani egy ilyen program, ha PPC-s gépen fut. Csontok, izmok, hajmodul, "soft & furry" részecskék, egy Golem névre hallgatónak beépített, C-re hasonlító programnyelv, egy-egy felület pontos megfestése ("meshpainting", és még sok más újdonság is található a csomagban.

Mellékesen jegyzem meg, hogy a hardverkulcsnak köszönhetően nem terjedt el

Haage&Partner

Az egyik legnagyobb tömeget vonzó stand volt az övék. Nemcsak azért, mert náluk találtuk meg az Escena (lásd G3 4 Amiga cikk) képviselőjét, hanem mert rengeteg újdonsággal rukkoltak elő.

StormRexx

Az Arexx az Amiga egyik legnagyobb büszkesége. Nélküle a Scala, Ppaint és a többi program csak nyomoronc pc-utánzat lehetne. Különbőféle, részletesebben nem taglalt jogi problémák miatt a fejlesztése nem megoldható, ezért a Haage&Partner új megoldást készített. Az új, 3.5-ös OS szerves részét képezi majd a StormRexx névre keresztelt arexx-utód. Tökéletesen kompatibilis elődjével, és rengeteg új lehetőséget kínál.

OLE - nemcsak divatos, hanem egyben jó dolog is egy objektum-orientált programnyelv. (Gyk. nem programok, hanem objektumok állnak egymással kapcsolatban, ők kommunikálnak egymással stb.)

A StormRexx saját fejlesztői környezettel jelenik meg, azaz lesz hozzá külön szerkesztő és debugger. A legnagyobb újdonság, hogy az arexx scriptekhez ezúttal már saját grafikus felületet is tervezhetsz! Ha valaki látta már a Visual Basic-et,

kalóz változat a programból, ezért meglepően jó eladási statisztikák születtek.

A Tornado még véletlenül sem összekeverendő a nemsokára megjelenő MAGE nevű 3D-s csomaggal, ami csak ppc-n fut, és csak 3D-s gyorsítókártyán (Virge, Permedia).

További info: www.eyelight.it

Visszatérve a H&P-hez: bemutatták a Warp3D-t, ami a directX-hez hasonló funkciót is betölt majd, és támogatja az összes amigás hardvert. A

programozóknak rajta keresztül könnyebb lesz programokat írni, főleg, mivel ez a csomag is az OS3.5 része lesz, azaz remélhetőleg igen elterjedté válik hónapokon belül.

Láthattuk még az új Amiga Writer-t is akcióban csakágy, mint a PageStream-et, aminek nemsokára itt a 3.4-es változata. Az ArtEffect 3.0 is futott két gépen, igazából csak egy-két újítást fedeztem fel első látásra: immár végtelen számú layert használhatsz, és jópár új effekt is bekerült a 3-as csomagba.

QNX -

a cég, amely az új generációs Amigák operációs rendszerét készíti

Az egyik legnagyobb horderejű bejelentés a címben látható hír volt. A QNX Software Systems Ltd. elkészített egy RTOS (Real Time Operating System) nevű oprendszert, mely az új amigák operációs rendszerének alapjait fogja képezni. A QNX (ejtsd: "kjú-nix") arról ismert, hogy eddig sem a wintel birodalom számára fejlesztett, hanem az alternatív megoldások felé (pl. PPC) kacsingatott.

Az új OS-ről egyelőre csak címszavakat lehet tudni:

- memóriavédelem
- preemptív multitaszk
- 4MB-nál kisebb OS (csakazértis!)
- még mindig teljesen 32 bit
- virtuális memória
- multiprocesszor támogatás
- nyitott architektúra
- ipari szabványok támogatása
- 3D (OpenGL)
- 24 bites grafika
- standard TV, SVGA, HDTV támogatás
- teljes JAVA támogatás
- internet, hálózat támogatás

A "klasszikus" amiga szoftverek futtatása is lehetséges, emulációval.

G3 4 Amiga

Escena

Ők nem voltak jelen önálló standdal, hanem a Haage&Partner vendégeiként szerepeltek. A cég nem igazán ismert amigás körökben. Ennek oka, hogy eddig főként bér munkákat végeztek más amigás cégeknek, mint pl. a DCE-nek vagy az IBH-nak. Nevükhöz fűződik a Brainstormer projekt.

A Brainstormer nem más, mint egy zorro-3-as slotba helyezhető kártya. A kártyára két darab G3-as processzort helyezhetsz (ilyen ketyeg pl. az iMAC-ben is), 233-400MHz-es sebességűig. A procik 512 vagy 1MB backside cache-sel rendelkezhetnek. Saját memóriabővítője lesz, amibe gyors SDRAM modulokat pakolhatsz. A kártya közvetlenül fér hozzá a többi zorro slothoz, így azok elérése sokkal gyorsabb, mint a "hagyományos" procikártya-zorro sebesség. A kártyát a DCE fogja gyártani, a hozzávaló szoftvert a Haage&Partner készíti.

Mivel a kártya a zorro buszon csücsül, semmilyen formában nem okoz inkompatibilitást a meglévő ketyeréssel. Mivel a kártya képes a 68k-s kódot emulálni (a H&P emulátorával), a már meglévő PPC hibridkártyádon gyorsabbá válik a PPC-s oldal, hiszen immár nem kell kapcsolgatni a kettő között, a 68k szerepét átveszi az új kártya.

A kártya ára proci nélkül kábé 100.000 Ft lesz. A prototípus napokon belül elkészül (idézet a gyártótól), a kártya 99 első negyedévében várható. Úgy legyen!

Legalább egy embert sikerült boldoggá tennünk, nevezetesen a ruhatáros nénit. Ő ugyanis germán precizitással minden kabát és csomag után lenyúlt tőlünk majd 350 forintot. Sajnos, a "csomag" definíciójában nem sikerült megegyeznünk, ezért minden fél kilós nejlontáskáért benyújtotta a külön számlát. A nyolcadik 2,5 márkás jegy után életveszélyes fenyegetések hatására hajlandó volt két billentyűzetet egy csomagként elfogadni... Másnap már nem láttam a ruhatárban, biztos épp egy kereskedőnél költötte a bevételt - mondjuk egy tűzpiros Ferrarira...

Érdekes volt még a Netconnect 2 CD-ben található Genesis is, ami a már-már legyőzöttnek hitt Amitep új, grafikus kezelőfelülettel megáldott, feltuningolt változata. Reméljük, a Genesis és a Miami fellángoló harcából mi, a felhasználók húzzuk a legtöbb hasznot.

Az STFax a GPfaxnak üzent hadat, hiszen annak szinte minden szolgáltatásán túl olyan speciális dolgokat is kínál, mint a faxbank, vagy a többfelhasználós üzenetrögzítő. Bemutattak egy MacOS8-at futtató amigát is, természetesen a Fusion segítségével. A FusionPPC-t 99 második negyedére ígérik.

Village Tronic

Ariadne II volt az idei kiállításra hozott újdonság. A Zorro II-es hálózati kártya elődjénél jóval olcsóbban került forgalomba, igaz, a plusz párhuzamos portot lespórolták róla... Itt láttuk akcióban PhOnix (kb. így írja, remélem) mester programját is, amivel egy Picasso IV-es kártyával filmet lehet digizni a merevlemezre. Saját szememmel láttam a 39FPS-es értéket, ami a legnagyobb rosszindulattal sem nevezhető lassúnak...

Sajnos ezzel újabb okot adtak arra (immár sokadszor), hogy ne érezzem magam túl jól a saját kis CV643D-mmel... Míg el nem felejttem: PhOnix is ott volt és próbálta megértetni a német tömegekkel, hogy hiába van rajta az "aussteller" táblácska, vele ugyan németül senki sem fog szót érteni...

Rendkívül fontos, hogy aki jövőre Kölnbe utazik, előtte feltétlenül keresse fel a Kölsch Dom nevű sörözőt! Ott van a vásár helyétől 300 méterre, és igazi családi sört árulnak benne, aminek a neve Ganser Kölsch. A pincér kicsit el volt szállva, a sörből viszont több turbokártyányi elfogyott... Kaját és kávét viszont nem szabad kint fogyasztani - aki evett már a vízizű, szétfőtt zöldségekkel teli tálon fekvő ízetlen, ismeretlen eredetű német kolbászokból és húsokból, az tudja, miről beszélek. Most már értem, miért menekülnek minden nyáron hozzánk - enni...

gyönyörű grafikával. A játék CD-n jelenik meg, de később folyamatosan fejlesztik majd tovább, új szabályokat, pályákat, szereplőket hozva létre. Maga a játék szabadon másolható lesz (!), és a következő hardvert igényli/támogatja:

- minimum 20-as proci, 4MB ram, 40-es vagy PPC proci ajánlott
- AGA vagy grafikus kártya (CGFX & P96)
- VGA felbontás (640x480x256)
- hangkártya-támogatás
- lokalizáció (lesz magyar változat is!)
- beépített frissítési lehetőség, az internet segítségével

Még visszatérünk rá.

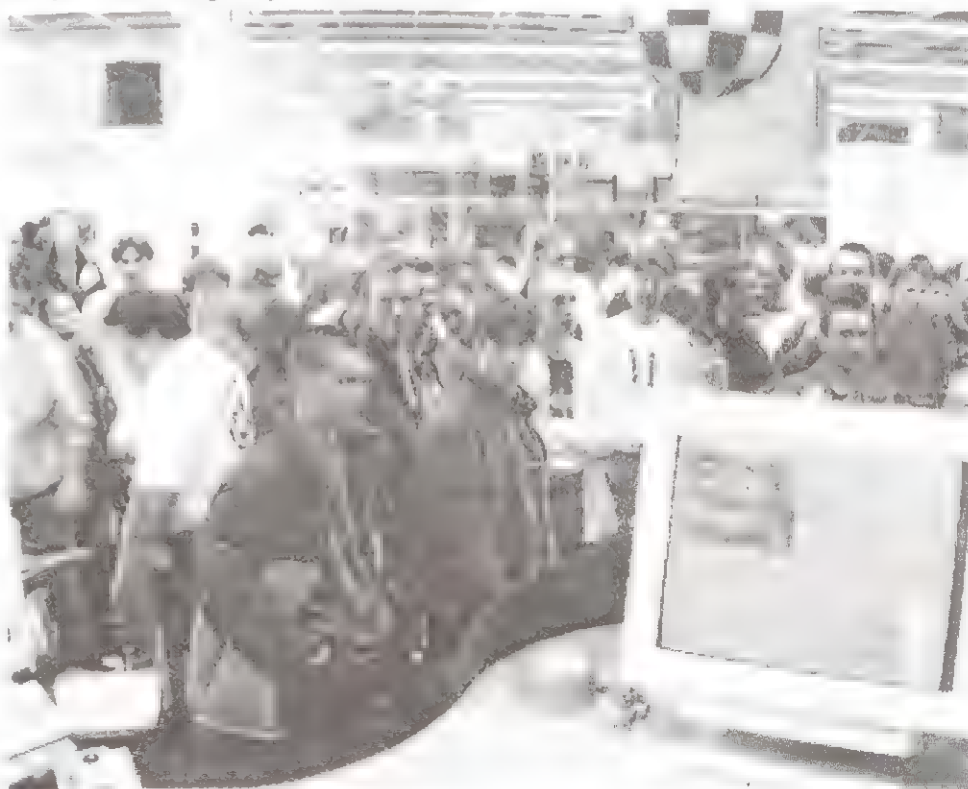
ACT/Eternity

Az új, 1200-esen használható hangkártyáról legközelebb írunk, most inkább a Tales of Tamar-t emelném ki

A Tales of Tamar egy eddig egyedülálló próbálkozás Amigán. sőt, talán az összes géptípuson. Egy interneten (is) játszható szerep/kaland/stratégiai játékról van szó.

"Roviden" ennyit tudtam összeszedni a vásárról. A KATO development 1200-es hangkártyájáról, a Nightshift újdonságairól, az Epic Marketing és az APC&TCP klub új játékeiről talán egy más alkalommal írunk...

Horváth Péter

CHEAT CORNER

Capital Punishment

A speciális mozdolatok aktiválásához nyomd meg gyorsan háromszor a tűzgombot anélkül, hogy a figurát megmozdítanád. Ezután egyszerű jobbra, balra, fel vagy le - és a harcos már mutatja is a speckó trükköt.

Der Seelenturm

A játékállást mentsd el GISIT néven.

Zool2

Ott, ahol az Options menübe juthatsz, írd be a következők egyikét (a képernyő felvillan, ha jól csináltad):

Vision - 20 élet

BUMBLEBEE - enterre a következő szintre ugrik

OLDENEMY - kikapcsolja az időt

ALCENTO - Kinyitja a pályák kijáratát

KICKASS - végtelen mennyiségű smartbomb

WARPMODE - Z-re dupla-Zool, t-re repülő Zool, C-re újabb élet

Bubble&Squeak:

BUTTHEAD - végtelen élet

HEFSBEER - szívek és 9 élet

Kid Chaos:

Kódnak adjátok meg a HARDASNAILS-t, mire előjön a cheatmenü.

LFEGOKOKQCK - 2. világ

BMNEPGHITJJ - 3. világ

NRIQTAGASIM - 4. világ

OPTSQARBLOD - 5. világ

Lionheart

A CTRL és a HELP együttes lenyomására az életenergiád újra 100%-ossá válik. A funkcióbillentyűkkel ugorhatsz újabb szintre.

Tangram

A szintkódok:

5 - 88530
10 - 07274
15 - 85720
20 - 14278
25 - 85239
30 - 81093
35 - 36388
40 - 47672
45 - 98488
52 - 38599

Techno ninja

655055
160561
040778
070772

Chuck Rock

Ahol a zenekar a címzenét játssza, Esc után gépelj be a következőket:

ESTRANDO
MORTIMER
TURN FRAME
FAST AINT THE WORLD
UNCLE SAM LIFE IS MY DREAM
SHE LOVES CLEANING WINDOWS
IST FARILY BOWBELZ

Think cross

10 - MASTER
20 - DORADO
30 - FLAMES
40 - EPOFEE
50 - MATRIX
60 - CATGUT

70 - LADDER
80 - SPHINX
90 - VOYAGE
100 - DECADE
110 - ESTATE
120 - KERNEL
130 - GROOVE
140 - OFFSET
145 - SUINEG

Click Clak

Olaszország - 0355
Egyiptom - 3518
Mexikó - 6382
USA - 8427
Németország - 5012
Görögország - 2385
Ausztrália - 5924
Anglia - 1267
Franciaország - 7208
Oroszország - 6532
Kína - 6511
Olaszország - 8562

Thunderbirds

Recovery
Aloysius
Anderson

Cool Crok Twins

2 - TRIAX
3 - DREAM
4 - MUNGO
5 - JANKO
6 - HENRI
7 - DOORS
8 - FLOYD
9 - BRUNO
10 - MONEY
11 - HUMAN
12 - GIRLS

Tiny Skweeks

TANGVILI
OCTOGLAB
COCKSTUM
DECLDROL
NONHMISC
COBEGALE
PORTCARO
NICKMAST
BADIVELLI
MUADDIB

TITAN

10 - H67JR1
20 - 1R7DCG
30 - BG6W61
40 - 294JBH
50 - D8ON6D
60 - 9LQHVU

TITUS THE FOX

1 - 2625
2 - 8455
3 - 2974
4 - 4916
5 - 1933
6 - 0738
7 - 2237
8 - 5648
9 - 6390
10 - 8612
11 - 4187
12 - 1350

VIKING CHILD

Denise - erdő
NYMHARSW - sivatag
Sharkmam - labirintus

Deep Core

Az Options képernyőn írd be a kódokat:
REANIMATOR - level 4-6
PSYCHONAUT - level 7-9

Játék közben a következőket írhatod be:
I NEED OXYGENE - levegő
I NEED ENERGY - energia
TRAINER MODE - mindenképp
végtelen mennyiség

HOLIDAY LEMMINGS 93:

(FLURRY LEVELS)

02-Floating lemming flurry:
03-Holiday lemmings:
04-Lemming tracks in the snow:
05-Christmas south of the equator:
06-Lemming snowfall:
07-Lemming snowjourn:
08-Clouds of lemmings:
09-A block from home:
10-Lemmings below zero:
11-At me in a cave:
12-Presents of mind:
13-Yo-yo-lem-lem:
14-Marshmallow land:
15-Head for the hills:
16-The long way around:

"IJJLDNCCCN"
"OJNLHCECT"
"HLDLCMNECT"
"LDLCAJNFCK"
"LHCKKONGCN"
"LCANNLDHCQ"
"CINLLHICL"
"CAJHMDLJCJ"
"MJHMDLCKCW"
"NJOLHCGLCN"
"JMDLCINMCK"
"MDLCAKLNCS"
"DLCKJNMOCO"
"LCENMMDPCM"
"CKNOMDLQVC"

(BLIZZARD LEVELS)

01-Odgit lemmings:
02-Lemmings up high:
03-Check your hints:
04-Santus lemmings:
05-It came upon a lemming clear:
06-A single lemming:
07-Break on through:
08-Presents of mind 2:
09-Lemmings..The motion picture:
10-The wrath of lem:
11-The search for lem:
12-The voyage home:
13-The final frontier:
14-The undiscovered country:
15-The needs of many:
16-The next lemeration:

"CAJKNNHBDM"
"KJKLFLCCDR"
"KJLGNCADDO"
"JLFLCKNEDW"
"LFLCAJOFDO"
"FLCKJNLGDY"
"LCANNLGHDU"
"CMOONOHIDJ"
"CAJJMFNJDQ"
"KKHMFNCKDK"
"NKMFCNLDX"
"KMGLCKNMDR"
"MFLCCJMNDX"
"NJCMKNDGDM"
"LCANNMFPDM"
"BDNNMONQDV"

SOKOBAN

02-----"DISK DRIVE"	25-----"BIBILYBOO"	48-----"HORSE"
03-----"JOYSTICK"	26-----"POWER PACK"	49-----"MICKY MOOOSE"
04-----"GUTTIES"	27-----"CHANNEL 4"	50-----"CU AMIGA"
05-----"AMIGA FORMAT"	28-----"DIFFERENT PICTURES"	51-----"WIRES"
06-----"WHEEL CHAIR"	29-----"123456789"	52-----"FREEBIE"
07-----"BOX"	30-----"SKID BAG AYE"	53-----"SPOCK"
08-----"CIRCLE"	31-----"TWEEDIE"	54-----"CARPET CLEANER"
09-----"LINES"	32-----"THE CHEETAH"	55-----"PLANT LIFE"
10-----"WEE MAN"	33-----"DELTA"	56-----"HOW DAFT"
11-----"MCDOWELL"	34-----"FROGS"	57-----"DIANE"
12-----"TELEVISION"	35-----"NTSC"	58-----"THE DOOR"
13-----"PUBLIC DOMAIN"	36-----"BUTTONS"	59-----"ROLL UPZ"
14-----"CHICKEN LEG"	37-----"FRAGGLES"	60-----"MAD MAX MUZIX"
15-----"TOILET"	38-----"A 4000"	61-----"3FOOD"
16-----"WORK"	39-----"LAMP SHADE"	62-----"FLOWER POWER"
17-----"MANGA"	40-----"MAFIA"	63-----"AMIGA POWER"
18-----"MOVE THIS BLOCK"	41-----"BLOW JOB"	64-----"HE HE"
19-----"WHO DUNN IT"	42-----"MOUSE POINTER"	65-----"TWAT"
20-----"SLIME"	43-----"WAINS EARTH"	66-----"GO AWAY"
21-----"GREASE BALL"	44-----"RAMBO 10"	67-----"4 MORE"
22-----"JOLLY RODGER"	45-----"FRENTIC"	68-----"ZOO"
23-----"I HATE PIRATES"	46-----"BOG"	69-----"ALADINS CAVE"
24-----"AMIGA CD32"	47-----"WHITE PAINT"	70-----"GET A LIFE"

UGH

DOGODDEREIG
INSURANCESKETCH
ABLOCKOFWOOD
SPANISHINQUISITION
IRVINGSALTZBERG
LOOKOUTOFTHEYARD

SCOTTOFTHE SAHARA
TIDDLES
ALBATROSS
STILLNOTGOODENOUGH

(hmm, vajon melyik cirkuszos sorozatban hallottam
már ezeket a kifejezéseket?)

History line 14-18

(1 PLAYER)

(NÉMET)

01-"PULSE"	07-"ORKAN"	13-"GOTHA"	19-"COBRA"
02-"CIVIL"	08-"FRONT"	14-"BALON"	20-"ATLAS"
03-"MOUSE"	09-"RATIO"	15-"PAUSE"	21-"AMPER"
04-"VENOM"	10-"PARTS"	16-"ELITE"	22-"RHEIN"
05-"NOISE"	11-"PLANE"	17-"INFRA"	23-"CANDL"
06-"RIGHT"	12-"FLAME"	18-"HILLS"	24-"STERN"

(SZÖVETSÉGES)

01-"BATLE"	07-"BUMMM"	13-"SIGNS"	19-"BLADE"
02-"GOOSE"	08-"LEVEL"	14-"HOUSE"	20-"ZORRO"
03-"SPORT"	09-"TOXIN"	15-"SIGMA"	21-"STONE"
04-"BIMBO"	10-"PRINC"	16-"SEVEN"	22-"MOSEL"
05-"TEMPO"	11-"CLEAN"	17-"ZOMBI"	23-"ORDER"
06-"BARON"	12-"XENON"	18-"MOVES"	24-"SODOM"

(2 PLAYERS)

01-"TRACK"	07-"VIRUS"	13-"GRAND"	19-"SPELL"
02-"HUSAR"	08-"BISON"	14-"ROYAL"	20-"CAMEL"
03-"BEAST"	09-"DRUCK"	15-"WATER"	21-"FLAGS"
04-"PLATE"	10-"TROLL"	16-"SKILL"	22-"STORY"
05-"LIGHT"	11-"UBOOT"	17-"SKULL"	23-"SCOUT"
06-"SCROL"	12-"DROID"	18-"AUDIO"	24-"GREEN"

VAXINE

Indítsd a játékot a szokásos módon, majd írd be:
WILDEBEESTE. Ezután a következő billentyűket
használhatod:

F1 - egy szint előre
F2 - egy szint vissza
F3 - tíz szint előre
F10 - meglepetés...

Another world

LEVEL 1: EDJI
LEVEL 2: HICI
LEVEL 3: FLLD
LEVEL 4: EDIL
LEVEL 5: FADK
LEVEL 6: LDCI
LEVEL 7: ICAH
LEVEL 8: LDJ
LEVEL 9: LALD
LEVEL 10: KJIA
LEVEL 11: LFEK
LEVEL 12: FLAK
LEVEL 13: LAEA
LEVEL 14: FIEI
LEVEL 15: GARK
LEVEL 16: KCGB

Atomino

10 - IDYLL
20 - TAURUS
30 - NEPTUNE
40 - PHOTON
50 - PLANKTON
60 - INFERNAL
70 - FOSSIL
80 - POISON
90 - SOUP
100 - SULPHATE

James Pond

'RETURN' - cheat mód be/ki
'D' - minden zár eltűnik
'Z' - level 3.
'X' - level 4.
'C' - level 5.
'V' - level 6.
'B' - level 7.
'N' - level 8.
'M' - level 9.
'F7' - a képernyő mérete és a sebesség növekszik
'F10' - felvillan a keret

Venom Wing

Mikor a scrollozó logo feltűnik, írd be: „IDJ”.
Ha a kép felvillan, akkor jól csináltad - és örök
élet a jutalmad...

VIGILANTE

A highscore listára iratkozz fel „GREEN
CRYSTAL” néven, majd F1-re életet kapsz, F2-
vel pedig szintet ugrasz.

CHEAT CORNER

Keremcsépen, itt valami félreértés lesz... valaki évkönyvnek nézte az AV első számát: QXY master korlátozott egy hatvanoldalas cikket, ráadásul a tetejére biggyesztette, hogy „1. rész”. Némi fejszérelés után kiderült, hogy hi nem gyertünk be, szegény olvasók abban az évezredben már nem fognak a Yam-mal levelezni. Első interakciónként megdupláztuk az AV oldalainak számát... Nem baj, merésze majd jól bebeszölünk neki... Következzék az eredeti dokumentációnál alig néhányszor hosszabb leírás első része...

Sziasztok!

Egy kis bevezető

A most következő leírás a YAM-ról részben a programhoz mellékelt guide alapján, részben pedig a tapasztalataim segítségével jött létre. Mivel az angoltudásom nem üti meg az átlagost, ezért lehet, hogy pár helyen félreértelmeztem a dolgokat, tehát kérek nem rám fogni az ebből eredő hibákat (például elveszett levelek)! :) (a leírás méreténél nagyobb galibát nem tudsz okozni, megnyugtatlak) Sajnos több részben lesz leköszölve, egyrészt mert rengeteget lehet írni róla (még ez a leírás sem teljesen részletes!), másrészt nagyon kevés időm van rá. (munka, év végi ünnepek, stb...) :(

A YAM írója egy svájci csávó, névszerint Marcel Beck (mbeck@access.ch), és azt állítja hogy a program szabadon terjeszthető, azaz semmit sem kell érte fizetni. Természetesen megkötetések itt is vannak, ezeket megtalálod a guide file-ban. (Ha tudsz angolul...)

Az általam jelenleg használt verzió a V2.0 pre 6, ami lényegesen több dolgot tud mint a sokak által még mindig használt V1.3. Ezeknek az embereknek melegen ajánlom hogy töltsék le (másolják át) a legújabb verziót! Páran terjesztenek olyasmi "rémhíreket" hogy a V2.0 pre X verziók sokat fagynak. EZ NEM IGAZ! (hacsak az nem, hogy a 2.06 - a 2.05-tel szemben - garantáltan lefagy, ha 60-70-nél több levelet talál a szerveren. A hibát már a szerző is beismerte...) Hacsak nem azt a feltört(?) verziót sikerül megszerezned, ami már sokaknak okozott galibát. A legeslegjobb megoldás ha egyenesen a YAM honlapjáról frissítesz: <http://www.yam.ch>

Egyébként azoknak az embereknek is ajánlatos a váltás, akik eddig még soha nem használták ezt a remek programot. Szerintem biztosan meg fogják szeretni!

A YAM tulajdonságai

Egy kis kedvcsináló! :)

- Könnyen installálható és konfigurálható
- Egyszerű vezérlés gombokkal, menükkel és billentyűzetről
- Állandó segítség "buborékokkal" és a guide file-lal
- 16 különböző felhasználó lehetséges, saját dosz-sziékkal és beállításokkal
- 96 különböző dosszié tömörítési és jelszó lehetőséggel
- Címjegyzék csoportokra bontási lehetőséggel
- MUI támogatás (Ugye nem kell részletezni miért is jó ez...)

- Beépített POP3-kliens, melyel 16 különböző (!) levél-szervert ellenőrizhetsz egyetlen csatlakozással! A letöltendő levelek között előzetesen válogathatsz is.
- Az üzenetek megírása és megválaszolása Offline-módban is történhet, majd el is küldheted őket a beépített SMTP-kliens segítségével
- Nagy tudású szövegszerkesztő a levelek megírásához, különféle betűtípusok használata, helyesírás-ellenőrzés
- Minden részletre kiterjedő keresési lehetőség (pl. Egy bizonyos szöveg keresése az összes levélben!)
- Levelek automatikus rendezése 100-féle szűrő alkalmazásával. Archiválás, eltérítés, automatikus válasz és törlés lehetősége
- PGP titkosítási eljárás támogatása
- UUencode és MIME formátumok támogatása a bináris adatok kezeléséhez, automatikus felismerés több, mint 20 datatype segítségével
- Makrók használata, Arexx támogatás

Egy kis negatívum! :(

- Tudtommal nincs Magyar katalógus hozzá!!!
- Elég gyakran hajlamos némi fagyásra... ez persze egy preview változatnál bocsánatos bűn.

A szükséges Hardware/Software

- Jó, ha van egy Amigád! :))
- legalább 2Mb RAM (A1200 esetén ez nem gond)
- 68020 processzor, vagy nagyobb
- Kickstart 3.0 vagy nagyobb
- Workbench 3.0 vagy nagyobb
- AmiTCP vagy ezzel kompatibilis program (pl. Miami)
- MUI 3.8 vagy nagyobb és a megfelelő ".mcc" fájlok

Pár funkció kihasználásához még szükséges: XPK, PGP, LhA, AlphaSpell, de ezek nélkül IS használható a program!

Hol is kezdjük?

Hát persze, hogy a telepítéssel! :) A homepage-ről letöltött, vagy a havertól átvett arhívum kitömörítése után a szokásos "install-script" segítségével lehetséges, vagy pedig "sajátkezűleg" a következő módon:

- Készíts egy könyvtárat a YAM számára
- Másold a "YAM", "YAM_english_guide", ".taglines" fájlokat és az "Icons", "Rexx" könyvtárakat az általad újonnan létrehozott könyvtárba
- Nevezd át a "YAM_english_guide"-fájlt "YAM_guide"-ra
- Másold az angol katalógus fájlt ("YAM.catalog") a "LOCALE:Catalogs/English"

könyvtárba

- Másold az összes MUI-libraryt a MUI könyvtárból a "MUI:Libs/MUI" könyvtárba
- Szükséges lesz egy új Assign bejegyzése a user-startup-odba: Assign YAM: "Újkönyvtár" (pl. "Assign YAM: SYS:Internet/YAM")
- Ezután RESET!!! ;)

Konfigurálás (1. ábra)

A YAM elindítása után (ha először használjuk) szükség lesz pár dolog beállítására ahhoz, hogy a program képes legyen leveleket küldeni és fogadni. Ezt a konfigurációs ablakban tehetjük meg, amit úgy hívhatunk elő, hogy megnyomjuk a fenti gombsor (a továbbiakban ToolBar!) utolsó gombját, vagy pedig menüből a Settings/Configuration menüponttal, esetleg az ehhez a menüponthoz tartozó billentyűkombináció megnyomásával. A konfigurációs ablak bal oldalán a "témakörök" listája látható, míg jobboldalt a tényleges beállító szervek jelennek meg.

Az alsó három gomb sorban:

- Save: A beállítások mentése.
- Use: A beállítások használata, amíg a program fut. Utána elveszik!
- Cancel: Kilépés, az összes módosítás érvénytelen! Először a menük és az első 9 lap leírása következik, a többi valamelyik következő számban találod majd meg! :)

A menük

- Project/Open: Konfiguráció betöltése, például előre kimentett beállítások közül.

- Project/Save as: Konfiguráció kimentése más néven. Később ezt vissza lehet tölteni az előző menüpont segítségével! (Az ablak fejlécében zárójelben látható az épp szerkesztés alatt álló konfigurációs fájl neve.)

- Edit/Reset to defaults: Az aktuális lapon az összes beállítás az alapértelmezett lesz.

- Edit/Reset all settings: Minden beállítás az alap-értelmezett lesz!!!

- Edit/Last saved: A legutoljára kimentett beállítások visszatöltése.

- Edit/Restore: Minden beállítás azt az értéket veszi fel, amit a konfigurációs ablak megnyitásakor tartalmazott. (Hasonló az alsó "Cancel" gombhoz, csak itt nem lépünk ki!)

- Extras/Scan for folders: Csak a "Folders" lapnál aktív! Végignézi a program könyvtárát és az összes ott talált dossziét újra bejegyzí a dosszié-listába.

- **Extras/Import MIME viewers & types:** Csak a MIME lapnál aktív, magyarázata valamelyik következő számban.

1. First Steps

- **Real Name:** A valós életben használt neved helye, vezetéknev és keresztnév. Lehetőleg az "igazit" írd be és ne használj idézőjelet! :) pl. Kovács János vagy Kiskunlacfélegyházai Emánuel

- **Email Address:** Az Email címed írd ide, ez fog szerepelni az általad küldött levelek "Reply-To" mezőjében, ha csak nem rendelkezel másképp (lásd később). pl. kjani@freemail.c3.hu

- **POP3 Server:** Ide kell annak a szervernek a neve, ahonnan letöltöd a leveleidet. A szolgáltatód megadja előfizetéskor, ha nem, kérdezz rá! Később emellett még több ilyen szerveret adhatsz meg (max. még 15-öt)! Ha nem töltöd ki ezt a

nevet ki kell egészíteni például a géped nevével! pl. elender.hu vagy is.hu (ez utóbbi a qyky@is.hu címűből következik)

- **SMTP server allows 8 bit:** Alapesetben csak az US-ASCII karakterek használhatók E-mail-ben, tehát például a magyar ékezetes karakterek nem! Ennek az a magyarázata, hogy sok szerver csak az alsó 7 bitet veszi figyelembe, a 8.-at levágja. Ezt a gondot úgy oldják meg, hogy átvitel előtt a ASCII 127-nél nagyobb kóddal rendelkező karaktereket helyettesítik mással (pl. "á" helyett "ae") majd a beérkezett üzenetben visszahe-lyettesítik a megfelelő karaktereket. Végülis ezt a levelezőprogramok többsége magától megoldja, így nekünk nem kell vele foglalkozni. De ha a szerverünk mégiscsak hajlandó mind a 8 bitet figyelembe venni, akkor sokak bitet, byte-ot és ezzel időt takaríthatunk meg! Ha biztos vagy ebben, akkor ezt a kapcsolót pipáld ki! Egy jó módszer, hogy megállapítsuk, a szerverünk

akkor ez a szerver letöltés után törli a levelet! Ha például többen használják ugyanazt az Email-t akkor van értelme a kikapcsolt állapotnak.

3. New mail

- **Pre-selection:** Mikor létrejön a kapcsolat egy POP3 szerverrel, egy "előválasztó-ablak" nyílik, ha engedélyezzük. Itt felsorolásra kerül az összes levél, ami a postafiókunkba érkezett, és eldönthetod, mely leveleket szeretnéd letölteni, azonnal törölni vagy a szerveren hagyni. Ez függhet például a levél méretétől vagy a küldőtől. :) Ahhoz, hogy ez a funkció működjön, a szervernek támogatnia kell a TOP parancsot! (a legtöbb támogatja)

A beállítási lehetőségek:

- **never:** Nem jelenik meg az előválasztó-ablak!

- **large messages:** Csak azok a levelek jelennek meg, melyek mérete meghaladja az előírtat (lásd: "Size limit").

- **always:** Az összes levelet megjeleníti.

- **always, only sizes:** Az összes levél megjelenik, de csak a méretük látszik! (az előző funkciótól gyorsabb)

- **Size limit:** A méretkorlátozás kilobyte-ban(!), ha 0-t adsz meg akkor nincs korlátozás. :)

- **Transfer window:** Az átvitel-kijelző ablak megjelenésének beállítása.

- **hide always:** Nem jelenik meg az ablak.

- **automatic:** Az átvitel (küldés/letöltés) kezdetkor megnyílik, majd a végén magától becsukódik.

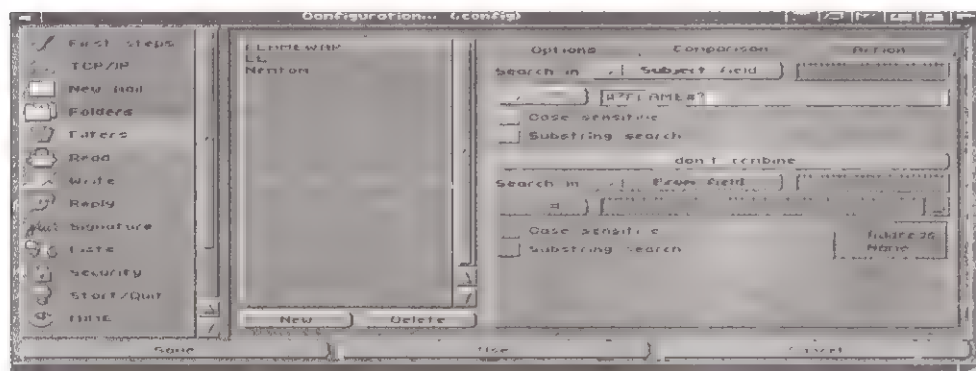
- **show always:** Mindig látszik az ablak.

- **Avoid duplicates:** Előfordulhat, hogy ugyanazt a levelet 2-szer töltöd le (például ha úgy állítottad be a programot hogy ne törölje a szerveren a leveleket). Ezzel a kapcsolóval védekezhatsz az ellen, hogy kétszer szerepeljen a listában ugyanaz a levél. A működéséhez szükséges, hogy a szerver támogatja az UIDL és TOP parancsokat.

- **Update message status:** Ha be van kapcsolva, akkor letöltéskor a már régebben letöltött és még el nem olvasott levelek jelzése "New"-ról (új) "UnRead"-re (olvasatlan) változik. Így könnyen megkülönböztethetőek lesznek az újonnan letöltött levelektől!

- **Check for new mail every [xx] minutes:** A beállított időtartamonként automatikusan ellenőrzésre kerül az összes aktív (lásd: "TCP/IP") szerver. Az idő percekben értendő, ha 0-t adsz meg, akkor a funkció kikapcsolódik!

- **Download large messages:** Automatikus letöltésnél (lásd: előző pont vagy Arexx) az előválasztó-ablak nem jelenik meg. Ez azért van így, mert ha időközben más programmal dolgozol, esetleg zavarna a megnyíló ablak. Ekkor a méretkorlátozás alá eső leveleket nem tudod letölteni,

1. ábra

mezőt, akkor az SMTP szervert használja a program POP3 szerverként. pl. mail.elender.hu vagy freemail.c3.hu

- **Password:** Az előzőleg megadott szerverhez tartozó jelszó. Ez nem mindig ugyanaz mint amivel a kapcsolatot létrehozod! pl. búbosvöcsök, kerceréce :)

- **Time Zone:** Az üzenetlistában kijelzett dátum és idő mindig átszámíttódik a helyi időhöz. Ez az üzenetek helyes rendezéséhez szükséges. Ha Magyarországon használod a programot, akkor itt "GMT+1"-et kell beállítani. Az időzóna rendelkezhet speciális értékkel is (pl. 1.5 óra), ezt a "YAM_TZ" nevű környezeti változóban kell definiálni (Setenv).

- **Add adjustment for daylight saving time:** A téli/nyári időszámításból adódó 1 óra eltérést korrigálja. Magyarországon nem kell bekapcsolni.

2. TCP/IP

- **Server:** A küldő (SMTP) szerver neve, általában a szolgáltatód gépe, vagyis ugyanaz mint a POP3. A freemail nem támogatja az SMTP-protokollt! pl. mail.matahu vagy mail.elender.hu

- **Domain:** Levélküldéskor a géped azonosítja magát és a szerver eldönti hogy használható-e őt. Alapesetben a YAM az E-mail címed domain részét küldi el azonosítás céljából (ez az, ami a kukac mögött van) (ezt a barátodtól tudod?). Ha a szerver hibaüzenetet küld vissza, akkor a domain

hajlandó-e erre: Küldj egy levelet magadnak sok ékezetes karakterrel (persze pipáld ki ezt a kapcsolót!) és ha hibátlanul érkezik vissza a levél, tehát a szöveg nem változik, akkor nyugodtan használhatod!

A lenti keretben lehet beállítani a többi POP3 szervert, egy már biztos van a listában, ha a "First Steps"-nél rendesen beállítottad! :) A listához új bejegyzést adni a "New" gombbal tudsz, törölni pedig a "Delete" gombbal.

- **POP3 server/User ID/Password:** Az új szerver neve, a hozzá tartozó azonosítóval (Login) és jelszóval. Az azonosító általában a most beállítandó szerverhez tartozó E-mail címed kukac előtti része. Ha a jelszó-mezőt üresen hagyod (például hogy a hűdod ne tölthesse le a leveleidet), akkor a YAM mindig megkérdezi, mikor erre a szerverre csatlakozik.

- **Active:** Ha be van kapcsolva, akkor ez a szerver (is) ellenőrzésre kerül a levelek letöltésekor.

- **Login using APOP:** Alapesetben az azonosító és a jelszó elküldése a szervernek sima szöveggént történik. Mivel ezek titkos adatok, ezért kitaláltak egy titkosítási eljárást, amit a legtöbb modern POP3 szerver támogat. Hogy az épp beállított szerver támogatja-e, úgy tudhatod meg hogy bekapcsolod, és ha nem küld hibaüzenetet, akkor minden rendben van. :) Ellenkező esetben kapcsold ki!

- **Delete mail on server:** Ha be van kapcsolva,

azok a szervertől maradnának. Ha ezt a kapcsolót kipipálod, akkor kérdés nélkül letöltődnek ezek is!

- **Notification:** Itt lehet beállítani hogy a program milyen módon értesítsen, ha új levele(ke)t töltött le. Ha egyik kapcsoló sem aktív, akkor semmi sem történik.

- **Requester:** Egy ablak nyílik, amiben a program tájékoztat a letöltött, törölt, másik dossziéba átvitt, stb. levelek számáról.

- **Sound:** A megadott hang-fájlt lejátsza a program a datatypes.library segítségével, tehát elvileg bármilyen foratúmu hangot meg lehet adni, ha a megfelelő datatípus telepítve van.

- **Command:** A megadott CLI-parancs végrehajtásra kerül. Ha Arexx-scriptet szeretnél futtatni, akkor a sor elejére írd be hogy "rx", vagy ikonos indítást is szimulálhatsz például a "WBRUN" parancs segítségével.

pl. "Run Work:Demos/NewMailDemo",
"rx SYS:Internet/Yam/Rexx/NewMail.rexx",
"WBRUN SYS:Tools/Visage"

(Ezek csak szemléltető példák!)

4. Folders

Ez a lap a dossziék beállításaival foglalkozik. Alapesetben 4 dosszié már létezik, melyek nem törölhetők, ezeken kívül még maximum 96(!) saját dossziét tudunk létrehozni! A baloldali listában vannak felsorolva a dossziék nevei, a 4 alap dosszié külön el van választva. A lista alatt levő 2 gomb már ismerős lehet, ezekkel tudjuk a dossziékat létrehozni vagy törölni.

- **New:** Új dosszié létrehozása. Egy ablakban a program megkérdezi a dossziéhez tartozó könyvtár nevét (itt tárolódnak majd a leveleink), és ennek a könyvtárnak az elérési útját. Ez utóbbi alapesetben a program könyvtára, tehát nem fontos megadni.

- **Delete:** A listában kijelölt dosszié törlése. A program megerősítést kér, ahol figyelmeztet, hogy az ebben a dossziében levő összes üzenetünk törlésre kerül a dossziéhez tartozó könyvtárral együtt!!! Az általam tesztelt verzió (V2.0 p6) üres dosszié törlésekor lefagyott!

A jobb oldalon levő kezelőszervekkel minden egyes dosszié tulajdonságát külön-külön tudjuk beállítani. Ezek mindig az épp kiválasztott dossziéra vonatkoznak!

- **Name:** A dosszié neve, ahogy majd a dosszié-listában megjelenik.

- **Path:** A dosszié könyvtárának neve, amit a létrehozásakor megadtunk. Utólag nem módosítható! (A Yam - ellentétben pl. a Microdottal egy Folder tartalmát valóban egy könyvtárban tárolja. A Microdot egy könyvtárban max. 30-40 levelet tárol. Ha egy Folderben - Yamot használva - több ezer levelet gyűjt össze, igencsak le tud lassulni azok kezelése, főleg FFS-es merevlemez használata esetén.)

- **Max. age:** Lehetőség van arra, hogy egy bizonyos időtartamnál régebbi leveleket a program automatikusan töröljön. Ennek meghatározása történik itt, a szám napokban értendő! Ha 0-t adsz meg, akkor a funkció kikapcsolódik.

- **Type:** A dosszié típusa lehet "Received mail" vagyis érkező levelek, "Sent mail" azaz elküldött levelek, esetleg "separator" ami egy elválasztó vonal a dosszié-listában.

- **Mode:** Egy dosszié többféleképpen titkosítható: jelszóval és/vagy tömörítéssel. A tömörítéshez szükséges az "Xpk" nevű program és a hozzá tartozó library-k. A beállításai a "Miscellaneous" résznél találhatók.

- **normal:** Nincs titkosítás.

- **simple protection:** Jelszóval védett, a program kétszer kéri a jelszó begépelését. Az ilyen módon védett dossziékat csak a jelszó ismeretében tudjuk megnyitni és így a leveleket elolvasni! A védelem megszüntetéséhez is szükség van a jelszóra, kivétel ha azóta még nem indítottuk újra a programot.

- **compressed:** Sima tömörítés, nincs jelszó-védelem!

- **compressed with password:** Tömörített és jelszóval is védett dosszié. Tulajdonképpen a tömörítést végzi jelszóval, az Xpk ezen tulajdonságát kihasználva! (Lásd: "simple protection")

- **Sort by:** A dossziében levő levelek rendezésének módja.

- **message date:** A levél írásának időpontja alapján.

- **date received:** A levél letöltésének időpontja alapján.

- **sender:** A levél küldője alapján.

- **recipient:** A levél címzettje alapján.

- **subject:** A levél tárgya alapján.

- **size:** A levél mérete alapján.

- **status:** A levél állapota alapján. (új, elolvasott, stb...)

- **Then by:** Másodlagos rendezés, ha például két levél küldője ugyanaz (és az alapján rendeztük), akkor az itt beállított rendezés lesz érvényes.

- **Rev:** Mindkettő a rendezési elv megfordítását végzi, például nem A-Z-ig rendez a program, hanem Z-A-ig.

- **Mailing list support:** Néhány levelezőlista szervert nem tölti ki helyesen a "Reply-To" mezőt, de a Yam segítségével megoldható ez a probléma is! Mikor egy (ebben a dossziében levő) levélre válaszolsz, a program összehasonlítja az eredeti levél "To:" mezőjét a "To: pattern" keretben levő adattal, és ha megegyezik a "To: address" keretben levő címet használja a levél megcímezéséhez az eredeti címzett helyett (amit a

"Reply-To" mezőből okoskodott ki)! :) Például ha a Magyar Amigás levelezőlista szervert ilyen hibákat vétene, akkor mindkét keretbe az "AMIGA@SPIKE.FA.GAU.HU" címet kellene írni. A jobb megértés kedvéért: Valaki levelet ír a listára, a "To:" mezőben a lista címe van. Mikor ez a levél hozzád kerül a "Reply-To" mező a lista címét tartalmazza a levél feladójának címe helyett. Ekkor nincs gond! Ha a szervert nem töltene ki helyesen a "Reply-To" mezőt és ez az opció aktiválva van az előbb írt módon, akkor, mivel a "To:" mező megegyezik a keretben levővel, a címzett az alsó keretben megadott cím, a lista címe lesz és nem a "Reply-To" mezőben levő rossz cím, ami a levél eredeti feladójának a címe! Tehát a Yam korrigálta a hibát! Jujj de túlbonyolítottam!!! :) (khm)

5. Filters

A program egyik legjobb tulajdonsága a szűrők alkalmazásának lehetősége. Ezek segítségével a beérkező vagy küldendő leveleinket automatikusan különböző dossziékba másolhatjuk, törölhetjük, stb... Ezt a lapot is (az előzőhöz hasonlóan) két részre bonthatjuk, bal oldalon található a szűrő-lista, jobb oldalon pedig a beállító szerek. A lista alatti két gomb a szokásos funkciót látja el, a "New" gombbal új szűrőt adhatunk a listához, ami kezdetben a "- New -" azonosítót kapja, a "Del" gombbal pedig a kiválasztott szűrőt törölhetjük. Vigyázat, itt nem kér megerősítést a program!

A jobb oldali beállítások mindig a listában épp kiválasztott szűrőre vonatkozik. Itt három lapot is találunk amit a felső fülekkel tudunk lapozni.

Options

- **Name:** A szűrő azonosító neve, ami a szűrő-listában szerepel.

- **Remote filter:** Ezt bekapcsolva a szűrés még a levelek letöltése előtt megtörténik, például egy nem kívánatos személy leveleit törölhetjük ahelyett hogy letöltenénk. :) A szervertnek támogatnia kell a TOP parancsot ehhez a funkcióhoz! Ez a kapcsoló letiltja a következő hármat, mivel azoknak ezután nem lenne értelmük.

- **Apply to new mail:** Az újonnan letöltött (letöltendő) levelekre lesz hatással a szűrő.

- **Apply to sent mail:** A küldendő levelekre lesz hatással a szűrő. Természetesen az előző opcióval együtt is használhatjuk!

- **Apply on request:** Ha be van kapcsolva, akkor a főablak szűrő-gombja fogja aktiválni ezt a szűrőt. (lásd később)

- **Comparison:** Ez a lap két egyforma részből áll, a két rész különböző beállításait kombinálhatjuk a közöttük elhelyezkedő gombbal.

- **Don't combine:** Nincs kombinálás, az alsó rész inaktív.

- **or/and/exclusive or:** Vagy/és/kizáró vagy logikai művelet alapján kombinálja a két keresési

kulcsot. Ha "or", akkor bármelyik feltétel teljesülése esetén életbe lép a szűrő, ha "and", akkor mindkét feltételnek teljesülnie kell és végül az "exclusive or" csak egy feltétel (csak az egyik a kettő közül!) teljesülése esetén engedélyezi a szűrést.

A következő felsorolás mindkét részre vonatkozik!

- **Search in:** Itt lehet megadni, hogy mi alapján szeretnénk használni a szűrőt. Ez lehet a levél egy mezője, mérete, stb... Ettől a beállításától függően a szükséges többi beállító szerv ki/be kapcsolódik.

- **From/To/CC/Reply-To/Subject/Date field:** A levél megfelelő mezőjében keres.

- **Other field:** Egyéb mezőben keres. A jobb oldali keretben határozhatjuk meg a mező nevét!

- **Message size:** A levél mérete lesz az összehasonlítási alap.

- **Message header:** A levél fejlécében keres. (pl. érkezési útvonal!)

- **Message body:** A levél szövegében keres. (pl. egy-valaki többféle címről küld levelet de az aláírása mindig ugyanaz...)

- **Whole message:** Az egész levélben keres. (fejléc+szöveg, összes mező)

- **Status:** A levél állapota alapján szűr. Az itt megjelenő választási lehetőségek:

- **New/UnRead:** Új vagy még nem olvastuk el.

- **Read:** Már elolvastuk.

- **Forwarded:** Visszaküldött.

- **Replied:** Megválaszolt.

- **Queued:** Küldendő levél.

- **Send failed:** Már egyszer megpróbáltuk elküldeni, de nem sikerült. :)

- **On hold:** Várakozó levél. Majd lesz vele valami...

- **Sent:** Sikeresen elküldött levél.

- A "Search in" alatti keretben kell megadni a keresendő szöveget vagy számot. Ez tartalmazhat AmigaDOS kulcskaraktereket is (#?!). A balra levő gomb dönti el, hogy milyen matematikai művelet alapján döntsön. Ezek a "Search in" beállításától függően változnak. A szokásos jelöléseket használja a program, kivétel egyet, ez pedig az "IN", ami azt jelenti, hogy "benne". Ez utóbbinál lehetőségünk nyílik arra, hogy egy külső szövegfájlban levő szöveg(ek)et vegyünk hasonlítani alapnak. Például egy Email címetek tartalmazó fájlban (minden cím külön sorban!) az összes címet végignézi. A külső fájl a jobb oldali gombbal határozhatjuk meg, ekkor a keretben a fájl neve lesz látható!

- **Case sensitive:** A keresés kisbetű/nagybetű

érzékeny lesz, vagyis ezt is figyelembe veszi!

- **Substring search:** Ha a keresési minta csak egy részét tartalmazza annak a fejléc mezőnek, amiben keresünk, akkor be kell kapcsolni. Ekkor a YAM kiegészíti a keresési mintát a "#?"-el! (hmm vajon hogyan kell ejteni azt, hogy "#?" ???)

- **Address/Name:** Ha a keresés helye (lásd "Search in") fejléc mezőben történik, ami Email címet tartalmaz, akkor meg lehet határozni, hogy a mező cím- vagy név-részében keressen-e. Hogy név is legyen a mezőben, szükséges hogy a címjegyzékünk tartalmazza a kérdéses címet! (lásd később)

- **Action:** Itt lehet beállítani, mi történjen a kérdéses levéllel vagy levelekkel. Egyszerre több kapcsoló is lehet aktív! Például az ellenségünk leveleit szűrővel törölve lejátszhatunk egy hangot hogy "Gyütt egy levél a Józsitól és letöröltem!", esetleg mellette még elindíthatjuk a Dartszimulátorunkat is, amiben a Józsi képét kell dobálni! :)

- **Bounce:** A kérdéses levél a jobboldali keretben megadott Email címre lesz továbbküldve, majd törölődik.

- **Forward:** Mint az előző, csak itt a levél nem törölődik!

- **Reply:** A levélre automatikusan válaszol a program. A választ egy külső szövegfájlban kell tárolni, ennek fájlnak a neve kell az ide tartozó keretbe, melyet a keret melletti gombbal is meghatározhatunk. (Ezzel kész adatbankot készíthetsz, ahol az érdeklődők különféle kérdéseire automatikusan válaszolni tudsz. Több amigás cég, pl. a Haage&Partner is használ ilyet)

- **Execute:** CLI-parancs végrehajtása, a parancs és paraméterei a keretbe frandóak. (lásd: "New Mail/Notification/Command")

- **Play sound:** Hang lejátszása, ha kell, a datatype-ok segítségével. A hang nevét és elérési útvonalát kell a keretbe írni. (lásd: "New Mail/Notification/Sound")

- **Move:** A levél átmozgatása egy másik dossziéba. A dossziét a jobb oldali gomb segítségével választhatjuk ki.

- **Delete:** A levél törölve lesz! Beállítástól függően (lásd később) vagy végleg elveszik, vagy átmenetileg a "Deleted" dossziéba kerül.

- **Don't download:** Ez a kapcsoló csak "Remote filter" esetén aktív (lásd "Filters/Options"!), a kérdéses levél nem lesz letöltve, és a szerver beállításától függően törölődik is! (lásd: "TCP/IP - Delete mail on server")

6. Read

- **Header:** Itt dönthető el, hogy a levél fejlécéből mennyit akarunk látni. "None" esetén nem lesz látható, ha az egész fejlécre kíváncsi vagy akkor válaszd a "Full"-t és lehetőség van arra is a "Selected" segítségével hogy saját magunk határozzuk meg, mely részeket vagyunk kíváncsiak. Ezt a jobb oldali keretben tehetjük

meg AmigaDOS minta segítségével. Például a "(From|Subject)" mintával csak ezt a két mezőt fogja a fejléc tartalmazni. (Az idézőjelek nem kellene!)

- **Sender info:** Ha a levél küldője be van jegyezve a címjegyzékünkbe, akkor a YAM képes további információkat is kijelezni, például telefonszám, születési év, stb... A "None" kiválasztásával semmilyen információt nem kapunk, a "Data only" csak az adatokat, a "Data and image" az adatokat és a küldő képét(!) is kijelzi! Persze ez utóbbinál szükséges, hogy legyen képünk az illetőről a címjegyzékben meghatározva (lásd később). :) (te jó ég, eddig kb. 120 oldalnyi 'lásd később'-re tettél ígéretet...)

- **Wrap header:** Bekapcsolásával a hosszú sorokat tördeli a fejlécben.

- **Separate sig.:** Az aláírás elválasztásának a módja.

- **blank line:** Egy üres sorral választja el.

- **two dashes:** Két kötőjellel választja el.

- **separator bar:** "3D-s" vonallal választja el.

- **no signature:** Nem jeleníti meg az aláírást!

- **Colored text:** A kiemelt szövegek színe, a szokásos MUI-s színbeállító ablak segítségével lehet megváltoztatni.

- **Old quotes:** Majdnem minden levelezőprogram lehetőséget nyújt arra, hogy válaszadáskor az eredeti üzenet szövegét valamilyen speciális karakterrel megjelölje. Az ilyen karakterrel kezdődő sorok színe a MUI-beállítások/TextEditor lapján a HighLight gombbal határozható meg! Levelezőlistákon igen gyakori, hogy egy, már megválaszolt levélre válaszolnak. Ekkor olyan sorok is előfordulnak amik elején több ilyen karakter is található. Ezeknek a soroknak a színeit lehet ITT, ezzel a gombbal beállítani!

- **Use fixed font:** Fix szélességű betűtípus használatával jelenik meg a szöveg. Ennek a meghatározása is a TextEditor beállításoknál történik! (lásd "Old quotes")

- **Display all texts:** A text (szöveg) típusú csatolt fájlokat is megjeleníti a program.

- **Text styles:** A YAM speciális karakterek segítségével különbözteti meg a szövegstílusokat (bold, italic, underlined, colored), ezek a "_", "/", "*" és "#" karakterek. Ha a levél tartalmaz olyan részt amiben vannak ilyen karaktereket (a levél részei, pl. forráslisták), akkor ezt kikapcsolva nem használ szövegstílusokat, hanem az eredeti formájában lesz látható a levél!

- **Charset translation:** Néhány országban nem az eredeti ISO-Latin-1 karakterkészlettel írják a leveleket, például a lengyelek. Ahhoz hogy az ő speciális betűiket helyesen jelenítse meg a program, karakterkészlet-konverziót kell alkalmazni. Ezek szövegfájlban vannak tárolva a YAM/Charsets könyvtárban. Itt lehet beállítani, hogy ezek közül melyiket szeretnénk alkalmazni,

mikor elolvassuk leveleinket, de ezt sem kötelező meghatározni! A levélre ez nem lesz hatással, tehát a szöveget nem írja át, csak megjelenítés előtt a megfelelő karakerek kicserélődnek.

- **Multiple windows:** Bekapcsolásával minden egyes levélnek külön ablakot nyit. (pl. ha több lett egyszerre kiválasztva)

7. Write

- **Reply to:** Alapállapotban ez a keret üres és az Email címed kerül az áltadad küldött levelek "Reply-To" mezőjébe. Ha más címet szeretnél, akkor (és csak akkor!) azt ide kell beírni.

- **Organisation:** Az áltadad képviselt szervezet, csapat, stb. neve. Nem kötelező kitölteni, egyéb esetben ez is bekerül a levél fejlécébe!

- **Extra headers:** Extra információk hozzátoldása a leveled fejlécéhez, ezt sem kötelező kitölteni.

- **Welcome phrase:** Új levél írásakor az ide írt szöveg automatikusan a levél elejére kerül (pl. köszönés). Használhatsz ESC-karaktereket is, például "\n"=NewLine (soremelés)!

- **Closing phrase:** Mint az előző, csak ez a levél végére kerül az aláírás elé.

- **Charset translation:** Levél írásakor használt karakterkészlet-konverzió, lásd "Read/Charset translation"!

- **Word wrap:** A szövegszerkesztőben szokásos sortördelés oszlopát határozhatjuk itt meg. A jobbra levő gombbal pedig, azt hogy mikor lépjen érvénybe.

- **off:** Nincs sortördelés!

- **as you type:** Gépelés közben automatikusan tördel.

- **before sending:** A levél elküldése előtt tördeli be a sorokat.

- **External editor:** Külső szövegszerkesztő használata. Itt kell meghatározni a programot elérési útvonallal együtt. (pl. "SYS:Tools/Text/CED")

- **Launch immediately:** Alapállapotban mindig a belső szövegszerkesztőt használja a program, ha ez be van kapcsolva, akkor azonnal meghívja a külsőt. Természetesen ehhez meg is kell azt határozni! (lásd "External editor")

8. Reply

- **Initial phrase:** Továbbított (Forwarded) leveleknél a szöveg elé befűzendő sor(ok). A jobb oldali gomb segítségével különféle extra változókat adhatunk hozzá.

- **line break:** soremelés

- **original recipient name/first name/address:** a levél eredeti címzettjének neve/vezetéckneve/Email címe

- **original sender name/first name/address:** a levél eredeti feladójának neve/vezetéckneve/Email címe

- **original message subject/date/time/day of week/message ID:** az eredeti levél tárgya/dátuma/időpontja/napja/azonosítója (az időpont pl. 13:00, a napja pl. Hétfő)

- **complete header:** teljes fejléc

- **Terminating phrase:** A továbbított levél végére befűzendő sor(ok). A jobb oldali gomb ugyanazt a célt szolgálja mint az előzőnél! (lásd: "Initial phrase")

- **Default reply phrase:** Válaszadáskor a program lehetőséget nyújt 3 különböző sor automatikus elhelyezésére a szövegben. A bal oldali gombbal lehet kiválasztani hogy a keretben épp melyiket kívánjuk módosítani. Ezek lehetnek köszönés (Open), bevezető (Intro) és befejezés vagy elköszönés (Close). A jobb oldali gombbal különféle változókat helyezhetünk el a szövegben. (lásd "Initial phrase")

- **Alternative reply phrase:** Az előzővel megegyezik, de ezt akkor használja a program, ha a címzett megfelel az "Use with these domains" keretben megadott mintának. Például a német barátunknak ide németül írjuk a köszönést, stb...

- **Use with these domains:** Az "Alternative reply phrase"-nek szükséges AmigaDOS minta. A címezett ezel hasonlítja össze a program, és dönti el hogy az alap vagy az alternatív szöveget kell-e használnia. (pl. "#?.(de|at)", persze idézőjelek nélkül!)

- **Mailing list reply phrase:** Lásd "Default reply phrase", de ez a levelezőlistára választott levelekre vonatkozik. Ezt az alapján szűri ki a program, hogy a levelet tartalmazó dossziénál aktív-e a levelezőlista-támogatás. (lásd: "Folders/Mailing list support"!)

- **Quote message using:** Ez a kapcsoló dönti el, hogy válaszadáskor az eredeti szövegben megjelenő-e a sorokat a jobbra levő keretben megadandó szöveggel (karakterrel). A jobboldali gombbal speciális változókat fűzhetünk be a szövegbe. Én nem vettem észre, mi a különbség a "%i" és a "%j" között... :(Egyébként mindkettő az eredeti feladó monogramját fűzi be. (akkor "aláírás, vagy aláírtás")

- **Quote empty lines:** Ha be van kapcsolva, akkor az üres sorokat is megjelöli (lásd előző pont).

- **Strip signature:** Bekapcsolásával az eredeti szövegben az aláírást nem jelöli meg. Ez a funkció csak akkor működik ha az aláírás a "- jelekkel van megkülönböztetve a levél többi részétől! Alap esetben ez így van.

- **Verify recipient address:** Egy nagyon hasznos funkció aktiválását végezhetjük el itt. Ha válaszadáskor a feladó címe eltér a "Reply-To" mezőben (választ ide) található címtől akkor a program megkérdezi melyik címre szeretnénk a levelet küldeni. Ha nincs bekapcsolva, akkor mindig a "Reply-To" mezőt használja! Ez igen

hasznosnak bizonyul a levelezőlistákról érkező levelek megválaszolásakor, mert el tudjuk dönteni, hogy a listára vagy az eredeti feladónak válaszolunk-e.

9. Signature

Leveleink végére előre "legyártott" aláírásokat fűzhetünk. Például egy ASCII-grafikát vagy az adatainkat (telefonszám, cím, stb...). A lehetőségek száma korlátlan! :)

- **Use signature:** Ezzel a kapcsolóval engedélyezzük az aláírás használatát.

Három különféle aláírást lehet előre meghatározni, ezek közül levél írásakor lehet választani (lásd később). A baloldali gombbal lehet meghatározni, épp melyiket kívánjuk módosítani. Ez lehet az alapesetben használatos aláírás (Default signature), és két alternatív aláírás (Alt. signature #1 és #2).

- **Edit in external editor:** Külső szövegszerkesztőben is módosíthatjuk az aláírásunkat a beépített helyett. A programot a "Write" lapon határozhatjuk meg (lásd: "Write/External editor")!

Mindkét esetben használhatunk speciális karaktereket a szövegstílusok választására vagy kiemeléshez.

Ezek sorban:

"*" = Bold (kövér),
"/" = Italic (dőlt),
"_" = Underlined (aláhúzott)
és
"#" = Colored (kiemelt, színes).

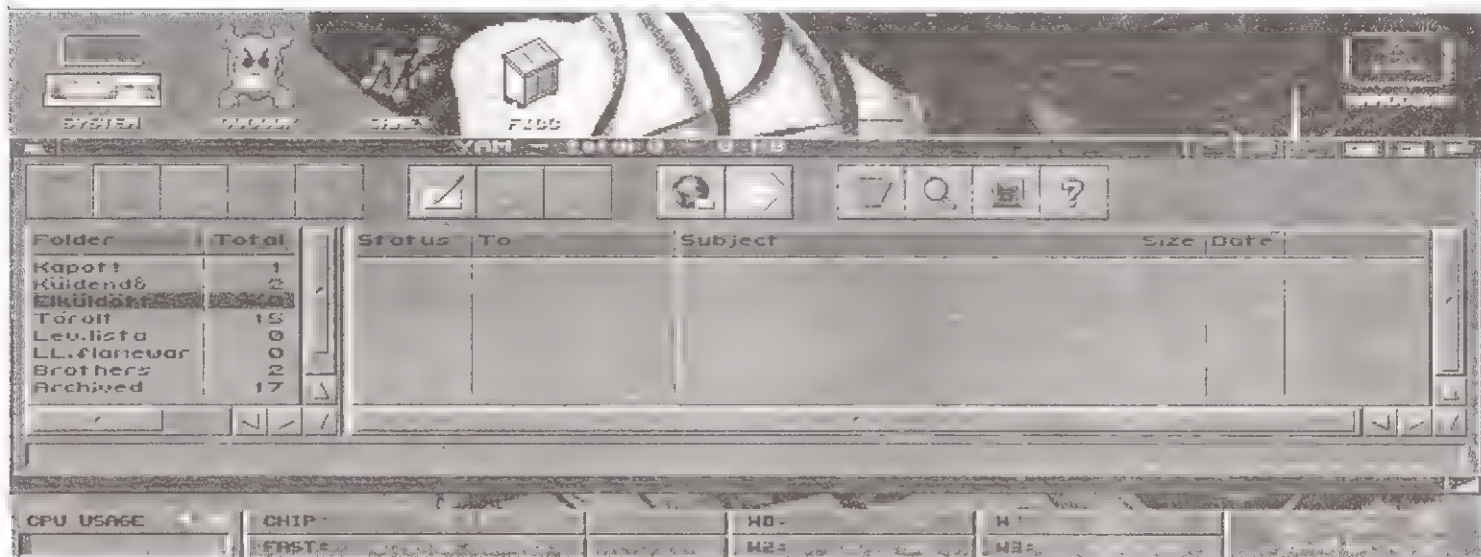
- **Insert random tagline:** A kurzor pozíciója elé befűz speciális karaktereket, melyek helyén egy véletlenszerűen kiválasztott sor fog megjelenni. Például általunk kreált bölcsességeket! :) A szövegeket alapesetben "YAM/.taglines" külső fájlban tárolja a program, de ez bármikor módosítható a "Tagline file" keretben!

- **Insert ENV:Signature:** Ez is speciális karaktereket helyez el az aláírásban, amit a "SIGNATURE" nevű környezeti változó tartalmával helyettesít. Így lehetőség van pl. az aktuális dátum elhelyezésére az aláírásunkban! (SetEnv)

- **Tagline file:** Itt lehet meghatározni azt a szövegeket tartalmazó fájlt, amely szövegek közül véletlenszerűen választ a program (lásd "Insert random tagline"), természetesen teljes elérési útvonallal együtt!

- **Tagline separator:** A "Tagline"-fájlban alkalmazott elválasztó jel(sorozat), amik alapján megkülönbözteti a sorokat. Például ha "% %", akkor a fájl lehet ilyen:

```
-----
Első sor % %
Második sor % % Harmadik sor % %
Negyedik sor
% % Ötödik sor % % stb...
-----
```

2. ábra

A főablak (2. ábra)

A főablak nagyjából 4 különálló részre bontható. Legfelül található egy gombosor (ToolBar), alul egy információs keret, középen pedig balról a dosszié-lista és jobbról az épp kiválasztott dossziében levő levelek listája. A ToolBar kinézete a MUI-beállítások/ToolBar lapján módosítható, a gombok tartalmazhatnak csak szöveget, csak képet és szöveget+képet is!

A dosszié- és levél-lista kinézete ugyancsak a MUI-beállításokban a NListView lapon módosítható. Ezeken kívül itt is találhatóunk menüket és az ablak fejlécében is találhatóunk hasznos információkat.

Kezdjük a menüekkel:

- **Project/About és About MUI:** A programról vagy a MUI-ről láthatunk információkat.

- **Project/Check version:** Ezt a menüpontot csak Online-módban (InterNet kapcsolat közben) érdemes meghívni, egyébként hibaüzenetet kapunk. A program leellenőrzi, hogy létezik-e már újabb verzió (ez eltart 1-2 percig!), majd egy ablakban kiírja az általunk használt és az InterNeten talált program verziószámait. Itt lehetőség nyílik arra, hogy a Browser-t (böngészőt) a YAM honlapjára irányítsa, ahonnan letölthető az esetleges újabb verziószámú program! Ehhez szükséges egy futó Browser!

- **Project/Restart:** Újraindítja a programot (például ha másik felhasználó szeretné használni).

- **Project/Hide:** Átkapcsolja a programot "ikon-módba". Az automatikus letöltés és az Arexx vezérlés továbbra is aktív marad! Ha új levél érkezik a főablak automatikusan megnyílik. Az ikon tájékoztatót a érkező dossziében található levelekről, ezek állapotáról. Az ikonok megváltoztathatóak a YAM/Icons könyvtárban levő fájlok kicserélésével.

- **Project/Quit:** Kilépés a programból.

- **Folder/Select:** A kiválasztott dossziében levő levelek kijelölése.

- **all:** mind

- **none:** egy sem

- **toggle:** ellentétes kijelölés (ami ki volt jelölve az nem lesz, és fordítva)

- **Folder/Search:** Keresés, egy új ablak nyílik meg. A bal felső sarokban levő listában lehet meghatározni mely dosszié(k)ban keressen. Az "everywhere" gomb mindet kijelöli! Alul a főablak levél-listájával megegyező lista látható, itt jelennek meg a talált levelek. A "Find what" rész teljesen megegyezik a szűrőknél találhatóval (lásd: "Filters/Comparison")! Az "Use filter settings" gomb segítségével az előre beállított szűrők közül választhatunk, az ottani beállítások bemásolódnak ide.

Az "Add as new filter" pont a fordítottja az előzőnek, a beállított opciókat új szűrőként hozzáadhatjuk a szűrő-listához! Nagyon hasznos megoldás, tulajdonképpen szűrő-tesztként alkalmazható!

Az alsó három gomb közül a "Start search"-re indul a keresés, a "Select matched" a talált leveleket jelöli ki a főablakban(!), a "Read message" pedig a kiválasztott levél elolvasását eredményezi.

- **Folder/Filter:** A beállított szűrők alkalmazása az aktív dosszién.

- **Folder/Empty trash:** A "Deleted" (törölt levelek) dosszié ürítése, az itt található levelek végleg elvesznek!

- **Folder/Update index:** A kiválasztott dosszié index-fájljának újraépítése. Alap esetben a program ezt magától frissíti, mikor szükséges, de néha, egy fagyás, áramszünet vagy bármilyen más probléma esetén szükség lehet "kézi-frissítésre" is. :)

- **Folder/Flush indices:** Eltávolítja a memóriából a felhasználó által definiált dossziék indexét. Erre kevés memória esetén lehet szükség. Később, az adott dosszié használatakor az index újra betöltődik!

- **Folder/Import és Export:** Más levelezőprogram által mentett levél betöltése az aktuális dossziéba, vagy a dossziében levő összes levél mentése olyan formátumban hogy más levelezőprogramok is be tudják olvasni.

- **Folder/Send queued mail:** Levelek elküldése az "Outgoing" (küldendő) dossziéből, kivéve amelyek "Hold" (várakozó) állapotban vannak.

- **Folder/Exchange mail:** Levelek letöltése és elküldése. Ez tulajdonképpen a "Send queued mail" és a "Get new mail" menüpont kombinálása!

- **Folder/Get new mail:** Új levelek letöltése az aktív POP3 szerver(ek)ről.

- **Folder/Check single account:** Új levelek letöltése az almenüből kiválasztott POP3 szerverről. Ha nem aktív az adott szerver akkor is végrehajtódik a funkció!

- **Message/Read:** A kiválasztott levél elolvasása.

- **Message/Edit:** A kiválasztott levél módosítása.

- **Message/Move:** A kiválasztott levelek átmozgatása másik dossziéba.

- **Message/Copy:** A kiválasztott levelek másolása másik dossziéba.

- **Message/Delete:** A kiválasztott levelek törlése, beállításától függően vagy a "Deleted" (Törölt) dossziéba kerülnek vagy végleg elvesznek!

- **Message/Print:** A kiválasztott levelek olvasható részeinek (fejléc+szöveg) kinyomtatása.

- **Message/Save:** A kiválasztott levelek olvasható

részeinek (fejléc+szöveg) kimentése. Minden levél külön fájlba kerül!

- **Message/Attachments/Save:** Csatolt fájlok kimentése (több levélből is).

- **Message/Attachments/Crop:** Mint az előző pont, de a levélből törölődnek a csatolt fájlok!

- **Message/Export:** A kiválasztott levelek kimentése más levelezőprogramok által is olvasható formátumban.

- **Message/Write:** Új levél írása.

- **Message/Reply:** Válasz írása a kiválasztott levélre vagy levelekre. A "Subject" és "To:" mezők automatikusan kitöltődnek, természetesen később még módosítani lehet. Az eredeti szöveget a program megjelöli, ha engedélyezve van. (lásd: **Beállítások/Write/Quote...**) Ha egyszerre több levélre válaszolsz, akkor az összes kiválasztott levél szövege összefűződik egybe, és mindegyik feladó címezett lesz (bekerül a "To:" mezőbe)!

- **Message/Forward:** A kiválasztott levél tartalmának továbbküldése más címre. A "Subject" mező és a szöveg átmásolódik, és az elejére/végére a "Beállítások/Reply/Initial phrase"-nél beállított sorok fűződnek be! Több levél kijelölése esetén az összes levél szövege összefűződik!

- **Message/Bounce:** Az egész levél változtatás nélkül(!) továbbítódik a megjelenő ablakban megadott címre. Csak egy levelet érzékel, hiába van több kijelölve!

- **Message/Save address:** A levél feladójának vagy címzettjének (ezt az dönti el hogy az aktív dosszié érkező vagy küldendő leveleket tartalmaz-e) bejegyzése a címjegyzékbe. (lásd: **Address Book** - a következő számban!) Ha több levél van kiválasztva vagy több címezett van, akkor egy új listát nyit a címjegyzékben.

- **Message/Set status:** A levél állapotának megváltoztatása. Az almenüben "UnRead"=olvasatlan, "Read"=elolvasott, "Hold"=várakozó és "Queued"=küldendő.

- **Message/Send:** A kiválasztott levél elküldése. Ha a dossziében levő összes levelet el akarod küldeni, akkor érdemesebb a "Folder/Send queued mail" menüpontot használni!

- **Settings/Address book:** Belépés a címjegyzékbe. Ennek a leírása a következő számban lesz olvasható!!

- **Settings/Configuration:** Beállítások módosítása. (lásd: "Konfigurálás")

- **Settings/Users:** Felhasználók beállításai, erről is a következő számban olvashatsz! :)

- **Settings/MUI:** A Varázslatos Felhasználói Felület (MUI) beállításai :). Még egyszer a fontosabb speciális MUI-modulok, amiket a YAM használ: NListView, ToolBar, TextEditor, ListTree és BetterString.

- **Scripts:** Arexx-scriptek indítása. Részletesebben a következő számban...

A ToolBar

A MUI-beállításoktól függően változhat a kinézete, speciális esetben át is lehet rajzolni a gombok grafikáit. (lásd: YAM/Icons könyvtárban a ".toolbar" végződésű fájlok. Vigyázat, könnyen el lehet rontani, mielőtt belefogsz készíts biztonsági másolatot az eredetiekről!) Minden gomb egy-egy menüponthoz van hozzárendelve és billentyűzetről is vezérelhető. A most következő táblázatban felsorolom az összes gomb sorszámát (balról), a hozzá tartozó címkét, billentyűt és menüpontot:

1. Read <Enter> "Message/Read"
2. Edit <E> "Message/Edit"
3. Move <V> "Message/Move"
4. Delete <D>, "Message/Delete"
5. GetAdd <T> "Message/Save address"
6. Write <W> "Message/Write"
7. Reply <R> "Message/Reply"
8. Forward <O> "Message/Forward"
9. Get <G> "Folder/Get new mail"
10. Send <S> "Folder/Send queued mail"
11. Filter <I> "Folder/Filter"
12. Find <F> "Folder/Find"
13. Addr <A> "Settings/Address book"
14. Config "Settings/Configuration"

Az alsó információs keret

A program ide írja ki, épp mit csinál, és néha a folyamat haladását érzékeltető csíkkal is kijelzi hogy még dolgozik. (pl. szemetes ürítése esetén)

A dosszié- és levél-lista

Ezek beállításai a MUI-beállítások NListView lapján (itt lehet pl. a háttér megváltoztatni) és a Konfiguráció/Lists lapon találhatóak. (ez utóbbról a következő számban olvashatsz!)

Végző

Ha rajtam múlna, mindent leírtam volna már most, de mivel a kedves főszerkesztő úr (miről beszélsz??? itt nincs olyan, hogy főszerkesztő... - a főszerk.) és az idő igencsak sürget, ezért kénytelen vagyok itt lezárni ezt a részt! :) A következő számban befejezzük a konfigurációs-ablak vizsgálatát és részletesen olvashattok a levél olvasását, írását, megválaszolását segítő ablakokról is. Nagyító alá kerül még a címjegyzék, az átvitel-kijelző és a letöltéskor esetleg megjelenő előválasztó ablak is. A legutolsó számba tervezem az Arexx támogatást, a több felhasználó beállítását és a tippek-trükkök részt is! :)

Addig is várom kérdéseiteket a [qxyka@freemail.c3.hu] vagy a [qxyka@is.hu] Email címekre, illetve a [32-456-170]-es telefonszámon!!!! (a telefont még csak értem, de hogyan küldjenek neked emailt? illetve ha tudnak, akkor már minek? :)

Viszlát!

- QXY -

Az elkövetkező egy-két számban az Amigás hálózatosdiról lesz szó, vagyis arról, hogy hogyan lehet Amigánkat rábírní arra, hogy egy helyi hálózat (LAN) részeként működjen.

Networking

#1

Szándékosan helyi hálózatot írtam, ugyanis a modem internet kapcsolat egyáltalán nem tekinthető annak, ebben a cikkben ezzel nem fogunk foglalkozni, akinek van (szerintem majdnem mindeninek), az úgyis beállította már a modem internet kapcsolatát régen, és az összes alább leírt dolog ismerősnek fog tűnni.

Lássuk, mi is kell az otthoni helyi hálózat építéséhez. Először is kell legalább két gép, amiből az egyik a mi Amigánk, a másik egy másik Amiga, vagy - ezt félve from le - egy pc. Vagy bármilyen gép, aminek van ethernet csatlakozása, ugyanis a helyi hálózat szinte minden esetben ethernet-et jelent (legalábbis ez a legelterjedtebb).

Elég egy gép is, csak úgy nem látványos a hálózatosdi, nincs semmi poén benne, hogy a saját gépünkre ftp-zünk, vagy telnet-elünk be, de ez is működik.

Kell még persze némi 50 ohm-os koax kábel is csatlakozókkal a végein, T dugókkal meg lezáró ellenállásokkal, mindez a 10BASE-T leírás szerint összeállítva. Legegyszerűbb, ha bemegyünk az elektronikai alkatrészboltba és készen megvesszük a kész kábelt, vagy a helyszínen összeállítatjuk az eladóval.

Nézzük először az Amigás hardvert. Először is kell valamilyen ethernet hálózati kártya. A1200 esetén ez a PCMCIA porta csatlakozó kártya lehet, azonban csak olyan kártyát vegyünk, amihez van driverünk is. Segítségül annyit, hogy például csak a cnet.device által támogatott kártyákat érdemes beszerezni. A PrepCard tool ugyan minden kártyát felismer, de ez kevés ahhoz, hogy azt használni tudjuk. Zorro III-as gépeknél valamilyen ethernet kártya (Ariadne, ConneXion, A2065) jöhet szóba.

Az én gépemben a GADGET Computer tulajdonát képező ConneXion ethernet kártya van (egy kis reklám), ami a2065.device-szal működik. Ha megvan a kártya, és persze megvan a driver-e is (ez általában egyetlen device) akkor máris

hozzákezdhetünk a TCP/IP protocol stack installálásához.

A két legismertebb az AmiTCP és a Miami. Személy szerint a Miami-t inkább a modem kapcsolatra használnom, mert egyszerű konfigurálni és benne van a dial script, az AmiTCP-t pedig a jobb sebessége és több szolgáltatása miatt a LAN kapcsolatra. Lényeg, hogy az alább leírtak a Miami-val is elérhetők, sőt látványosabb, mert minden beállítás a Miami-ból közvetlenül is elérhető.

Akkor most jöjjön az AmiTCP beállítása, vagy ahogy Ratman mondaná: a hegesztés.

Az AmiTCP csomag letölthető az AmiNet-ről, comm/top/AmiTCP-demo-40.lha útvonalról. Ez talán a legősibb TCP/IP stack. A fejlesztők a BSD UNIX-ot vették alapul, ennek mintájára fejlesztették ki az Amigás megvalósítást, mivel akkor még nem létezett TCP/IP Amigára. Ennek megfelelően teljesen UNIX szemléletű, a teljes folyamat, sőt még a konfigurációs fájlok nevei, tartalma is ugyanaz, mint a UNIX platformokon!

Az első installálás során számos dolgot megkérdez. Először is egy user-t akar létrehozni, ehhez kell neki a user neve, login neve, jelszava, továbbá annak a user-nek a neve (default user) akinek joga van az AmiTCP-t indítani. A user-hez meg kell adni a home könyvtárat és az alapértelmezett shell-t is, meg egy user ID-t is, aminek 100-at ajánl fel. Az alapértelmezett user group-ot is állítsuk 100-ra és nézzük tovább, milyen hülyeségeket fog még kérdezni.

A TCP/IP a következő nagy beállítás-csoport. Az AmiTCP-t dinamikus IP címmel lehet indítani (minden indításkor más lehet a cím), de bekér egy alapértelmezett statikus (állandó) IP címet. Ezt tekinthetjük a gépünk fix IP címének, amit vagy mi találmunk kiadunk, vagy ha egy helyi hálózatra akarjuk rakni a gépünket, megkérjük a rendszergazát, ugyan adjon már nekünk egy szabad IP címet.

Például ilyet fog adni:

171.31.240.41.

Fog még adni egy subnet mask-ot is, ami lehet ilyen:

255.255.255.0.

Ez nagyon leegyszerűsítve azt jelenti, hogy valamennyi gépet direkt elérhetjük, ami a 171.31.240-es szegmensben van.

A többi gépet a default gateway megadásával láthatjuk majd. Szükség lehet még a Domain Name Server megadására, ami a nevek és IP címek közötti megfeleltetést végzi. A gépünknek nevet (hostname) is adjunk (amiga1), amit egy domain névvel kell kiegészíteni (amiga1.gadget.hu), a gépünkre ezután a host névvel vagy a teljes host+domain névvel is hivatkozhatunk.

Ha otthon két géppel játszunk, nem érdemes sokat variálni, legyen az egyik

amiga1 200.200.200.1

címmel, a másik

amiga2 200.200.200.2 címmel,

255.255.255.0 subnet mask, a DNS-t, gateway-t nem töltjük ki, mert nekünk sajnos olyanok nincsenek otthon.

Még rákérdez, hogy az assign-okat berakja-e a user-startup-ba és, hogy az inetd-t elindítsa-e az AmiTCP indításakor (persze hogy el, az indít minden egyéb szolgáltatást).

Ezzel kész az első installálás. A továbbiakban az installer újbóli indítása esetén a következőket tehetjük: újrakonfigurálás, új user-ek bevittele, új device-ok bevittele. Matathatjuk kézzel is a konfigurációs fájlokat, némelyiket nem érdemes, némelyiket meg csak kézzel lehet állítani.

Nézzük, mi került fel a gépre, akkor talán jobban megértjük, minek kellett ezt a sok hülye adatot megadni. Először is van egy bin könyvtár (ua. mint UNIX-on), amiben az alapvető parancsok találhatóak, plusz a startnet script, amivel melleleg az AmiTCP indítható (nem kell execute az indításhoz, mert a fájlnak script attribútuma van). Ez először login-ol (hogy hová és minek, arra még igazából nem jöttem rá, biztos azért, mert kell neki egy user name a további más gépeken történő szolgáltatások igénybevételehez).

Ezután indul maga az AmiTCP, a hálózatallesztés, és a lényeg, az inetd. Az inetd tartalmazza, vagy külön programként indítja az összes TCP/IP-n alapuló szolgáltatást, mint például az NFS, telnet, ftp szervereket is. Az AmiTCP-t leállítani a stopnet-tel lehet.

A db (UNIX-ban /etc) könyvtárban a konfigurációs fájlok vannak. A user-ek a passwd, a felhasználói csoportok a group fájlnak vannak. Ha belenézünk, láthatjuk, hogy az installálás során is ide rakta az általunk megadott user adatokat a beépített példa és rendszer user-eken felül. Nem érdemes kézzel editálni, mert a jelszavakat nem itt tárolja, használjuk inkább az add user funkciót.

Ha nincs DNS-ünk, akkor a host fájl segítségével rendelkezhetünk neveket az IP címekhez úgy, hogy a sor elején az IP cím és utána a név space-szel vagy tab-bal elválasztva:

200.200.200.2 amiga2.

és így a további sorokban. A saját gépünk név és IP cím összerendelését nem kell megadni! A services fájlban az IP portok kiosztásai láthatók.

Mivel ugyanazon az IP hálózati rétegen egyszerre több szolgáltatás is működhet, meg kell határozni, hogy mely típusú szolgáltatás milyen portot, milyen protokollal használhat. Például az ftp a 21-es portot használja tcp protokollal, ami azt jelenti, hogy ha egy gépet a 21-es porton megszólítottunk akkor ha ott figyel valaki, az biztos, hogy egy ftp szerver program lesz, nem más.

A port-összerendelések szabványban (RFC-kben) rögzítettek, nem illik őket átirni, azonban általában elmondható, hogy az 1000 feletti számok szabadon felhasználhatók néhány kivételtől eltekintve. Amiket mi fogunk használni, azok már előre definiáltak a services-ben.

A services-hez kötődik az inetd.conf fájl is, ami a szolgáltatásokat indító inetd program konfigurációs állománya. Az előbb felsorolt szolgáltatásokra ebben a fájlban lehet beállítani, hogy azok közül melyiket milyen partaméterrel indítsa el, vagy ne indítsa el.

A szolgáltatásoknak két fajtája van. Az egyik az inetd-be beépített (internal) szolgáltatások. Az összes fontosabb szolgáltatás az AmiTCP-be nem került beépítésre, hanem mint külső programot képes azt az inetd indítani, sőt ezek a programok önnálónak nem is indíthatók, csak az AmiTCP részeként. Például az AmiTCP 4.0 demo-ban van egy külső ftp szerver is a serv könyvtárban, amit az inetd a következő paraméterekkel indít:

ftp stream tcp nowait root AmiTCP:serv/ fipd fipd -l -x

Vagyis az ftp szervízt stream socket-tel, tcp protokollal az AmiTCP root indítja, mint külső programot a -l -x paraméterekkel az fipd néven. Kezdetben elég ennyit tudni a konfigurációs fájlokról, most lássuk, hogyan működik, amit beállítottunk.

Egy shell-ből a startnet indítása után az összes bin-ben lévő parancs elkezd használhatóvá válni.

Legegyszerűbb egy

ping <másik gép IP cím>

parancsot kiadni annak ellenőrzésére, hogy mindent jól raktunk-e össze és jól installáltunk fel mindkét gépen, ez egyébként nem szokott elsőre sikerülni. Ha választ kapunk, az annak a jele, hogy a két gép között a TCP/IP kapcsolat él, a hálózat felépítésén túl vagyunk, ha a válaszidők 1-2 ms-on belül vannak akkor ráadásul igen gyors a hálózatunk is!

És érvük is be mára ennyivel, ha ez elsőre működik, az kezdetnek nem rossz!

Most, hogy már megvan a TCP szállítási rétegünk, számos, más gépen futó szolgáltatás vehető igénybe rajta keresztül, hogy mást ne említsek ftp-zni, telnet-elni, web-ezni tudunk a gépünkkel a megfelelő kliens programok segítségével a LAN-on, amely programokat gondolom, nem kell bemutatni, aki használt már internetet biztosan találkozott velük. Sőt, ezeknek a programoknak a szerver változatai is szinte mind léteznek az AmiTCP-hez, így http, ftp, stb... szervert is csinálhatunk a gépünkkel.

Ezekből fogunk néhányat megnézni a következő számban, konfiguráljuk őket mint külső szolgáltatásokat az AmiTCP-hez. Addig is jó ping-elést!

Misku/GADGET

QUAKE - MALICE

Amikor a Quake megjelent Amigán, nem csupán egy új játékot kaptunk, hanem játékok gumádóját. Az ID Software klasszikus ugyanígy olyan engine-el rendelkezik, ami képes mások által gyártott pályákat betölteni és használni. Itt azonban nem csak arról van szó, hogy átrajzolod a falakat, új labirintusokat készítesz, mondjisten új ellenfeleket kreálsz, hanem szinte mindent átírhatsz. Egyes "új pályák" annyira jól sikerültek, hogy önálló játékként is terjeszthetők. (Persze ezek is csak akkor működnek, ha megvan az eredeti Quake.) A MALICE az egyik legjobban sikerült kiadvány.

Páratlan alkotással gyarapodott az Amigások játékgyűjteménye. Olyannal, amelyeket feltehetően nagyon sokan, nagyon sokáig, és nagyon régóta várnak. Merthogy egy teljesen 3 dimenziós, texturemapped játékról van szó, amit a "tömegből" rendkívüli kidolgozottság, három külső és egy belső nézet, és már egy Blizzard PPC-vel is komoly sebesség jellemez.

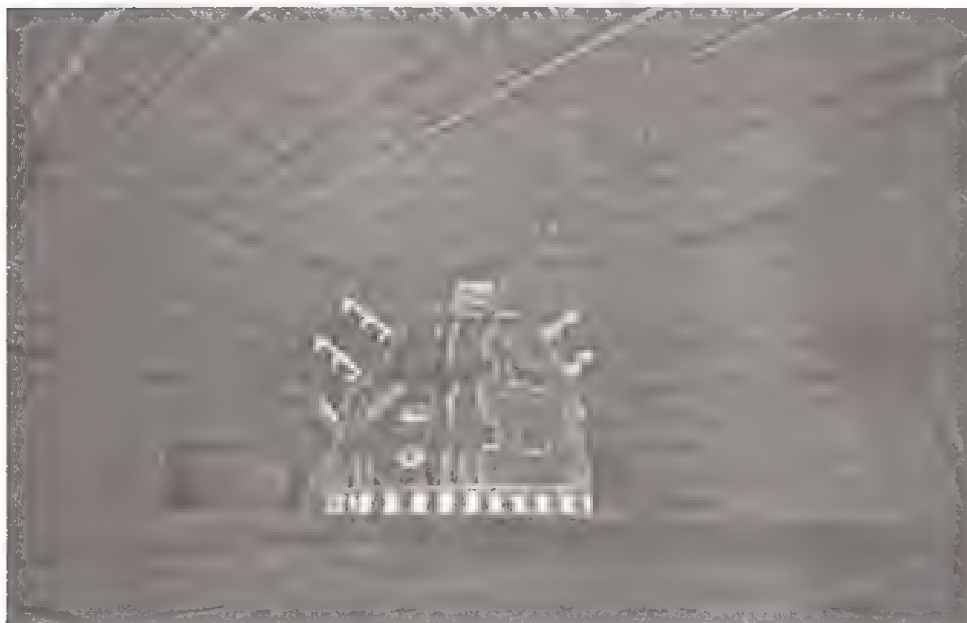
Igazából a Malice olyan, mintha számos, már ismert játékból gyúrták volna össze. Az alapot (és így az engine alapját) a Quake adja, renkívül erősen emlékeztetnek motívumai a Duke's Nukem-re, és az alkotóknak sikerült mindebbe belecsempésznie valamit az MDK hangulatából...

Ennek ellenére a Malice mégis egyéni, nagyon kiforrott és nagyon durva - meg merem kockáztatni, hogy a ma legjobb ilyen jellegű játékaival állunk szemben - ami pedig ebben szokatlan lehet, hogy egy egyszerű Amiga előtt ülve.

Ráadásul a játék nem vetekszik, hanem egyszerűen jobb, mint a Quake II, amely az értelmesebbjéből csupán egy álmos mosolyt volt képes kicsalni. Ami a "leggyengébb" pontja az az engine - ez is azonban az Unreal-hoz képest értendő. Ellentétben azonban az átlagos hozzáállással, nézze meg azt is mindenki, és ne hallgasson a bemozdásokra - mit is kap tulajdonképpen a játékos az engine-en felül az Unrealtől.

Hogy ki mit érez, azt nem előlegezhetem meg: azt viszont igen, hogy a Malice rettenetesen ottvan, a játékok szokásos összetevői itt mind egyenként és együtt is nagyon magas színvonalon vannak jelen.

Hogy mitől is különleges ez a játék? A fegyverekben ugye eddig sem volt végtelen a lőszer, ezentúl azonban nekünk kell töltenünk is. Mint már említettem, a harc (természetesen továbbra is full 3D texturemap) folyhat külső nézőpontból. Olyan "extra" felszerelési tárgyak vannak, mint az ejtőernyő, hoverboard, a scubagear, a probe, a minisub és a B.A.G. Ezek

QUAKE - MALICE

megvalósítása pedig a legmesszebbmenőkig tökéletes: a Quake egyszerű zöld képernyője helyett a vízben akár kapálózhatunk is, scubagear megléte esetén palackkal a hátunkon, és bűváruszonyunkkal tényleg úszunk a vízben, a minisub pedig a non plus ultra: a csavarja forog, saját - igen realisztikus - torpedói vannak (természetesen szintén saját csavarokkal), és mind belülről, mind kívülről korrektül mutat.

Vannak továbbá vérfoltok, az ellenfelek egész extrém módon képesek meghalni (végtagesonkolás, a lángszórós napalmtartályának berobbanása, de vergődhetnek lángbaborulva is, a hatalmas Banshee Mech roncsa pedig egész nehezen megmászható), a lámpák jó részét akár ki is lehet lőni, a fegyverek pedig talán a legszebbek, legjobbak, és hangokkal legjobban eltaláltak (tudom javasolni mindenkinek a minigun hangjának meghallgatását) az efféle játékok között - értem ezalatt, hogy jóval jobbak, és kidolgozottabbak, mint a Quake II fegyverei.

Összefoglalásként csak annyit tennék még mindehhez hozzá: meg merem kockáztatni, hogy (ebben a stílusban) az eddig Amigára és PC-re megjelent legjobb játékkal találkozhat az, aki megszerzi a Malice névre keresztelt Quake kiegészítőt - és ezt meg kell szerezni. A mellékelt képek pedig szerintem (remélem, mert én még nem láttam őket) önmagukért beszélnek.

Emeric SH

Az AMIGAonlyban megkezdett leírás befejezése. Ha hiányzik az első rész, szerezd be gyorsan az Aol10-et...

A szigetet viharos tenger veszi körül, sem úszva, sem tutajjal nem lehet elmenni róla, kivéve egy szűk, csendes folyosót a várostól délre. Bocssás el mindenkit (ott szedheted fel őket, ahol találkoztatok), ússz át a déli szigetre, és az ott talált tutajjal gyere vissza értük.

A másik megoldás, ha mindenki veled tart, szépen megfullad, és a túlsó parton kapott élet vizétől újraéled. Ez semmi káros következménnyel nem jár, eltekintve attól, hogy elfogy egy üveg, és csak jóval később vásárolhatsz továbbiakat. A kapott kulccsal menj át a barlangon, majd keresd meg a vizesárokka körülvevő Burnville-t. Ő nevéhez hűen teljesen összeégett, kihalt - csak egy bogaras varázslót találsz a pincéjében (a bejáratától kicsit északra, a furcsa fényt megérintve jutsz el hozzá), aki nem tudta, hogy feje fölül elhordták a lakosságot... Nála tuningolhatsz néhány fontos tulajdonságot.

A heiler házában szedd fel a bollgar kulcsot.

Nincs más hátra, mint megkeresni a tornyot (bollgar barlangon át), amibe a lakosokat hurcolták. Délen találsz meg, ám a bejáratot kövek torlaszolják el. A tornyotól délkeletre találsz egy házat, amiben a Sphere der Öffnungot használva megnyílik a torony ajtaja (ismét csak Nelvin sügött).

Gyűjtsd meg a fáklyákat és nyomd le az előrontó sárkányokat. A lengő bárdokat az álfalak mögött kapcsolhatod ki (butább olvasóink csinálhatják úgy is, ahogy én - menj neki ész nélkül a bárdnak, majd ha egyikőtöknek lesz akkora szerencséje, és túléli, felélesztheti a többiekét).

Menj a pincébe, és szedd fel Sabine-t, aki klassz gyógyító varázslatok tud. Itt találod meg Burnville lakosságát - bezárva. A kulcs a házigazdánál van a legfelső szinten. Az egyik feliraton ezt olvashatod: "Én vagyok az Ő ereje és hatalma. Minél erősebb lánggal élek, annál hatalmasabb lesz Ő." Hoppá, csak nem ide kell beöntenie az itt-ott talált jeges vizeket?

A harmadik emeleten újabb felirat: használd a nyitás gömbjét! - nosza! Egy teleportot aktiváltál, és megjelenik... Valdyn, a Lionheart nevű játékból... Sajnos, a reklámok manapság mindenhol utolérnek minket. Mindenesetre Valdyn igen jó ranger, a játék végéig hasznos csapatagnak bizonyul.

A padlón mozgó tüzeket kerüld el, vagy várd meg, míg maguktól odébbállnak. A legfelső szinten - elég sok sárkány legyőzése után - magával Lumianorral kell megküzdened. Ha nem öntöztél lelkesen, most egy 600HP-s, 500SP-vel rendelkező szörnyeteg alá le két kör alatt és töltheted be a játékállást. Ha az összes vizet

benyomtatd a szájba, akkor lesz némi esélyed a győzelemre. A nála talált kulccsal szabadítsd ki a városlakókat, majd menj vissza Burnville-be.

Örömmel tapasztalhatod, hogy ezúttal több eszük van, és lépten-nyomon hálálkodó örökre botlasz. Kapsz egy hajót is ajándékba, ott vár majd Spannenbergben (nameg kedvezményes szobaárakat). Igen fontos info, hogy a burnville-i kocsmát Kaktusznak hívják :)). Itt tanulhatsz úszni is.

A művészetek házában fontos szót ismerhetsz meg: "schnism". Jegyezd meg, később fontos lesz.

Dieter, a festő megkér, hogy vigyük el a newlake-i bárónak a festményét. A kép neve Ambermoon...

Theresától varázsgyűrűket vehetsz iszonyú drágán. Ugyanitt árulja Michael a térképeket. Miután megvetted, szabad használnod a 10-es számban lévő :).

Menj el a hajóért és keresd meg Newlake-et! Az első dolog, ami rögtön szembeötlő, az az, hogy a kovácsot Hufnagelnek hívják. Fogadjuk meg a burnville-i öreg tanácsát és vegyük be magunkat a könyvtárba. A könyvtár gyönyörű, és rengeteg varázstekercs (ranger) lopódik el benne... Az északi rejtett ajtó egyelőre zárva marad.

Itt találsz infót a lovagról, aki Godsbane erődjében alszik, arra várva, hogy valaki harcra hívja a sötétség ellen. Grybannak hívják.

Menj a báró elegáns, nagyvárosi házába, add neki oda a képet. Megbíz a gruft kipucolásával - épp jókor, az élőhalottak épp Shandra sírját gyalázzák. Jó sok tapasztalati pontot gyűjthetsz be erre felé. Egy délre néző illúziófal mögött van a kapcsoló, ami megnyitja északon az utolsó átjárót. Itt idézd meg Shandrát a bernsteinnel. Még a végén kiderül, mi a játék célja...

Megtudod, hogy Tarbos templomában dől el minden. Kapsz egy kulcsot, ami a könyvtár titkos ajtáját nyitja. Ott találod a démonaltató receptjét (őt nem lehet elpusztítani, csak elaltatni).

A démonaltatóhoz kell

- egy feuerdistel,
- egy tűzkő (feuerstein),
- sumpfiilie - ez kellett a kislánynak is - (újra kinő),
- rotpilz (piros gomba),
- blaupilz (kék gomba),
- egy darab kalmir-kraut és
- egy üres fiola.

A	h	P	D
B	R	Q	X
C	h	R	↑
D	R	S	↓
E	H	T	↓
F	◁	U	⌘
G	F	V	⌘
H	▷	W	⌘
I	l	X	↓
J	⌘	Y	⌘
K	∨	Z	↓
L	⌘	ß	⌘
M	B	Ä	⌘
N	Y	Ö	⌘
O	h	Ü	⌘

A könyvtárban találsz egy könyvet arról, hogy melyik hol található. Amúgy ha a boltban az összes fiolát megvetted és elhasználtad, a boltos mindig ad egy darabot - nehogy zsákutcába fuss a játék során... A palotában nyomd le a gólemeket (schlaf varázslat!), kapcsold át az összes átkapcsolnivalót. Készülj fel több csatára egymás után, pihenés nélkül! Egy antimagic ring lesz a jutalmad.

Itt egy kicsit gyorsítok az iramon, mert ebben a számban mindenképp be szeretném fejezni a leírást...

Irány Ilien - Pelanis palotája. Ő panazkodik, hogy a gurf tele van zombival - úgy tűnik, nem nézte meg a híradót... A lakberendezőjével viszont semmi baj, ővé a legszebb ház a játékban.

Kérdezz rá a "sorgen"-re. Újra hallunk a titokzatos lovagról. Egy Matthias nevű arc hárfát árul, méregdrágán. Itt beveheted a csapatba az alkimista hölgyet, igen kellemes varázslatokat tud ő is.

Tegyél egy kört: menj haza Spannenbergbe. Nyomd le a kórházban az őrült varázslót (fél amulett), menj el a tolvajokhoz tréningre, sőt a varázslók kedvéért Burnville-be is.

Ezután jöhet Gemstone, a törpök rombadőlt városa. Egyetlen egy maradt csak otthon, akitől gyorsan el is lopunk egy botot. Megtudjuk továbbá, hogy a többiek igen messzire utaztak - a Zöld Ékszer nevű titokzatos helyre. A törp még azt is elmondja, hogy Dönner bányájának kulcsát a bánya szigetén rejtette el, a bejárat előtt. Ott kell a botot is leszúrni a földbe.

A romok közt északon titkos fegyverraktárra bukkanunk.

Igen messze délnyugaton a törpbánya mellett van egy kis tó, rajta egy még kisebb sziget. Használd a nemrég lopott öfnungsstab-ot, az megnyitja a bányát. Ehhez kell egy spitzhaken a beomlott falak miatt, aztán meg brecheisen - én kétszer mentem vissza miattuk Spannenbergbe...

Egyébként a ládákba legfeljebb 32767 aranyat tehetsz - ha tudod, miért, kapsz egy piros pontot számatechből. Miután megvan Dönner kulcsa, mehetsz a kissé nyugatra fekvő igazi bányába. (Amúgy itt nincs semmi nélkülözhetetlen.)

Mivel nincs több dolgunk, irány Selidor Ebene. A házban beszélő bútorok, nem beszélve a macskáról - akivel sajna nem értettem szót...

Újabb kupac tekercssel leszünk gazdagabbak. Mielőtt lemész a pincébe, tanul meg a rajtuk lévő varázslatokat! A boszorkány pincéjében elég húzós démonokat kell lenyomni.

A gömbökben érdekes képeket látsz - a kor műszaki színvonalát messze felülmúló tévékről van szó... Miután lenyomtál mindenkit, vedd magadhoz a lökhajtásos seprűt. Gyors, gazdaságos, áramvonalas!

A waldreich délnyugati részén találsz egy vadászkunyhót. Morel, a vadász kérésére tanítványa után eredünk, aki valószínűleg az északi barlangban lakó bestia áldozata lett. Megkapod a fegyverszekrény kulcsát, és persze magát a feladatot...

Az említett barlangban IMPekeket kell legyőznöd, amik elég ellenállóak a varázslatokkal szemben. A főellenség 350LP-vel, 200SP-vel, 40-es támadóértékkel rendelkezik, és egy illúziófal mögött lakik. Schlaf, massenhast, mint mindig - és nem jelenthet gondot. Az utána talált amulettet használva elsül egy Mystische karte varázslat. Az is kiderül, hogy maga Kay volt a szörnyeteg...

Az amulettért kapsz egy darab Xenobilfát, ami a tudákos körtefa után a legdrágább növény, amit írók valaha kitaláltak, ráadásul a szélkapuk újraápitéséhez is nélkülözhetetlen.

A gnómok bányája ezek után nem jelenthet gondot, sok varázstekercset és egy gyengécske útítársat találsz majd a városukban. Én nem vittem magammal, a többiekhez képest elég halovány volt.

Írány Lebab tornya! Ennek nincs szerepe a játékban, a tapasztalati pontok gyűjtésétől eltekintve. A torony tetején egy öreg, szórakozott mágus lakik. A mozgó lyukaknál nem mindegy, melyikre esünk - az a jó, ha a teleporthoz sikerül.

A három bejárat mindegyikét végig kell bogarásznod, mind ott van a torony közelében. A torony tetején fel lehet tölteni a varázstárgyakat.

Ezidőtájt már rendelkezned kell mind a 12 windperlével. Menj el a szelek szigetére és javítsd meg a szélkapukat. Csak így jutsz el a kigyók szigetére.

Sansrie templomába Sansrie kövével lehet belépni - amint kijössz, eltűnik, és vehetsz egy újabbat. Egy ládában találsz egy "Időmegállító" kalapácsot, két rejtett fal mögött pedig egy-egy homokórát. Vajon mi lehet a teendő?

Sansrie vérért vidd el Pelanisnak - cserébe kapsz tőle egy sípot, amivel egy saat idézhetsz meg. Ez a legjobb közlekedési eszköz - bárhová elrepülhetsz vele. Például Grybanért az erdőbe, vagy a boszi háza mellett lévő tó szigetére is, ahol az üstnél használd az altató receptjét. Ha megvan minden hozzávaló, akkor elkészül a démonaltató.

Repülj el Tarbos szigetére. Öntsd az altatót a húrra. (Egyszer azért próbáld ki másképp is...) Az ajtót az Amberstar nyitja (Gryban ládájából, nameg az első részből). Egy papnál találsz a hangár (???) kulcsát. Ott pár klassz fegyver, egy csontváz-kulcs és egy papír vár, rajta: a navigációs kő a hajóhoz a törpök bányájában van.

A bejutáshoz ezek kellene:

topáz,
rubin,
smaragd,
erdstein,
hegyikristály,
regenbogenstein,
gyémánt,
borostyán (nincs itt a szótáram).

Vidd el Theresának (Burnville) a két amulett-darabot (TAR+BOS). Ha jól megnézted a boltokat, mind a 8 kő megvan - irány a bánya Spannenbergtől nyugatra (csak a sassal közelítheted meg). A gömböknél kell a köveket használni, mindig a soron következőt.

Most menj Tarbos szigetére - használd a zöld navigációs követ. Gratulálok! lassan elérkeztél a játék feléhez! Nem vicelek...

A hajó a Zöld Holdra vitt, ahol a törpök élnek. Elmondják, hogy csúnyán átvették őket, itt nincs is bányászható kőzet, csak mocsár... Ráadásul nem mehetnek vissza, nincs navigációs kövük. Itt

élnék vagy húsz éve. Néhányan elég otthonosan berendezkedtek egy külön faluban - nem igazán kedveli egymást a két tábor.

Kire, a főnök megkér, hogy nézzünk már a felesége után. Az asszony tíz éve lelépett, és bizony ki kellene már mosni néhány zoknit... ad egy levelet.

Keressük meg, mivel el mi sem mehetünk navigációs kő híján. A keresett falu (Dor Grestin) délnyugatra van innét. Előtte megpróbáltuk Ferrin, a kovács lányát megkeresni a raktárban, de csak egy borostyándarabot találtunk. Dor Grestin igazi bio-falu (kozmikus bioenergiák, vízerek, kézrátétel, kényszerzubbony). A TORNAKok ellen a legjobb fegyver, ha magadhoz veszel egy tojást, akkor nem támadnak rád.

Menj keresztül az undorító erdőn, amíg a mocsáron túl meg nem találsz Dorina barlangját. Egy fatörzsnél jutsz be, ha tudod a jelszót. (schnism, ugye mondtam, hogy később még fontos lesz?)

A barlang elég zűrés (pl. emberevő növények), de a csapdákat és a növényeket is ki lehet kapcsolni (titkos ajtók). Végre megtaláljuk Dorinát - elég rendesen belejött a varázslásba. Levél oda, könnyecsek a padlóra, szent a béke, mindenki mehet vissza Kiréhez.

Kire odaadja a bánya és a kamra kulcsát, Dorinától kapunk egy brosst, ami 15-tel nyomja fel viselője SP-jét. Kapunk még egy jó tanácsot: a fiával beszéljünk a RUINEN-ről. Erre kiderül, hogy egy Drebbin nevű törp egy több ezer éves civilizáció nyomaira bukkant itt a holdon. A hely Dor Grestintől északnyugatra van.

Dor Grestin: x108, y182,
Dor Kiredon: 180,130,
Ruinen: 66,69

Mire a RUINENhez érsz, valószínűleg rég idegbajt kaptál a folyamatos támadásoktól. Egy biztos: pihenni semmiképp sem szabad a vadonban! Egy lyukon esel a pincébe. Jegyezd meg a pozíciót, később itt kell kötelet használni vagy a lebegés varázslatot elsűtni. Indítsd be a gépet egy borostyánnal, majd menj vissza a földszintre - kinyílt egy ajtó. Csatak, majd Drelbin holtteste a jegyzeteivel.

Most vissza Dor Kiredonba, a bányába - jó, ha van tojásod :). Az ajtónál bontsd meg a falakat, majd az újabb gépet is indítsd be egy borostyánnal. Borostyán a boltokban és a barlangokban van szép számmal. Az ajtó száma: 71. Egy helyen a mozgó lángok közé állva tudsz csak araszolni, és a kapcsolókat aktiválni.

A negyedik szinten színes fémeket találunk (kék, zöld, sárga). A gépet indítsd be, majd a színes fémekből gyárts navigációs köveket! Mindegyikhez 1-1 borostyán is kell. A halottnál találsz egy vörös fémgolyót - ez hozza működésbe a teleportot, ami

GADLON-ba teleportál. Nem rossz, a karaktereinknek enyhe dézsa-érzésük támad. Ha valaki játszott a Wizardry 6-tal, akkor tudja, miért - ez a labirintus egy az egyben onnét lopódott el...

A második emeleten Rinakles, a varázslófőnök visszateleportál minket az Antik (4.) szintre. Előtte melegen ajánlok némi tréninget az alsó szinten. Menj vissza a hajóhoz, használd a sárga követ - irány MORAG.

A moragi hangárban hirtelen villanás - elteleportálódttál egy börtönbe. Egy ottani cellatársunk, S'riel bevallja, hogy ő hozott ide mindket (kösz...).

Sok mondanivalója van, aminek a lényege, hogy ez a bolygó lassan kiszárad, ezért egy géppel Lynamion vizét tervezik elszívni (a Zöld Hold vize mérgező számukra). A gépet az átvért törpök segítettek megépíteni. A te feladatod, hogy semmisítsd meg a gépet. A gép egy kristályfal mögött van, ami egy bizonyos hangra nyílik meg (hmm...)

Szedj össze 7 hárfahúrt, csinálj belőlük hárfát. Ez nyitja a falat. Megtanít a nyelvére, és saját palotájába teleportál. Át is változtat, így az ottaniak nem ismerik fel benned az ellenséget. Moragon sajna nem működik az automap, de legalább a paloták koordinátái megvannak:

S'riel 187,91 - itt kezdünk
S'Orel 33,179
S'arin 87,26

S'endar 175,127
S'trog 15,83
S'kat 127,182
S'lorwin 127,82
S'angrila város 16,29

Mivel a S'oreki kulcsot találjuk meg, talán menjünk oda... Később S'arinban a rejtett álfalak mögött a kristálygömbökben számokat látunk, a fej meg vidám matekleckéket ad nekünk (301). S'endarban a fejnek MORAGot kell mondani (rajta volt egy kristálygömbön). Sok csapda csak illúzió, és a legtöbb csapdát át is lehet ugrani (sprung). Egy toronyban (78,136) vehetsz gyíkot a gyorsabb közlekedés kedvéért.

Ha megvannak a hurok, irány HAZA! Néhány koordináta:

Tempel der Bruderschaft - 444,399

Szélkapuk:

Spanenberg: 612,389
Burnville: 564, 663
Boszorkány szigete: 270, 564.

Menj Ilienbe, és vedd meg Matthiastól a hárfát. Ezzel bontsd le a falat a templomban. Itt találsz pár magische wache-t (becsszó utoljára), pár Morag sárkányt, a végén pedig a MORAG MASINÁT. Úgy 180-akat sebez, és 4000 HP-je van... Ha kinyírod, a folyosó beomlik, a maradék lépcsőn pedig elszántan megindulsz az extro felé... Amit nem lövök le, játsszátok végig, nézzétek meg!

Mielőtt befejezem, jöjjen két trükk:
(megjegyzem, nem volt rá szükség)

A játék külön állományban tárolja a csapat pozícióját, a ládák tartalmát és a tárgyakat, amik nálad vannak. Ebből következik, hogy aránylag könnyen duplázhatod tárgyaidd számát: szedj fel a ládából minden fontos tárgyat. Mentsd ki pl. a harmadik helyre a játékállást. Most pakolj be mindent a ládába, mentsd el a negyedik helyre. Lép ki, és a negyedik chest.data-t másold a harmadik helyére. Töltsd be a harmadik játékállást - a tárgyak ott lesznek a kezeden és a ládában is.

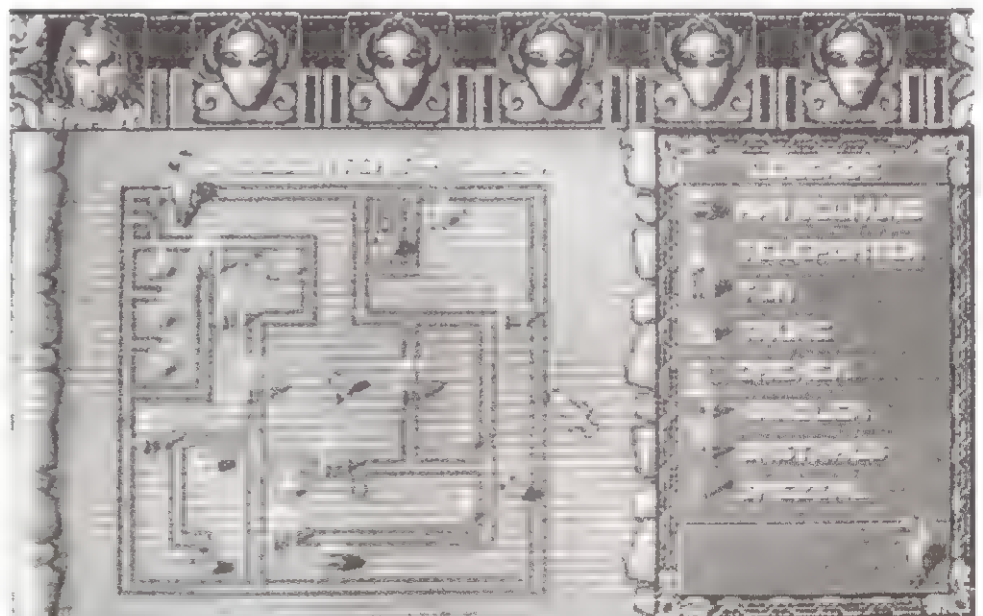
A beépített cheat-hez menj a nagypapa házába. Északon menj át a kandallón (előtte oltsd el a tüzet, vagy sebesülj meg, ahogy tetszik) a titkos szobába. Ott találsz egy botot: Nera's stab.

Menj Spanenbergbe, és északon keresd meg azt a falírkát, hogy "Torsten járt itt". Használd a botot - ha jól csináltad, megjelenik egy ajtó. Menj be. Itt megtalálod a végigjátszáshoz szükséges összes tárgyat, a legjobb fegyvereket, tárgyakat, ráadásul az összes programozót. Nem tévedés, felveheted őket a csapatba. Szerényen alig 500 HP-t és SP-t szavaztak meg maguknak, nameg az összes varázslatot...

Persze ilyen szupermenekkel rém unalmas lehet a játék, de hát nem vagyunk egyformák...

Remélem, a leírás degfűségével azok is belemernek vágni a játékba, akiket eddig elrészelt a német nyelv. Nálam a mai napig ott van a dobogón a Fate és a Civilization mellett...

Horváth Péter

Muppet's Treasure Island (ismertető és leírás)

Az első benyomásom a játékról nagyon pozitív volt. Mikor kibontottam a csomagot, egy térkép ugrott ki belőle a játék helyszínével, valamint a 3 CD-t tartalmazó dobozka és egy használati útmutató, melyben a minimális rendszerkövetelmények is szerepeltek.

Ezek pedig a következők: minimum 030-as processzor, 5800KB szabad memória a Macintosh számára, 30MB tárhely a wincseszteren, valamint 2-szeres sebességű CD-ROM meghajtó és minimum 640x480-as képernyőméret 256 színnel.

A mai magyar Amigák között nem sok van, ami ne teljesítené ezeket a feltételeket (szerintem).

Miután behelyeztük az első lemezt, izzítsuk be kedvenc MAC emulátorunkat. (Nem úgy van az! Fusionnel folyton fagyott, hiába próbáltam mindent...)

A Shapeshiftert használóknak azt javaslom, hogy az eredeti csomagban levő EMPCD nevű eszközkezelőt használják, mivel az atapi.device-on keresztül egy 8-szoros CD-ROM is kevés az animációk élvezetéhez, míg az EMPCD kezelője megfelelő sebességű lejátszást biztosít akár egy 2-szeres olvasón is.

A 030/50-nel rendelkezők inkább maradjanak az NTSC felbontásnál, 040 vagy 060 esetén már a MULTISCAN felbontások valamelyike is ajánlható.

Na akkor indítsuk az emulációt, majd miután a rendszer sikeresen felépült, szerencsés esetben

megjelenik az asztalon az MT11 nevű lemezke is. Ha nem, akkor valamit elrontottál és nem látható a CD-ROM, ekkor nézgesd meg jobban a beállításokat.

Az EMPCD kapcsán még annyit, hogy a dokumentációból nem derül ki egyértelműen annak használata: tehát az EMPCD nevű file-t egy szövegszerkesztővel írjuk át úgy, hogy a device kezdetű sorba a saját CD-ROM-unknak megfelelő device-t írjuk be, pl: atapi.device, 1230scsi.device stb..., a UNIT sorba pedig, hogy melyik számú az illető egység, ezután - és ez nagyon fontos - mount-olni kell az egységet, majd a DOS-ban még hivatkozni is kell rá egy "empcd:" paranccsal, minek hatására a CD ledje ütemesen villogni kezd, ekkor vagyunk készen.

Szóval megjelent az asztalon az ikon, amire kattintva előjön a kis béka és valami telepítés nevű

dolog van aláírva. Nosza, telepítsük (dupla kattintás). Bejön egy szép képernyő 3 gombbal. Válasszuk az Install feliratút. Ekkor elkezdő másolni a dolgokat és az ajtó felett a lámpák sorra kigyulladnak.

A végén, ha történetesen nincs a rendszeredben QUICKTIME bővítmény, akkor azt kiírja és telepít is egyet, mert ez szükséges a játékhöz. Ha befejezte, nyomjuk meg a QUIT gombot, ne a PLAY-t. Ekkor visszajutunk az asztalt.

A viceszerzőnkön megjelent egy MUPPET TREASURE ISLAND nevű könyvtár, amelyet nyissunk ki. Itt ne a brekivel indítsunk, hanem a data könyvtárban levő mPlayer68k nevű programmal, ekkor már indul is a játék.

Első és egyetlen probléma ott lehet a játékkal, hogy nem gondolván a nagyszámú magyar felhasználóra, a csúnya programozó bácsik és nének a szövegeket angolul beszélő színészekkel mondatták el, így a felsőfokú nyelvvizsgáló nem rendelkezőknek gondot okozhat a szövegek megértése. No azért annyira nem szörnyű a helyzet, hiszen aki egy kicsit konyít az angolhoz, az rengeteg dolgot meg fog érteni.

Kezdetnek a tv-ben az örült professzor és segítőtje mutatkozik be, majd a segéd nagy ívben átrepül a képen egy rosszul sikerült kísérlet következtében. Ezután feltűnik Kermit, a béka és Fuzzy, a hatalmas szörgombolyag is egy emelkedett párbeszédet folytatva, majd eltűnnek a színpalak mögé, de hogy hova, az egyelőre titok.

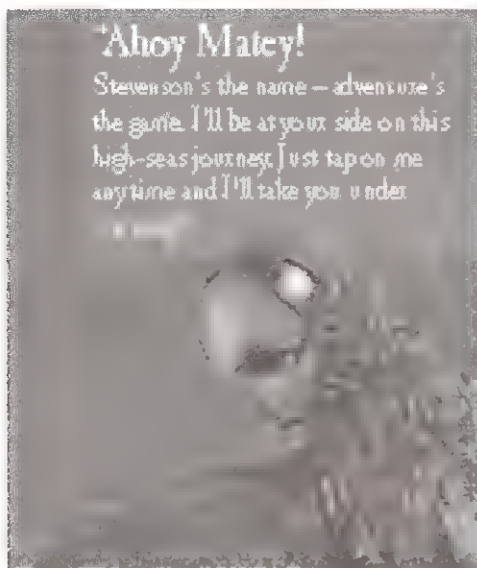
Utoljára legfőbb segítők, Stephenson, a papagáj tűnik fel és élelődik egy keveset, majd elmondja, hogy ha segítséget akarunk, akkor kattintsunk rá egyszer, ha a tárgyainkat akarjuk látni, akkor kétszer kattintsunk rá.

Élőtétül a kép és feltűnik a szereplők névsora, majd egy hang a kincsről beszél és egy szigetről.

A grafikáról annyit, hogy én még sehol nem láttam ilyen gyönyörűen megrajzolt háttereket és ilyen élethű animációkat, egy 21 colos monitoron sötétben fantasztikus a hatása (azért kisebb monitoron sem utolsó...).

TREASURE ISLAND

Bejön az első helyszín, ahol mindjárt egy párbeszédnek lehetünk fültanúi, nevezetesen a kocsmá tulajdonosa beszél az alkalmazottakkal, hogy mi történhetett a kincsel, majd felénk fordulva megjegyzi, hogy talán mi megtaláljuk és jól röhög rajta. Na szép kis bizalom, de mi azért is megtaláljuk!

Ezután még leszidja a fiúkat, amiért megemléstették a féllábú embert (vele lesz még dolgunk), majd kisvártatva felmegy a lépcsőn és végre átvehetjük az irányítást.

A helyszíneket nem fogom teljesen kivesézni, mert nem akarom az összes poént előre lelőni, így csak a teljesítéshez szükséges dolgokat írom le. A többi legyen meglepetés.

Egy-egy helyszínen a mutatónak több formája is lehet, mégpedig ha egyszerű nyíl formájú, akkor azon a helyen nincs semmi érdekes, ha irányt mutat pl: ->, akkor arrafelé egy másik helyszín található, ha pedig kézformára vált, akkor ott a gombot megnyomva valami történni fog, legtöbbször egy jópofa animáció.

Szóval mindent nézzünk meg egy helyszínen, ne csak rohanjunk végig a leírás szerint. A papagájtól segítséget kérve gazdagabbak leszünk egy szójátékkal, amiből kiderül, hogy szükségünk lesz egy térképre, ami egész véletlenül a házban van elrejtve. Közbevetőleg elmondom, hogy nem csak a kincs megszerzése a cél, hanem a kalózkapitány égtájakát ábrázoló négy darab kavicskáját is meg kell találni útközben, mert szükségünk lesz rájuk. Ezekből minden világban egy-egy van elrejtve.

Menjünk ki az ajtón, kívül szerencsés esetben egy kulcsot találunk, ha nincsen a szögre akasztva akkor sajnos máshol kell keresnünk. Itt még elolvashatjuk Flint kapitány üzenetét is, melyből kiderül, hogyha eléggé igyekszünk, akkor talán mi leszünk az elsők, akik megtalálhatjuk a kincset.

Innen visszamegyünk a kocsmába, majd fel a lépcsőn, itt újabb közbizalom szemtanúi leszünk,

melyben a kis fickó igen nagyot esik és valami fekete pötty is szóba kerül, ami nem tudom mi.

Itt egy óra hívogatja tekintetünk, nézzük meg közelebbről. Ha kint nem találtuk a kulcsot, akkor az óra fogja rejteni azt, keressük hát meg. Az óra alsó fiókjában megtalálhatjuk az első követ egy kis kísértő szöveg keretében, melyből kiderül, hogy még korántsem vagyunk a végén és sokkal ügyesebbnek kell lennünk, ha mindet meg akarjuk találni.

A következő helyszín a kocsmáros szobája lesz, lépünk tehát be. A kis fickó görcsöl egy kissé, a fekete pöttyöt emlegeti, kalózkodat, de a legszörnyűbb minden közül, hogy üres a Hűtőszekrény!!

Megtekinthetjük még a tulaj budós zokniját is, ami alól egy újabb kis lény bújik ki és dohog a szag miatt. Miután befejezte, rögtön szemünkbe ötlök egy nagy láda, hoppá, ide kell hát a kulcs. Közelítsük meg a ládát.

A két szőrmók ismét párbeszédbe kezd, az egyik kulcsot akar keresni, a másik egy kalapács után néz. Mi maradunk a kulcsnál, amit a papagáj dob elének az asztalra. Helyezzük a lyukba (ez egy tök

Közben elkezdene dörömbölni az ajtón, arra tehát nincs menekvés, az időközben kinyílt ajtó felé vegyük az irányt. Minő véletlen, egy szekéren landolunk, innen figyelhetjük a szoba eseményeit. Betörnek a kalózkod és kiabálva keresik a térképet. Az egyik valami szagot érez, szerinte mintha égne valami és ekkor az egész a levegőbe repül.

Ezeket tehát elintéztük, irány a város. Előtte azonban még valaki beleesik a karamellbe és beterít minket. Nem baj, legalább hamarabb elmegy az idő, míg a városba érünk. Hogy mégse unatkozzunk addig, hősünk egy hosszadalmas mondókába kezd, s mire a végére ér, éppen megérkezünk a városba

. A szivaccsal töröljük le arcunkat, hogy lássunk is valamit - és a szemünk elé kerül a rajzoló újabb remeke, maga a város. Hogy megelőzzük a felesleges mászkálást, elmondok a teendőket.

A vízköpőkre katintva érdekes műsorokban lehet részünk, nézzük meg őket, érdemes. A papagájt molesztálva elsugdossa, hogy a kincses szigetet csak egy hajóval tudjuk elérni, ezért jó volna szerezni egyet.

jó játék!!). Elfordul a zárban és kinyílik, szegény papagájt azonban a falhoz lapítja, na nem baj.

A láda első látszatra tele van mindenféle haszontalan dologgal, kezdjük ezeket kipakolni. Miután kiraktuk a dinamitot is, a papagáj aggódni kezd, hogy jobb lenne minél előbb elhúzni innen a csíkot, mert a kanóc nem fog sokáig égni. Gyorsan vegyük ki a térképet a ládából, majd miután visszakapjuk a vezérlést még szórakozhatunk azzal, hogy piszkáljuk a dinamitot.

Ehhez először némi ruhára lesz szükségünk, mert kissé lepusztultan nézünk ki. A szabó üzlete jobbra található. Amint feltűnik a helyszín, a szabó rögtön észrevesz és megjegyzi, hogy szerinte is valami új ruhára lenne szükségünk, úgyhogy kerüljünk beljebb. Akkor talán fogadjunk szót.

Bent kiderül, hogy nincs pénzünk, pedig a boltban szebbnél szebb ruhák várják, hogy felfröböljük őket (pl. szupermen öltözet is).

Pénzt kell tehát szereznünk, amire a szabónak

TREASURE ISLAND

van is egy javaslata. A boltban van egy süteménykilövő kézikészülék, ezzel segíthetünk neki távoltartani az üzletétől a kalózokat. Tehát nincs más dolgunk, mint ráhelyezni a sütit a kilövőre és a piros gombot megnyomni akkor, amikor egy kalóz jön. A rosszfűköt könnyű lesz felismerni, mert a közeledtükét elég vészjelző színe jelzi.

Miután összeszedtünk kb. 10 pénzt, menjünk jobbra és vegyünk valami szép ruhát. A játék szempontjából mindegy, hogy melyiket választjuk, a lényeg, hogy ettől a szabótól legyen.

Ha végeztünk, menjünk ki a bolt elé, majd vissza balra a vízköpőkhöz. Szemben van a hajózási ügyek intézője, tőle kaphatunk engedélyt a hajóra lépésre. A figura ismerős, igen-igen: ő volt ott az intró-ban a békával. Barátságos figura.

Az ajtónálló megjegyzi, hogy igen jól nézünk ki a ruhánkban. Ha nem viselnénk, el is zavarna és nem engedne be. Belépve éppen az örült professzor és tanítványa kíséretébe botlunk, melyben szegény tanítvány megint nagyot repül. Mindegy, a következő lecke óceánográfia, az talán békésebb lesz.

Végre megjelenik a főnök és megmutatja újabb örületét, a gumicsirkét és örül is magának.

Miután befejezte, ajánljuk fel neki a térképet, mire ő lelkesedni kezd, hogy végre utazhat egy jót és nekünk adja az áhított hajózási engedélyt, majd a főka fájdalmas nyöszörgései kíséretében elindul csomagolni és szól, hogy a Hispaniola-n találkozunk majd.

Erősen gondolkodva rájövünk, hogy az egy hajó lehet. Hát jó. Addig elúthetjük az időt a városi kocsmában, ami ez esetben inkább egy zenés mulató. Ezt a vízköpőtől balra találjuk.

Ide csak úgy léphetünk be, ha a ruhánkhoz megfelelő nyakkendőmintát kiválasztjuk. Nincs nehéz dolgunk, remélem mindenki emlékszik milyen ruhát öltött magára a szabónál.

Miután beléptünk, hatalmas zene-bona fogad. Lépünk fel a zongorához. A papagáj elmondja, hogy ez nem rendes zongora, ez egy kalóz zongora, vagyis ez magától játszik. Elég ügyes. Feladatunk nem egyéb, mint a zöld gombok közül megnyomunk egyet és utánozzuk amit a zongora játszott. A nehézségi szint balról jobbra növekszik, de utolsó sem túl nehéz, kb 8 billentyűt kell megjegyezni.

Ha sikerül, akkor a zongora nagy zenélésbe kezd

és eljuttatja a dallamot, majd egy rajzfigura érkezik és megköszönve a jó zenét pénzt dob az üvegbe. Hangszert is válthatunk. Széles a skála; a xilofontól a kacsahápgóságig minden van itt.

Ha már jó sokat játszottunk, a zongora tetején valahol megtalálhatjuk azt amiért idejöttünk: a második égtájat szimbolizáló kövecskét. Flint kapitány megint magyaráz egy sort. Most már mehetünk is kifelé.

Nem győzöm hangsúlyozni, hogy mindenre többször is kattintsunk, mert általában legalább háromféle cselekvés szokott lenni, amit vétek lenne kihagyni.

Na menjünk a dokkokhoz. Ezt mindenki találja meg maga. Van egy-két kisebb hajó is, gyanús kinézetű fickókkal, akik invitálnak minket, de ne engedjük nekik, menjük tovább előre, ahol megláthatjuk álmaink hajóját, a Hispaniolát. A fedélzetmester siet elénk ellenőrizni, hogy van-e jogunk a hajóra lépni. Mutassuk meg neki az engedélyt, mire készségesen felenged.

Közben a hordókba nézve megláthatjuk a leendő potyautasokat is. Tehát felszállunk a hajóra, ahol is szemünkbe ötlük a... hogy ideje cd-t cserélni, vagyis tegyük be a másodikat.

Kicsit hosszúra nyúlik ez a leírás, de muszály kiélnem frófi vénámat (köszö Petike), szóval a folytatást a következő Amiga Világban olvashatjátok

Ha sikerült felkeltenem az érdeklődésedet a játékkal kapcsolatban, hívdjatok fel, vagy írjatok e-mail-t.

(06-22-344-906 Rákóczi Viktor,
vagy Nextcom@mail.datatrans.hu).

RAKO

HASZNÁLT MONITOROK

TÍPUS	MÉRET	ÁR	TÍPUS	MÉRET	ÁR
PanaSynk P50	15"	24.900,-	Bell	15"	24.900,-
PanaSynk 4G	15"	24.900,-	Sony 100ES	15"	39.900,-
Compaq 1024	14"	15.000,-	Sony CPD 1791	17"	34.900,-
Compaq 151 FS	15"	17.900,-	Sony CPD 1704S	17"	39.900,-
Compaq P5	15"	24.900,-	Sony CPD 1730	17"	49.900,-
Compaq V50	15"	24.900,-	Sony CPD 2001 GT	17"	64.900,-
Compaq V70	17"	59.900,-	Sony SF1	17"	59.900,-
Eizo 9060 S	14"	15.000,-	Sony SF2	17"	64.900,-
Eizo F35	15"	39.900,-	Belinea 105575	17"	49.900,-
IBM G50	15"	29.900,-	Belinea 105586	17"	54.900,-
Samtron SC428	15"	24.900,-	SPEA 20'	20"	75.000,-

Az árak az ÁFÁ-t nem, de 6 hónap garanciát tartalmaznak.

A . S . Y . S . K F T .

9400 Sopron, Ágfalvi u. 16.

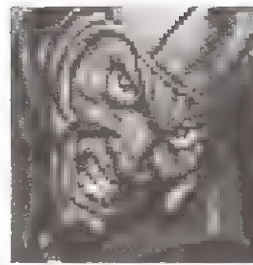
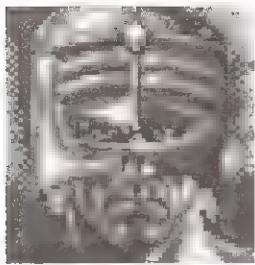
Fax: 99/319-191

Tel.: 20/94-46-727

E-Mail: pcpince@syneco.hu

Computer Recycling

Death or Glory

Az AMIGAonly 10-es száma már boncolgatta ezt a nagyszerű anyagot, ezért mi csak arról beszélünk, amiről ott nem volt szó. Gyorsan végigmegyünk a kezelésem (hátha valaki nem beszél németül, vagy csak simán túl buta hehe...), aztán az onlyban nem tárgyalt szintek végigjátszását írjuk le - majd egyszer...

A játék 16 pályából áll. Egyszerre négy játékállást menthetsz ki, ám ezen túl minden egyes pálya befejezésekor is felajánlja a gép, hogy kimentí a játékot külön helyre.

Ez azért is jó lehet, mert előfordul, hogy mondjuk a 12. pályánál rájössz, hogy mégsem kellett volna elhanyagolni Raven fejlesztését, mivel most neki egyedül (!) kell végigverekedni magát a teljes pályán. Nos, ilyenkor visszamehetsz 1-2, vagy akár több pályával korábbra és ennek megfelelően fejlesztheted a kiválasztott hőst.

Apropó kimentés... a játék - hasonlóan több más régi játékhoz (pl. Fate) - sajnos nem képes AFS vagy PFS partícióra írni. Ha nincs más lehetőség, készíts egy 20-30 megás FFS partíciót nekik, vagy ha PPC kártyád van, játssz velük UAE (amiga emulátor) alatt. Így, emulációban már ki tud menteni AFS-re, és akár a sys:-t is megadhatod az emulált Amiga boot-partíciójaként, tehát egy byte-nyi plusz helyet sem foglal.

Induláskor a Disk/extras képernyőn találod magad (a legelső alkalmat kivéve) [1].

Zurück zum spiel - vissza a játékhoz

Spielstand laden - játék betöltése

Spielstand speichern - játék kimentése

Speicherdiskette erstellen - csak a floppys változatnál van értelme, megformáz egy floppyt a játékállásoknak

Kapitel laden - a már végigjátszott (és kimentett) pályák egyikét tölti be

Musik - zene be/ki (a zene marha hangulatos, vétek lenne nem hallgatni)

FX - hanghatások be/ki

Abfragen - "Általános hiba/súlyos kivétel történt. Kérem, vásároljon még több m\$ terméket" - típusú kérdések ki/be kapcsolása

A játék során egy sima baráti egységre kattintva a következő választási lehetőségeid vannak: [2]

Einheit bewegen - mozgás (az egység mozgáspont-száma, az ellenséges egységek szomszédsága és a terep befolyásolja)

Kaempfen - megtámad egy szomszédos egységet

Aussetzen - akkor használd, ha a viselkedés (lásd később) alapján mozogni magától, de te azt szeretnéd, hogy a helyén maradjon.

Zurück - vissza az egész

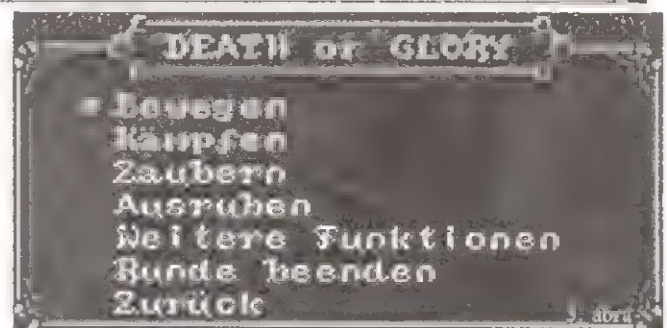
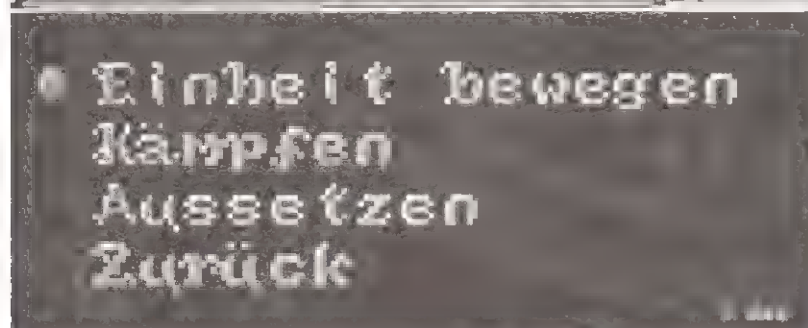
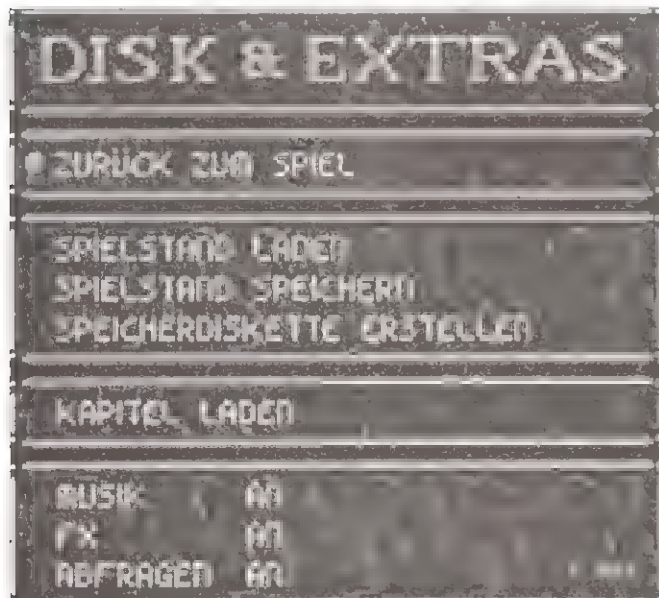
Ha egy főhősre kattintsz, jóval többet tehetsz: [3]

Bewegen, kaempfen, zurück - mozgás, lásd fent

Zaubern - varázslat (csak varázslóknál persze)

Ausruhen - visszaad három HP-t, utána a körben már nem csinálhatsz semmit

Runde beenden - nincs több lépésed, jöhet a következő kör (azaz az ellenfél köre, majd újra a

DEATH OR GLORY

tiéd)

Weitere funktionen - újabb menü [4]

Levelkarte - elnagyolt térkép a pályáról. A sárga pontok a baráti, a pirosak az ellenséges hősöket mutatják. A fekete pöttyök a barlangok. Itt a térképen tudsz gyorsan scrollozni is.

Laden/speichern - előhívja az [1]-es menüt.

Einheiten ausruhen - a sérült egységek pihennek, azaz visszanyernek valamit az elvesztett hp-jükből, a maximumon lévők még léphetnek ezután. A főhős is kiesik egy körre.

Taktik - [5]

A hozzá tartozó egységek viselkedését szabályozza.

Warten - nem csinálnak semmit az egységek parancs nélkül

Folgen - a kör végén a még nem lépett egységek követik a főhőst

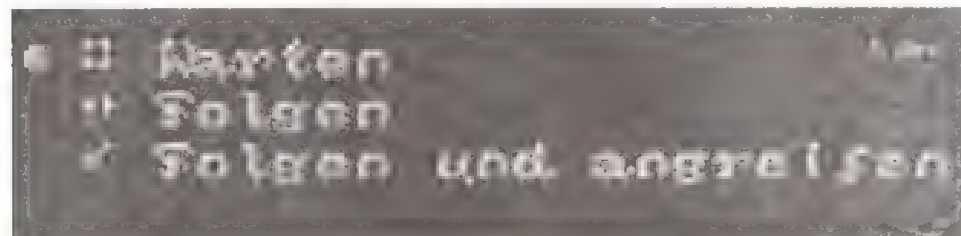
Folgen und angreifen - nemcsak követik, de a közelben lévő ellenséges egységeket is

Befehlsbereich - megmutatja, melyik egységek vannak elég közel ahhoz, hogy hasson rájuk a hős karizmája - a területen kívül eső egységek értékeit nem nyomja fel vezetőjük! Ez az

Miután kiválasztottad a varázslatot, meg kell adnod a célpontot. Ezután a gép megmutatja, melyik területen hat majd. Itt még van egy utolsó lehetőség visszalépni, elsűnti a varázslatot vagy új célt választani neki.

Ennyi információval a birtokodban most már semmi akadály, hogy nekifogj a pályáknak. A maradék szintek ismertetését egy későbbi számunkban olvashatjátok.

megtámadják. Szerintem a gép sokkal butább annál, mintsem ráhagyhatnál ilyen fontos feladatot...

ellenfélre is igaz, ezért is kell elsőként a vezéreket lenyomni.

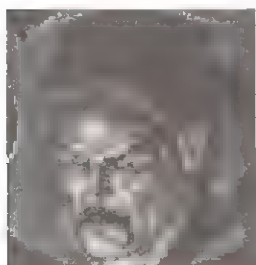
Nem beszéltünk még a varázslatról. [6]

Az MP mutatja, mennyi varázslatpontja maradt még a varázslónak. A VB a szükséges pontok számát mutatja, az ST pedig a varázslat erejét. Ha például elég egy gyengébb gyógyítás is, akkor nem kell hármas erősségű varázslatot nyomni. Ezzel sok pontot takaríthatsz meg.

Az MP-t nem lehet visszanyerni, a pályán végig a kiinduló értékből kell gazdálkodnod. A nagy ablakban látod a megtanult varázslatokat. Némely pályán csak ezeket használva juthatsz tovább - például olyankor, ha az ellenfél reménytelenül erős, és csak egy varázslattal lehet lenyomni a hp-ját kezelhető mértékre...

Horváth Péter

A Gy.I.K. nem egy új, „Jézusnevétóbégatvaleyűljukapénzed”-típusú nagyvállalat nevének rövidítése (csak hasonlít rá), hanem a Gyakran Ismételt Kérdések betűszava. Angol megfelfelöje a FAQ (ejtsd: faku), de hát a GYIK is elég bevett ahhoz, hogy azt használjuk...

PPC - vegyem? ne vegyem? és melyiket?

PPC GY.I.K.

Igen sokan kérdezik maguktól (és tőlem is) mostanában, hogy érdemes-e ppc kártyát venni. Senki helyett sem kívánok dönteni, inkább megválaszolnék néhány gyakran ismételt kérdést e témával kapcsolatban.

- 1200-esem van, 60-as kártyával. Jól járok-e, ha lecserélem egy olyan ppc kártyára, amiben 40-es a 68k-s proci? Nincs ugyanis pénzem egy ppc+60-as kártyára.

- Nem igazán. A 60/50-ről visszatérni 40/25-re igazi kínszenvedés. Ilyesmit majd akkor tegyél, ha a sebességigényes programok túlnyomó többsége ppc-re is megjelenik, vagy ha az általad használt programok nagy része támogatja a ppc-t.

- Azon túl, hogy egy-két ppc-s programom sokkal gyorsabb lesz, van-e más előnye egy ppc kártyának?

- Hogyne. A grafikus kártya csatlakozó önmagában is vonzóvá teszi a ppc kártyákat. Ha 1200-eshez grafikus kártyát is szeretnél, ez a legolcsóbb megoldás. A grafikus kártya előnyeit gondolom, nem kell külön ecsetelni... elég, ha a Shapeshifterre vagy az internet-böngészőkre gondolsz. Ezekre a kártyákra több simm foglalatlal került, tehát könnyen rakhatsz rájuk 32 megánál több ramot is.

- Melyiket vegyem? 40/25 LC, vagy 40/25 FPU MMU?

- Attól függ. Ha a pénztárcád engedi, feltétlenül a teljes procis változatot vedd meg. Ha nem használsz FPU-t igénylő programokat (a legtöbb grafikus program, 3D-s programok pl Imagine,

Lightwave, egyes játékok pl. Quake68k), akkor az LC is megfelel. Az MMU hiánya ritkábban okoz gondot (egyes Shapeshifter video driverok, VMEM).

- Várható-e, hogy a kártyák olcsóbbak lesznek?

- Volt már rá példa. A kártyák ára néha a forint romlásánál is gyorsabban esik, ezt azonban nem lehet előre megjósolni. Ilyesmi általában akkor történik, ha új generációs kártyák jelennek meg a piacon. Akkor már persze azokat akarod majd megvenni...

- Használhatom-e asztali gépben a ppc kártyát?

- Végülis igen, ám a grafikus kártyával együtt már csak toronyban fér el.

- Kell-e nekem SCSI vezérlő?

- Szerintem mindenképp. Nem létezik, hogy előbb-utóbb nem jut eszedbe, hogy kettőnél (na jó, négyenél) több merevlemezt/cd romot kellene használni, nem beszélve az egyre olcsóbb cd írókról, scannerekről, mindenféle háttértárolókról (pl DAT).

Utólag már nem bővítheted a kártyád, ezért jól gondold meg, ki akarod-e spórolni. Ha később mégis meggondolod magad, a PCMCIA portra még mindig tehetsz Squirrel SCSI vezérlőt, ami viszont drágább és lassabb (viszont ugyanolyan stabil).

- Mindjárt itt az új csoda-Amiga, most várjam meg, vagy vegyek ppc-t?

- A "mindjárt" akár 3-4 év is lehet. Az AmigaInc eddig az egymásnak ellentmondó bejelentéseken (lesz OS3.5, nem lesz, mégis lesz; támogatjuk a PPC-t, nem támogatjuk, najó, kicsit támogatjuk

Persze az igazi felhasználó számára az "elég nagy merevlemez", "elég sok memória" és az "elég gyors processzor" fogalmak ismeretlenek...

- Ha már megvan a kártya, melyik rendszerrel használjam? PowerUp? WarpOS? Egyáltalán, mi a különbség?

- A felhasználó számára észrevehető különbségekről (stabilitás, sebesség) nem tudok. Elég nagy disznóság volt, hogy a Haage&Partner így megosztotta a piacot (még ha az ő megoldásuk "jobb" is), mivel az amúgy nem túl nagy szoftverbázis kisebb-nagyobb felétől elzárja a mezey felhasználót.

Tulajdonképpen arról van szó, hogy a ppc programok működéséhez elengedhetetlen erőforrások mások a PowerUp és mások a WarpOS rendszerben. Ezek (a félreértéseket elkerülendő) nem önálló operációs rendszerek. Sajnos egy PowerUp számára készült program nem igazán működik, ha WarpOS-t telepítettél, és fordítva. Ki lehet persze trükközni egy egyszerű script és két programhasználat közötti reset segítségével, nadehát nehogy már nekünk is óránként kelljen újraindítani a gépünket, mint egy vindózon...

A végső megpoldást a nemsokára megjelenő új Warp változat jelenti majd, ami alatt futni fognak a PowerUp programok is. Általánosságban el lehet mondani, hogy a gyári programok nagyobb része Pup-ot, a shareware programok és demok többsége a WOST támogatja.

- Lesz G3-as vagy G4-es Amiga? Az mégiscsak gyorsabb...

- Ha a hírek igazak, igen. A G3-as kártyákról több cég is beszélt már, a G4-eseket talán várjuk meg, míg elkészülnek... Tény, hogy egyelőre "csak" 603 és 604-es procik léteznek. Azért megnyugtatóan közlöm: ezek a gyenge procik azért jóval erősebbek, mint a ma kapható pc-ben duruzsoló intel-csodák.

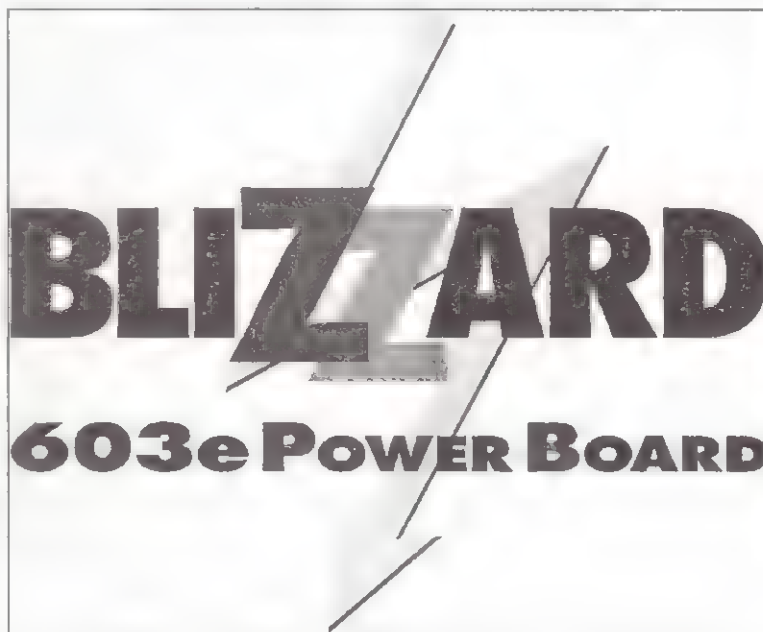
- Jó, jó, de milyen programokat futtathatok az új kártyámon?

- Az új vagy a még mindig fejlesztett amigás programok túlnyomó többségének megjelenik ppc-s változata. Egyszerűbb lesz, ha megnézed a következő számban megjelenő táblázatot. Érdemes fejben tartani, hogy itt nem szerepelnek azok a programok, amikről ugyan bejelentették, hogy lesz ppc-s változat, de még nincsenek a piacon.

(Ide tartozik pl. az Imagine is, aminek a csak ppc-s 5.14-es változatáról nemrég jöttek hírek a készítőitől. A legtöbb global fx effekt már ppc-t használ, méghozzá WarpOS-t.)

Ha további kérdéseket van a témával kapcsolatban, hívjátok fel a magyar dealereket.

Horváth Péter

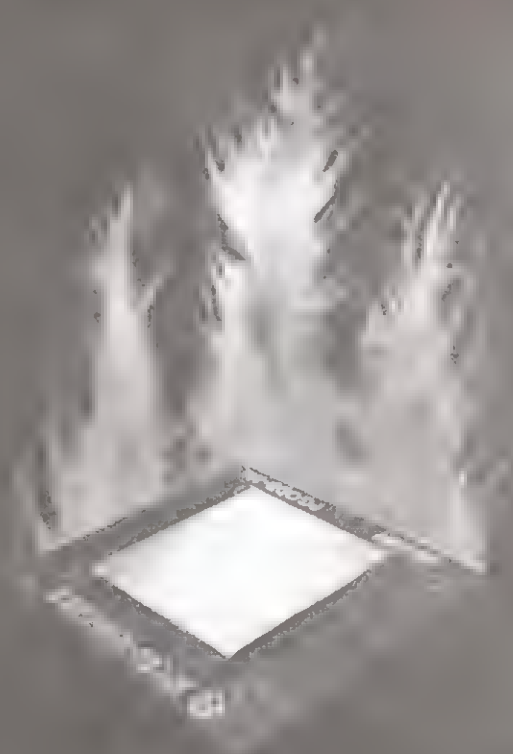
stb) túl még semmi konkrétat nem tett le az asztalra. Én a helyedben nem várnék. Az új csodagépet meg akkor ráérünk elhinni, amikor a polcokon lesz az ízipíszí magazinok mellett...

- 160MHz? 200MHz? 240MHz?

- Ez a leginkább hanyagolható tényező. Már a 160-as is olyan gyors, hogy a ppc-s programok sebességére nem igazán lesz majd panaszod.

POWERUP

AMIGA™ GOES POWER PC™

LIGHT MY FIRE.

A Powerup magazine special advertisement. Light my fire, the power of the Amiga.

DIGIBOOSTER PRO

Sziasztok!

Most - meglepő módon - egy cikket olvashattok a fent említett programról. Megtaláltatok, melyikről is beszélek? Remélem, a tördelő szép nagy betűkkel nyomtatta oda valahova (mondjuk sokat segített volna, ha legalább a tördelőnek elárulod - a törd.). Nem is tudom, miért vállalkoztam az írásra, hiszen sokan vannak nálam nagyobb tudású amigás zenészek. Nézzétek el nekem, ha néha blőd dolgokat írok, de néhány dolog még nekem sem világos a programmal kapcsolatban.

Akkor vágjunk bele! Amigán - bár sokan játékgépnek nevezik és tulajdonképpen grafikai tudásáról híresült el - nagy múltja van a zenelésnek is. De miért is beszélek múltról, mikor sok PC-s most is MOD-okat kunyerál? A legrégebben használt modul formátum a MOD (legalábbis csak erről tudok), ami a ProTracker elnevezésű programmal jelent meg. Sok megkötése van, többek között max 4 csatorna, egy modulban maximum 31 hangminta (sample), max 100 pattern (ahova a hangjegyeket frod be), max 3 oktáv hangterjedelme lehetett a mintáknak, de régebben ez bőven elegendő volt.

Volt, aki nem volt ezzel megelégedve és némi programozói trükkkel elérte, hogy 8 csatornán szólhasson a zene. Az ilyen programok közül csak az OctaMed-et próbáltam ki, de nem győzött meg a tudása, mert amint többsávós zenét szerettem volna írni, rögtön érdekes sístergés keletkezett. Nem az eredeti minőségében adta vissza a hangmintát. A sebességet sem sikerült megfelelően beállítanom, mert ugye mondanom sem kell, hogy a beállított BPM (Beats Per Minute, percenkénti ütemek száma, ütem=1/4) nem volt már jó.

Hosszas keresgélés után találtam rá a DigiBooster-re. Az 1.7-es ingyenesen letölthető az Aminetről, de "csak" 8 csatornás. A program lefrissebb 2.2-es verzióját regisztráltatni kell nem kis összegért. Nem nagyon foglalkoztam behatóbban más programok használatával (OctaMed SoundStudio), de előljáróban annyit elmondhatok, hogy ez a legjobb, ami mostanság elérhető Amigán.

Fussuk át, mit kíván a program!

- 020-as vagy jobb processzort (ha valóban sok - 20 körüli - csatornát szeretnél megszólaltatni, a nagyobb teljesítményű processzor erősen ajánlott)
- minimum 2.0-ás Kickstart, de a 3.1-es ajánlott
- ahi.device v4
- asl.library, iffpase.library, reqtools.library

Nézzük, mit nyújt ezért a program!

- sok formátumot támogat (XM, S3M, MOD, MMD0-MMD3 (OctaMed/SS), OKTALYZER és DIGI (DigiBooster 1.x))
- MPEG audio 1/2/3 fájlokat konvertálhatunk hangmintává
- TB 303 emulátor (a techno stílus kedvelőinek azt hiszem nem kell bemutatnom a Roland analóg szintimodulját)
- a kész alkotást elmenthetjük MPEG audio formátumban is (sajnos csak a MusicIn kódolót támogatja, ami nagy fagyást idézett elő a gépemben. Ez nem jelenti azt, hogy másnál is így lesz)

- CGX, P96 (grafikus rendszer) támogatás

- mixer (HD rendering), vagyis a kész modult 16 bites hangmintaként menthetjük el (AIFF-, AIFC-ként. Olyan formátum, mint pc-n a wav)

- valós idejű DSP effektek: echo, cross echo, delay, cross delay, hall

- kimenthetjük MOD és XM formátumban is a zenéinket

- maximalisan 128 (!!!) csatorna (persze ezt lehetetlen kihasználni)

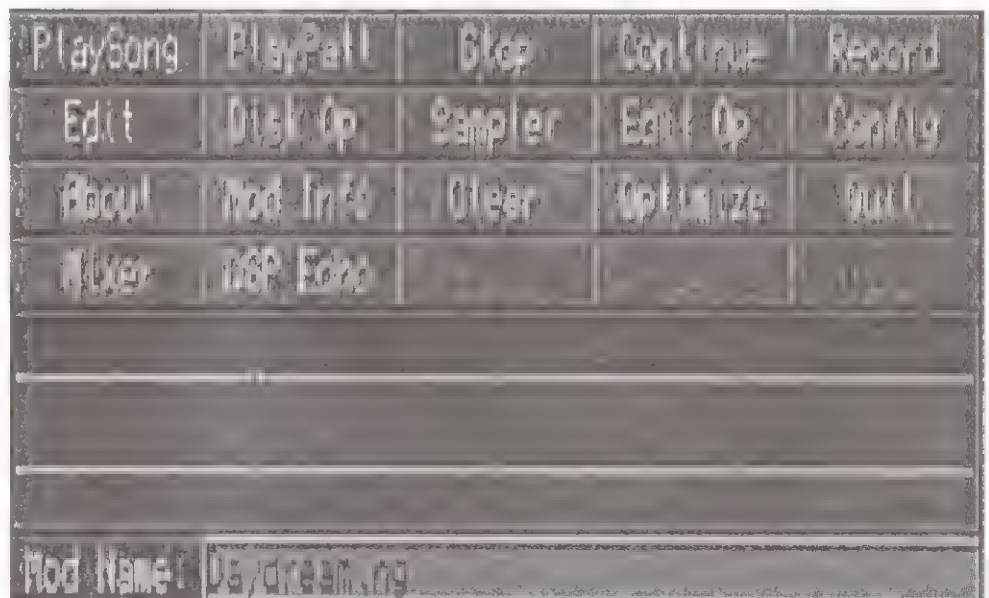
- egy hangmintát 7 oktáv hangmagasságban szólaltathatunk meg

- egy hangminta bármekkora méretű lehet

- egy csatornára két különböző effektet tehetünk (nem a DSP echo-ra gondolok)

- a támogatott hangminta formátumok: IFF8SVX, IFF16SV, RIFFWAV 8/16 BIT, AIFF 8/16 BIT. Ezek lehetnek sztereó és monó hangok.

- 256 hangmintát használhatunk, amiket 1024 különböző patternbe (táblába) helyezhetünk el. Egy modul 1024 pattern pozícióból állhat. (egy 6 perces szám 150 BPM-mel 58 pozíciót használ. Akkor vajon hány perces lehet egy 1024 pozíciós dal?)

DIGIBOOSTER PRO

- panoráma és hangerő burkológörbe (envelope)

Azt hiszem, ennyi meg is győz Titeket arról, hogy érdemes foglalkozni ezzel a zeneszerkesztővel.

A program dokumentációjában található egy teszteredményeket tartalmazó lista. A hangkártyák adatait kihagyom, mert nem hiszem, hogy sokan magukénak mondhatnak egy ilyen bővítést a több tízezer forintos ára miatt.

Nézünk a tesztek! A tesztet a dokumentáció alapján Ti is elvégezhetitek a programhoz mellékelt test.DBM fájl segítségével. Az útmutató szerint addig kell levenni a csatornák számát, amíg zökkenőmentesen nem szól a kis modulocska. Mindenki próbálja ki, de nem sokat ér. (bizonyára kedvet kapnak hozzá, ha így dicséred...)

MC030/50MHZ

Kick 3.1, freq 44khz, ahi.device 4.164

Paula Fast 14 bit mono calibrated = 30 chn
Paula Fast 14 bit stereo calibrated = 25 chn
Paula Fast 14 bit stereo ++ calibrated = 20 chn

MC030/50MHZ

Kick 3.0, freq 44khz

Paula Fast 14 bit mono calibrated = 27 chn
Paula Fast 14 bit stereo calibrated = 22 chn
Paula Fast 14 bit stereo ++ calibrated = 18 chn

A teszteknel sokat számít még, hogy 16 bites hangmintákat használj-e, vagy be van-e kapcsolva a DSP echo. Az én 040/40-nel

felturbózott gépem 16 bites hangminták használatával, HiFi 14bit stereo ++ AHI módban csak 6 csatornát tud lejátszani. Ebből látszik, hogy nem árt, ha erőgéped van. Azonban a Fast 14bit stereo ++ módban a test.DBM csatornáinak számát 40-ig felvittem és nem akadozott.

Akkor most következzen a program használata! Szeretném előre leszögezni, hogy elsősorban a kezdőknek készült. Elnézést kérek azoktól, akik már minden részét, lehetőségét ismerik.

A program elindítása után kapunk egy igen szép kinézetű kezelőfelületet! Alapbeállításban a képernyő 640x256-os felbontású 16 színnel. Ennek alapján készítettem ezt az írást is, bár ha 640x512-es felbontásba váltunk mindent egyszerre láthatunk és valamivel könnyebb a kezelés, de nem ér meg annyit, hogy kiugorjon a szemünk az Lace miatt.

A képernyő jobb felső részén találhatók a kezelő gombok, amiket a menüből is elérhetünk. Ebbe a csoportba sorolom a scope-ot és a Modul nevét tartalmazó csíkot. Kezdjük a legfontosabbal, a Config-gal!

1. oszlop:

General

- Minden alapbeállítás itt történik; ha elmented a konfigurációt (Save Config), akkor a legközelebbi indítás után már ezekkel a paraméterekkel fog rendelkezni a program.

Tempo

- az alaptempó BPM-ben. Nem fontos, hiszen szinte mindegyik modul beállítja magának a

megfelelő tempót (erről részletesebben később írok)

Speed

- sebesség. Ennél ugyanaz a helyzet, mint a tempónál.

Channels

- a használni kívánt hangcsatornák száma

Priority

- a program taskjának prioritását állíthatjuk be. Ha nem használunk a program futása közben más fontosabb taskot, akkor nyugodtan beállíthatjuk 1-5 körüli értékre. A magasabb prioritás azt jelenti, hogy a processzor inkább a zenelejátszással foglalkozik, mint például a képernyőkímélő futtatásával.

PatLen

- a patternek hosszúsága. Alapban ez 64.

2. oszlop:

- loading, ahol a lemezműveletekkel kapcsolatos beállításokat végezhetjük el.

Module DIR:

- a program itt keresi a betöltendő modulokat, amelyeknek elérési útvonalát a Select gombbal tudjuk kiválasztani

Sample DIR:

- ugyanaz, mint az előző, csak hangmintákkal

Lha decr

- Ha be van kapcsolva (ON), akkor olyan modulok is betölthetők, amik lha-val lettek tömörítve. Csak a kezdők kedvéért jegyzem meg, hogy a C: könyvtárban benne is kell lennie az Lha-nak. Ezzel az opcióval sok helyet lehet megspórolni, és nem kell külön kitömöríteni és betölteni a zenéinket.

3. oszlop:

AHI & MPEG

- az audió rész beállításai.

Audio Mode & Freq

- az AHI.device által kínált lejátszási módokból választhatjuk ki a nekünk megfelelőt, majd jöhet a lejátszás frekvenciája

DIGIBOOSTER PRO

VolBoost%

- a kiadott hang felerősítésére is lehetőség van, de inkább hagyatkozzunk a következő gombokra

AutoBoost

- automatikusan kiválasztja a legoptimálisabb százaléértéket

VolFactor

- megszorozza a megadott értékkel a VolBoostot. Itt már kicsit vigyázni kell, mert esetenként 3-szorosnál (néha 2.5-nél is) elkezd recsegni.

MPEG kbps (kilobyte per secundum)

- az MPEG formátumnál ez a lejátszás hangminőségét takarja. Minél nagyobb annál szebben szól, de annál nagyobb is tömörítés utáni fájl mérete. 128 a mostanság legelterjedtebb, de mint fentebb írtam inkább ne használjuk mentésnél ezt a formátumot.

4. oszlop:

Display

- a program megjelenésére vonatkozó beállítások

Look

- Kinézet. Háromfajta kombináció közül választhatunk, de a legszebb szerintem a Scene. Ki-ki döntse el maga melyik számára a legmegfelelőbb!

Modify Palette

- ha nem tetszenek a színek, lecserélhetjük őket.

Change Screen Mode

- a képernyő felbontását konfigurálhatjuk

A BlankZero és a ShowInfo funkciójára egyelőre nem sikerült rájönnöm, de egyszer talán valaki megszűgja nekem, mire is jók.

Azt hiszem, az ablak alján levő gombok jelentése egyszerű, ha valaki szótárból nézi ki, akkor is megérti.

Most befejezem a cikket, mert szorít az idő, közeleg a lapzártá. Ha pozitív visszajelzéseket kapok, akkor mindenképpen folytatom e kiváló program ismertetését. Még egyszer elnézést kérek azoktól, akiknek semmit sem jelentett a részletes

leírás, de mint említettem, kezdők számára készült.

Természetesen írok majd a saját tapasztalataimról is, például hogyan lehet előcsalogatni valódi sztereó hangokat. Szeretném más zenével kapcsolatos programok ismertetését megírni. Ha van rá igény szívesen megteszem. Az általam jónak tartott és valamennyire ismert programok, amikről leírást közölnék: SoundFX, SoundProbe (hangminta effektezők), 303tracker, amiről már esett szó a cikk elején, valamint a Pegase mpegaudió tömörítő.

Hopp! Majdnem elfelejtettem! Kattintás a Disk Op. gombra és LoadMod. Evvel lehet betölteni modulokat.

Jó zenehallgatást és írást!

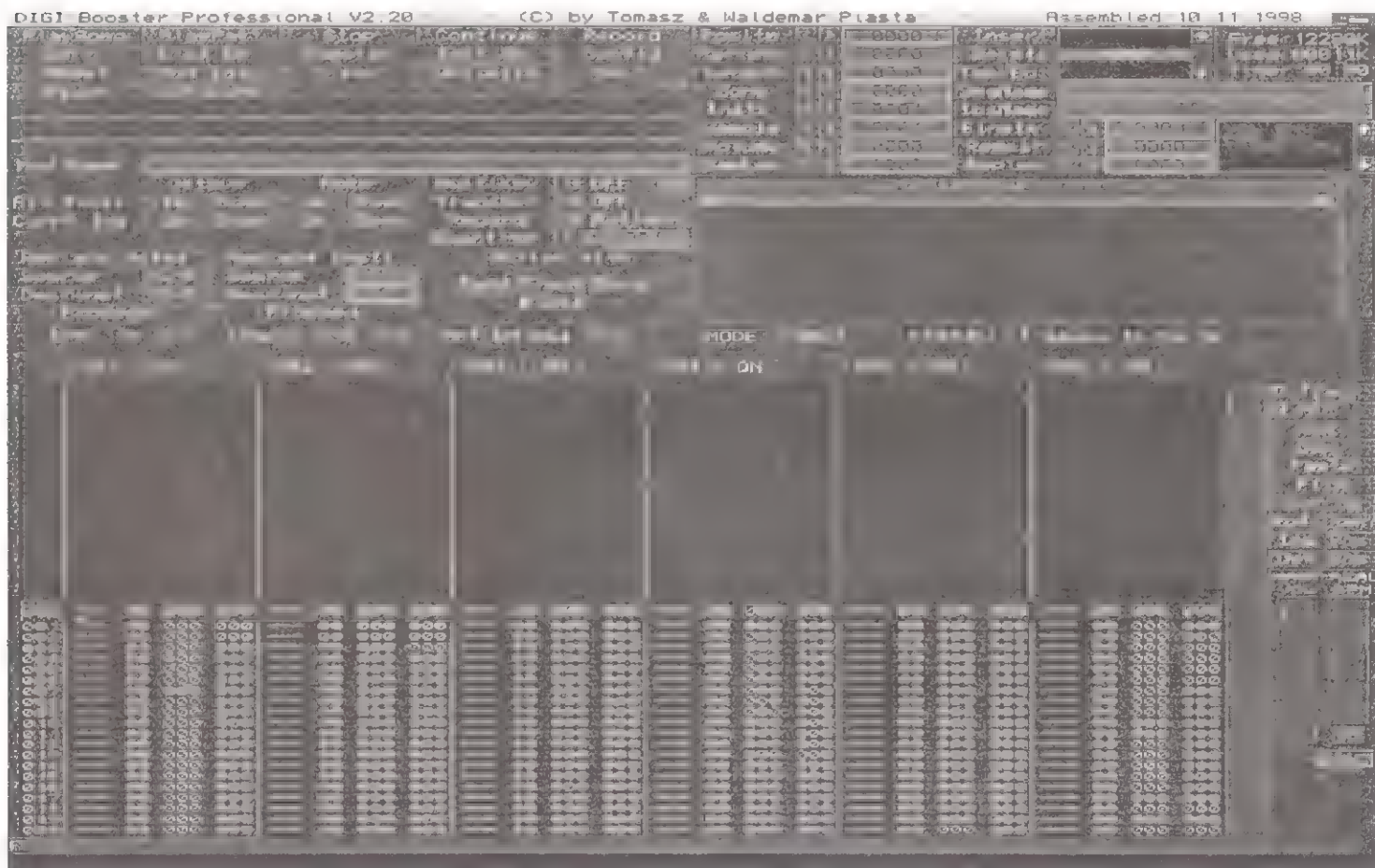
[dJD_TFF]

djdesco@interware.hu

Németh Miklós,

1165 Budapest, Margit u. 90. 1/3.

(ha lehet küldjétek felbelyegzett válaszborítékot, ha van kérdéseitek)

Az alább (nemeg a következő számokban) elterülő karakterhatásmában néhány példán keresztül próbáljuk bemutatni nektek, mihez is lehet kezdeni a Ppaint-tel vagy az ImageFX-szel. A példaképek sajnos nem mutatnak jól fekete-fehérben (sőt!), ám ezeket ráteszük a második számhoz járó CD mellékletre is. Ha valakit komolyabban érdekel a szem éltető kétsége, szerezze le a korongot.

Amigás grafika a gyakorlatban

Az Amigát - mint tudjuk - nagyon sokan grafikai felhasználásra alkalmazták, és vannak, akik alkalmazzák ma is. Ezt leginkább az olyan szoftverek tették lehetővé, amelyek mára már jóval nagyobb népszerűségnek örvendenek más platformokon. Áttörve az Amiga összes gátját most már más platformokon virágoznak tovább. (Gondolok itt elsősorban a Lightwave-re.)

E cikksorozatban (reményeim szerint az lesz belőle) nem azzal kívánok foglalkozni, hogy más platformokon mennyire is virágoznak (vagy nem virágoznak) az egykori Amigás grafikai szoftverek, hanem azzal, hogy jelen pillanatban melyek azok a programok, amelyekkel még bele lehet szólni a számítógépes grafika világába.

Mint tudjuk, manapság nemigen készülnek igazi profi alkalmazások Amigára, és sajnos ebbe beletartozik a grafikai terület is. Ha azonban jobban megfigyeljük az Amigás "komoly" szoftverpiacot, akkor még mindig elmondhatjuk azt, hogy a gyenge programválasztékban a legnagyobb kínálat a grafikai szoftverekből van. Ez pedig adódik abból a hagyományos Amigás területnek kikiállított grafikai felhasználásból, amit fentebb említettem.

Ha megnézzük a grafikus szoftverpiacot, akkor egy kis rálátással be tudjuk határolni, hogy munkánk során hol is érdemes az Amigához nyúlni. Ma már ki merem jelenteni (habár lehet, hogy ez sok embernek nem fog tetszeni), hogy vannak olyan dolgok, amit már - vagy még - nem lehet Amigával megcsinálni, és egyre kevesebb az olyan, amit pedig nélküle ne lehetne megcsinálni.

Szerintem ebben az esetben nemcsak erről van szó, a lényeg az, hogy azt a bizonyos dolgot mivel tudom hatékonyabban és gyorsabban létrehozni. Bizonyos dolgokra még érdemes Amigát használni.

A grafikus programokat elég jól lehet csoportosítani.

Vannak a 3D modellező szoftverek; ezekből manapság annyi van, hogy lassan minden héten jelenik meg új, ezeknek a programoknak az Amiga az egyik őshazája és jelen pillanatban is elég sok használható, mi több: profizsinális használatra alkalmas példány létezik belőle.

A másik igen nagy csoport a képfeldolgozó programoké, amelyek között - hasonlóan a 3D-s szoftverekhez - találhatunk megfelelő minőségre képes programot is, habár itt már hozzá kell tennem, hogy még a legjobb képességekkel bíró ImageFX is sok területen alulmarad a hasonló kaliberű, más platformos szoftverekkel szemben. A fejlesztők azt ígérk, hogy megtesznek mindent, hogy a különbségek csökkenjenek.

A harmadik nagy csoport a kiadványszerkesztők világa, ami ugyan nem tartozik szorosan a grafikai alkalmazások közé, de jó néhány helyen elég szorosan kapcsolódik az előbb említett programokhoz.

Ez a terület hagyományosan gyenge terület Amigán; tulajdonképpen a Pagestream-en kívül más nem létezik. Ez pedig azzal jár, hogy a vektor alapú grafikai világ igen szerényen képviselteti magát Amigán, ami a mai világban igen nagy hátrányba is hozza kedvenc gépünket.

Néhány elvetélt próbálkozáson kívül Amigán nem találunk például vektorgrafikára alapozott rajzeszközöket sem. Talán az egyik említésre méltó dolog a Haage&Partner-es Drawstudio.

Az utolsó pedig a Ppaint, Dpaint, Brilliance program csoport által képviselt - sokak szerint már nem annyira létfontosságú (ami szerintem nem igaz) - terület. Az előbb említett hármasból a Ppaint több szempontból is kilóg.

Az egyik, hogy ez az egyetlen, amit még fejlesztenek. A másik ok pedig az, hogy ez a program nagyon jól ötvözi a képfeldolgozó programok előnyeit a hagyományosnak mondható bitmapes rajzolással.

Ki merem jelenteni, hogy a maga területén a Ppaint világelső, és összességében ez az a program, amit minden web-grafika készítésével foglalkozó egyénnek használnia kell! Talán ez az a program, amin keresztül meg lehet magyarázni az Amiga fontosságát és használhatóságát minden olyan embernek, aki kételkedik benne. Más platformon gyenge próbálkozásokon kívül a fent említett 3 programhoz hasonló NINCS!

Ezeket a hasábokat a Ppaint és az ImageFX használatáról kívánok majd értekezni, bemutatni ezen programok tudását példákon keresztül. Egy kicsit bővebben kívánok belefolytani a hagyományos grafika készítésbe, és a designolás rejtelmeibe.

Ahogy azt a kicsit hosszúra sikerült bevezetőben is olvashattátok, nagyobb terjedelemben szeretnék foglalkozni hagyományos grafikák készítésével.

Mit is értek én hagyományos grafikán? Az olyan grafikát, amelyet mindenféle külső segédeszköz nélkül (pl. scanner), a semmiből hozunk létre Amigán, egy bitmapes rajzoló

1. ábra

PPAINT WORKSHOP

programban. Hát valmi ilyesmi definíciója lehet ennek a grafikai módszernek :).

Gondolom, mindenki találkozott már eme programok valamely prominens képviselőjével. Habár a választék jónak mondható, manapság szerintem a Ppaint-en kívül más programot nem tudunk kényelmesen használni. Ez elsősorban annak köszönhető, hogy a másik két program fejlesztése régesrég befagyott, úgyhogy azokat most tegyük félre.

Tulajdonképpen egy, az első ábrán látható, kézzel készített grafikát a régebbi verziójú programokkal is létrehozhatunk, de lehet, hogy lassabban leszünk kész vele. A Ppaint-ben például segítségére hívhatunk egy csomó effectet, amivel meggyorsíthatjuk a munkát.

A mai nagy játék-készítő szoftvercégeknél szinte biztos, hogy találász olyan grafikust, aki valamikor Amigán kezdett el rajzolni, és a cégénél még ma is aktív Dpaint, Ppaint felhasználó. Jó példa erre a GREMLIN, ahol a mai napig Dpaint-ben készítik el a texturákat és egyéb kiegészítő grafikákat nagy részét a játékaikhoz.

Még sorolhatnám a cégeket, amik pontosan ezért az egy fajta programért tartanak Amigát. Szóval, ha érzel magadban némi vonzalmat az ilyesfajta rajzolásra, akkor reményeim szerint találsz ezen cikkekben hasznosítható dolgokat.

Tehát kezdjük. Ahhoz, hogy valaki megtanuljon rajzolni, egyáltalán nem szükséges óriási tehetségnek lenni. Azt szokták mondani, hogy a rajzolás olyan, mint az írás: bárki megtanulhatja, és - éppen úgy, ahogyan az írásban is vannak, akik szebben, és vannak, akik rondábban írnak - itt is vannak, akik jól, és akik kevésbé jól rajzolnak.

Mielőtt belekezdenénk a technikai dolgokba, azért nem árt egy-két dolgot tisztázni mindjárt az elején.

Egy kép attól lesz élethű, hogy a különböző tónusok, fényhatások az életben megszokott módon jelennek meg rajta. A kép lényege az árnyékolás, illetve a fényhatások megjelenítése.

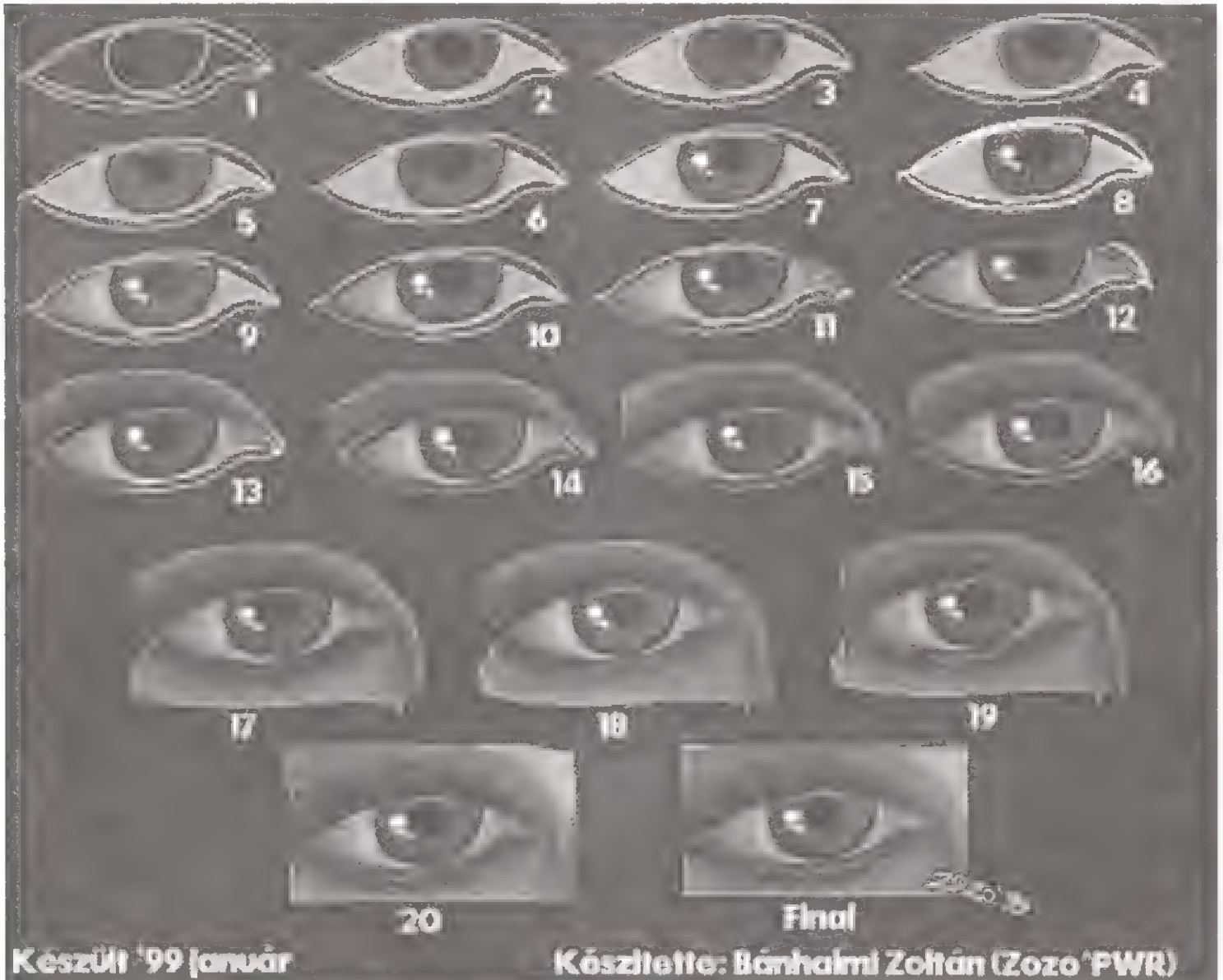
Attól függően, hogy fejből, vagy esetleg egy fényképről rajzolunk, el kell döntenünk bizonyos

dolgokat. Ha fejből rajzolunk, akkor az első legfontosabb dolog, hogy el kell döntenünk, hogy a fény honnan érkezik a különböző alakzatokra és ezt az egész rajzolás során be kell tartanunk! Ha másolunk egy képet, akkor ez tulajdonképpen már adott dolog lesz.

Javaslom, kezdésnek előbb próbáljunk másolni egy kiválasztott fényképről, vagy bármilyen képről. A második ábrán látható kép szinte fényképszerű hűségét az apró részletek kidolgozásának és a rendkívül finom fokozatos árnyékolásnak köszönheti. A "de hogy csinálja?" kezdetű kérdést mindenki felteszi, az a baj, hogy erre tulajdonképpen nincs megfelelő és egyértelmű válasz. Kell hozzá viszont két dolog: óriási türelem és gyakorlás.

Általában az szokott történni, hogy a rajzolás félbemarad, mert a lassan készülő kép unalmassá válik. Ezért javaslom, hogy elsőre ne 640x512 full screenes képbe fogjunk bele, hanem egy kisebb képet, vagy képrészletet próbáljunk meg lerajzolni.

Annak ellenére, hogy egyelőre én sem vagyok

Készült '99 január

Készítette: Bánhalmi Zoltán (Zozo PWR)

képes olyan apró részleteségre kiterjedő kép elkészítésére, mint az itt is látható "Louie", megpróbálom egy példán keresztül bemutatni, hogy hogyan is készül egy hasonló kaliberű, hangsúlyozom: hasonló kép egy részlete. Mivel egy kép elkészítése nagyon hosszú folyamat, ezért én most csak egy részletét ismertetem, de ebben a részletben tulajdonképpen minden megtalálható ahhoz, hogy akár egy teljes képet elkezdjünk rajzolni.

A szem

Mindenki, aki rajzolásal foglalkozik, előbb-utóbb "szembe" kerül azzal, hogy egy szemet kell lerajzolni. Ez első hallásra nehéznek tűnik, de majd meglátjuk, hogy nem is annyira az.

1.

A most következő kis segédletben egy szemnek a megrajzolásán megyünk végig pontról pontra. A most leírtak nem tekintendők szentírásnak - természetesen ahány ember, annyiféle stílus, annyi féle mód. Akkor kezdjük.

Elsőnek is megrajzoljuk a szem befoglaló körvonalait (1. ábra). Ügyelve arra, hogy a megfelelő arányokat nehegy elrontsuk, esetleg hívjunk segítségül egy fényképet, vagy egy tükört, hogy könnyebben eltaláljuk a méreteket. Ha valamilyen segédeszközt használunk (képet vagy bármi mást), akkor nagy valószínűséggel vagy kicsinyíteni, vagy nagyítani fogjuk a szemet. Ilyenkor még fokozotabban figyeljünk oda, hogy az egyes részek megfelelően arányosak-e egymáshoz.

2.,

Második lépésnek az egyik legfontosabb dolog következik, mégpedig a színkeverés. Ez egy igen nehéz feladat. A színkeverésnél mindig színsorokat keverjünk ki. Először az adott színből keverjünk ki manuálisan egy világosabbat és egy sötétebbet. Azt, hogy hány árnyalatra, és hogy inkább világos, vagy inkább sötét árnyalatokra lesz szükségünk az határozza meg, hogy mekkora területen használjuk a majadni képen az adott színcsoportot.

Helyezzük a két színt a megfelelő távolságba, ezután használjuk nyugodtan a Ppaint-ben lévő két szín közötti automatikus színkeverést. Ugyan ez nem vezet mindig a megfelelő színárnyalatokhoz - legfőképpen akkor nem, hogy ha valamilyen egyéni designosabb színsort szeretnénk kikivenni.

Ilyen esetekben bizony a színsort egész végig kézzel, egyik színről a másikra haladva kell kikevernünk, vagy több bázisszín keverése után ezen kikevert színárnyalatok között használjuk az automatikus keverési módot.

Jelen esetben keverjünk ki egy fakóbb kéket két bázisszín között, amit én most 18 árnyalatra tettem egymástól. Ez a kék szín lesz a szemgolyóé. Tehát RGB kód szerint ez a 12,12,23

és a 197.205.209-es RGB színekód között nyomjunk egy automatikus kikeverés parancsot.

Kész is lennénk a szemgolyóval, nézzük a szemfehérjét. Ezt is inkább valamilyen fakóbb, szürkés-kékes-barnás dologgal kellene megoldanunk. Itt már szükség lesz több bázisszín beiktatására a siker érdekében. Tehát vegyünk sötétnek egy 33,23,38-ast, tőle négy színre helyezzünk el egy 92, 69, 69-et, ami már inkább barnás szín. Ez az öt szín elég lesz a nagyon sötét tónusok kialakítására.

Most a 92, 69, 69-től mondjuk 17 szín távolságra helyezzünk el egy 220, 209, 206-ot. Használjuk megint az automatikus színkeverést az elhelyezett színek között. Megkaptuk a két alap-színsort, ami majd dominál a jelenlegi képünkben.

Szükségünk lesz még bőrszínre is, ezért keverjünk ki egy hosszabb színsort a 255,255,255 és a 17,7,6 között, mondjuk 30 színnel. Ha mindezzel kész vagyunk, nekiláthatunk a képnek. Azonban hozzá kell tennem azt, hogy mivel számítógépet használunk, bármikor változtathatunk bármin. Ennek értelmében ha a színsor mégsem azt tükrözi, amit elképzeltünk, akkor bármikor átkeverhetjük, beszúrhatunk, kivehetünk színeket belőle.

Ha valakinek nehézségei támadnak a színkeveréssel, akkor eleinte próbálkozzon nyugodtan a már kikevert palettákkal.

3.,

Először töltsük fel a szem fehérjét a kikevert színsor közepén elhelyezkedő színnel. A szemgolyót is a hasonló helyen elhelyezkedő kékkel (2. ábra). Először magát a szemgolyót fogjuk elkészíteni.

Ahány grafikus, annyiféle megoldási lehetőség létezik: vannak olyanok, akik egyből készre csinálnak egy részletet egy grafikán, vannak olyanok, akik folyamatosan az egész grafikát csinálják egyszerre. Mivel most egy elég kis dologról van szó, nem pedig egy nagyobb képről, ezért én az elsőnek említett módszert fogom követni, tehát egyből készre készítem a grafika részleteit.

4.,

Nagyítsunk rá a szemgolyóra úgy, hogy a képernyő nagy részét elfoglalja. Ezt követően mindig nagyításban rajzolunk majd, normál méretben ne is próbálkozzunk. Válasszuk az effektek közül a "blur high" funkciót és a fekete pupilla részt "bluroljuk" bele a szemgolyóba (3. ábra).

Gondolom, most itt sokan felszisszennek, hogy egyből egy effektet használva kezdjük meg a rajzolást (hi Unreal! :)), de mivel így könnyebb lesz, ezért nem kézzel finomítjuk bele a pupillát a szemgolyóba. Kézzel amúgy is éppen eleget fogunk még rajzolni a munkánk során.

Egyébként aki gondolja, az nekiállhat kézzel. Árnyalatról árnyalatra haladva finomítsa bele a pupillát a szemgolyóba. Itt azonban meg kell jegyeznem, hogy a blur funkciót nem használhatjuk mindig, ugyanis ennek sűrűn történő használata elmosódottá teszi a grafikát. A kézzel történő tónusozásra igen sokszor szükségünk lesz, de ebben az esetben nyugodtan használjuk a blur high funkciót.

5.,

Váltunk át kézi rajzra, és kezdjük el a szemgolyó készítését a következőképpen: rajzolunk egy sötétebb kék színnel a szemre

jellemző kis vonalkákat a szempolyóba (4. ábra). E vonalkákat kezdjük el "beledolgozni" a kék hátérbe úgy, hogy közben a megfelelő színeket "beletesszük" a grafikába, így kialakítva a hasonló hatást, mint amit egy szemnél láthatunk (5. ábra).

Ugyanezzel a lendülettel most már kézzel is elkezdhetjük beilleszteni a pupillát a szempolyóba, úgy, hogy a színsorozatban egymást követő színeket egymás után pakolva folyamatosan a pupilla körvonalán haladva, egy kicsit megvastagítva a fekete csíkot - ami a pupillát veszi körbe -, beleolvasztjuk a szembe.

Mivel a színsorozatunk jóval több színből áll, mint ami elfér a pupilla körvonalán, ezért a színek között ugrálhatunk akár kettesével, vagy ahogy a grafika megkívánja (6. ábra).

Ennek az elkészítése türelemjáték, de gyakorlással rutinná válhat. Igazából ennek nem lehet leírni a folyamatát, úgy, hogy ezt a pixelt ide, azt meg oda tegyük, a lényege, hogy a nagyított képen folyamatosan rakoskatjuk a pixeleket úgy, hogy az egyik színből folyamatos átmenetet biztosítsunk a másikba, közben a mellette levő normál meretű képen pedig folyamatosan ellenőrizzük az összehatást.

Ez az a része a rajzolásnak, ahol rá kell érezni a dolgokra, és tulajdonképpen ez az a rész is, amely meghatározza, hogy milyen grafikusok is leszünk. Az ilyen és ehhez hasonló részek aprólékos kidolgozásával érhetjük el, hogy képünk tökéletes lesz.

6.,

Ha eddig eljutottunk, akkor most következik az, hogy egy kis életet lehelünk a szembe, vagyis megjelenítjük a szemben megcsillanó fényt. Ettől a képünk teljesen megváltozik, és valóban kezd "életre" kelni. Helyezzünk el tehát egy nagyobb és néhány kisebb fehér foltot a szemben (7. ábra). Már is úgy tűnik, mintha valaki nézne minket a másik oldalról, és ez az az érzés, ami miatt érdemes rajzolni: amikor a kép "megszólal".

A következő lépés belefinomítani a szembe az előbb megismert kézi technikával (8. ábra), tehát a színek egymás utáni berakosgatásával. Fontos, hogy az ilyen apró részleteknél ne használjunk semmilyen segítő effektet, bármennyire is csábítóak, mivel ezekkel az ennyire kis részek kialakításánál csak elrontjuk a képünket. Kényszerítsük magunkat a kézzel történő színberakásra.

7.,

A szem belsejébe történő utolsó módosítás a fehérje árnyékolása. Mivel tudjuk, hogy a szemünk domború, ezért ennek megfelelően

árnyékoljuk is. Domborúnak hat egy felület, ha a közepén világosabb, a szélein pedig sötétebb. Ennek megfelelően tónusozni fogunk a szemsarkaktól befelé (9. ábra).

Ilyen esetekben a színeket egymás után rajzoljuk, és az átmenetek még finomabbá tételéhez valamilyen ditherelést is szoktunk használni. Az

effektek között többféle ditherelési technika is megtalálható, de mivel kis felületről van szó, ezért megint csak azt mondom, hogy maradjunk a kézi ditherelésnél. A grafikusok között a saktáblaszerű technika a legnépszerűbb. Ezek betartásával kezdjük el a tónusozást.

Ebben a fázisban már el kell kezdenünk a szem körüli bőr kialakítását is, és magát a teljes szempolyót el kell kezdenünk belesimítani a szembe (10-11-12. ábrák).

8.,

A következő feladat a szempolyók elkészítése. De még mielőtt erre sor kerülné, meg kell rajzolnunk a szemet körülvevő bőr felületét. A szemtől kifelé haladva egyre világosabb színeket használunk, megint csak azért, hogy megfelelő térhatást keltsünk (13. ábra).

Ennél a fázisnál a tónusokat durván visszük fel, majd ha már kialakítottuk a szem körüli területeket, elkezdjük ezeknek a durván felvitt tónusoknak a finomítását. Ismét használni fogjuk a blur high funkciót, de csak módjával. Szóval a durván kialakított tónusokat a blur high effektel elfinomítjuk (15. ábra). Ezzel óriási mennyiségű időt takarítottunk meg. Hogyha mindezt kézzel végeztük volna el, akkor az órákban lett volna mérhető, és nem is biztos, hogy sikerült volna ilyen finoman kialakítanunk a felületet.

9.,

Most már elhelyezhetjük a szempillákat a felső szemhéjon (16. ábra). Itt meg kell említenem egy

hiányosságot, ami a Ppaint-ben felfedezhető: a készítőkhöz kihagytak egy nagyon fontos funkciót (vagy lehet, hogy én vagyok csak ügyetlen, hogy nem találtam meg?), szóval én nem találtam olyan lehetőséget, hogy úgy húzhassek görbe vonalat, hogy azt a megrajzolást követően a program rögtön elfinomítsa. Ez a funkció, amelyet mind a Dpaint mind pedig a Brilliance tartalmaz, például

jelen esetben a szempilla megrajolásánál nagyon hasznos lenne. De mivel nincs, ilyen három választási lehetőségünk van: elmentjük a képet, betöltjük az előbb említett két program valamelyikébe és ott elkészítjük a szempillát, vagy megpróbáljuk a blur funkciót a lehető legóvatosabban használva megrajolni a szempillákat, vagy pedig teljes mértékben kézzel, minden segítőeszköz nélkül kipixelezzük a szempolyókat.

Igazából jó, hogy ha mindegyiket kipróbáljuk, mert mindegyikből lehet tanulni. Azt nem árulom el, hogy a képen én melyiket választottam :).

10.,

Hasonlóan a felső szemhéjhoz elkészítjük az alsó szemhéjat is. Az előbb megismert technikával durva tónusokat viszunk fel a szem köré és azt dithereléssel, valamint a blur high funkció használatával elfinomítjuk. (17-18-19. ábrák).

Majd ezt követően kiegészítjük a képünket, úgy, hogy utána keretbe lehesen foglalni (20. ábra). A legvégén pedig aláírjuk, és színek eresztjük legújabb picturánkat (FINAL) :).

Ennyi lett volna a mára rendelt szent evangélium :). Próbáltam érthetően fogalmazni, de az az igazság, hogy nagyon nehéz leírni azt, hogy hogyan is kell rajzolni. Mindenkinél, aki most kezd - vagy neadjisten eme cikk hatására fog elkezdni - rajzolni, annyit tudok csak tanácsolni, hogy ha kezdetben nincs is annyi sikerélményetek, ne adjátok fel, sok gyakorlás után biztosan jönnek az eredmények.

Jó gyakorlást mindenkinek! Reményeim szerint találkozunk a következő számban is. Addig is, ha valakinek esetleg kérdése, keresé támad, nyugodtan írjon e-mail-t, ha tudok, válaszolok, segítke.

Ha esetleg valakinek szüksége lenne az itt végig vezetett példa elektronikus verziójára, az is nyugodtan írhat, szívesen odaadom bárkinek az összes fázist - ellentétben más grafikusokkal, akik féltve őrzik képeiknek ezen momentumait (hi más grafikusok! :)).

Bánhalmi Zoltán
(Zozo~PWR)

E-mail: zozo_pwr@freemail.c3.hu

Ugyan nincsenek pontos felméréseink olvasóinkról - lévén ez az első szám -, de talán nem tévedünk túl nagyot, ha feltételezzük, hogy több közös vonásotok is van. Az egyik ilyen, hogy a legtöbb Amigás szinte naponta eszik valamit. Mivel nem kívánunk szakbarbárokat nevelni senkiből, minden magban lesz néhány sor (mondjuk egy oldal), ami nem kifejezetten a GÉPPEL foglalkozik. Elsőként Z mester remekével ajándékozunk meg benneteket.

Hali!

Nos, Amigók és Amigák, kajáljunk olyan kaját, ami nálunk hagyományosnak és nemzeti eledelnek számít!

Együnk CSILIS BABOT!

Egy éve tanultam ennek a mai világban egyszerű ételnek az elkészítését, és ma már olyan szintre fejlesztettem, hogy többen is visszajárnak hozzám babozni. (Az egyik haverom ingyenér írja a cd-ket nekem, csak időnként hívva meg egy jó kis csilis babra! (Szeva Robi! (:))

Hát lássuk: A csilis bab mindenféle híresztelésekkel ellentétben nem abból áll, hogy csípős, mint állat, hanem igenis, hogy ízletes egy kaja. Aki nem bírja a fűszeres kaját, az már el is felejtheti.

Mi kell hozzá:

- Knorr Csilis bab alap. (Asszem chili kon carne a pontos neve. :)) A Maggit felejtétek el, mert fétlen és csak csípős. (Tartok tőle, hogy a Maggi Hungary ezek után nem fog százezres hirdetésekkel elhelyezni nálunk... eh) Ebből 1.
- Bonduelle vörösbab mexikói szószban. Ebből 2. (Csak ez a jó, mert a sima vörösbab nem ad szószot.)
- 40dkg sovány marhahús. Lehet darált (ha lusta

vagy), vagy egészben.

- 1/2 doboz kukorica konzerv.
- 1 csípős parika. (nagyobbacska)

Hát akkor csináljuk meg:

A darált húst kis olajban sütögetjük. Tegyel bele apróra vágott erős paprikát. Akkor jó, ha teljesen kifehéredik. Talán egy kicsit meg is lehet pirítani. Ki hogy szereti.

Az egész húst viszont 5 cm hosszú vékony csíkokra kell vágni, és szép egyenletesen megsütögetni. Szar meló, viszont sokkalta esztétikusabb és ízletesebb. :) A csíkozott húshoz nem kell erőspaprika.

Amikor elkészültél a hússal, akkor beleöntöd fél liter vízbe a csilis bab alapot. (Több ne legyen a víz, mert akkor csurgós lesz a kaja. Kevesebb meg azért ne, mert akkor meg nagyon tömör lesz. :)) Kevergeted, amíg be nem sűrűsödik. Ekkor beleteszed a húst, és ha még nem tettél bele erőspaprikát, akkor azt is. Egy kicsit főzögeted, hogy a hús beszívja a szószot.

Utána beleteszed a két csilis szószos babkonzervet "lével" együtt, és a kukoricát - lecsurgatva, de nem lecsöpögtetve (volt egy ilyen vers is, "lecsurgatva, de csöpögtetve nem", kb.). Az egészet főzöd vagy negyedórát; attól függ, mennyire szereted a a babot puhának. Az egész akkor jó igazán, ha a fakanál megáll benne és az aljáról szinte kaparni kell. Ebből kifolyólag folyamatosan kevergetni kell mert egy pillanat alatt odaég.

Ha van csilis szószod ecetes lében, akkor abból tehetsz bele, de csak csínján, mert gyomorfekély rulz! Az egészre - ha akarsz - szórhatsz sajtot, bár én elvagyok nélküle.

Tálalás:

Jo nagy tányérba jó sokat és sok kenyeret hozzá! :)

(Egyébként ez az adag 4 főre szól.)

Jó étvágyat!

A konyhafőnök:

Mr.Z of EXTASY

Internet ajánló

Amigás linkek

Cucug (Amiga Web Directory)
<http://www.cucug.org/amiga.html>
 Aminet
<http://ftp.uni-paderborn.de/aminet/>
 Yam
<http://www.yam.ch/>
 Czech Amiga news
<http://www.realdreams.cz/amiga/>
 Amiga Ring
www.geocities.com/ResearchTriangle/Lab/4099/
 Vapor software (Amirc)
<http://www.vapor.com/>
 Ibrowse
<http://www.omnipresence.com/ibrowse/>
 Sasg home (Mui)
<http://www.sasg.com/>
 Szolnoki Amigás klub
<http://aix.szolnok-ped.sulinet.hu/amiga/>

Egyéb érdekes helyek

Tevefarm
<http://www.napfolt.hu/ttc/magyar/farm.htm>
 Telefontréfák
<http://www.kaposnet.hu/villamtelcsi/main.htm>
 Gsm-re üzenetet
<http://www.mtn.co.za/sms/secure/text.html>
 News serverek M.o-n
www.elte.hu/elte/netiquette/docs/newsserv.htm
 Hix <http://www.hu.hix.com/hix/>
 RTV ujság
<http://www.rtvreszletes.hu/>
 Matáv
<http://www.matav.hu>
 Repeta (vendéglönyv!)
<http://www.repeta.hu>
 Internet kalauz
<http://www.prim-online.com/kalauz/>
 Teletext
<http://www.teletext.hu>

xxx

<http://www.extra.hu/freesex/>
<http://www.extra.hu/123csajok/index2.htmSexxx>
<http://prew.matav.hu/mezeskocsog/magic.html>
<http://voy.vvd.com/main/Pictures.html>

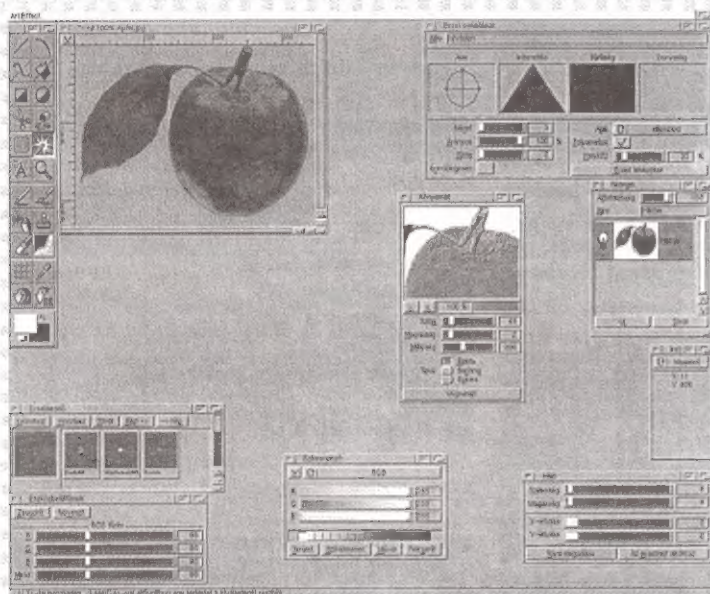

PREVIEW

Az Amiga Világ márciusi számának tartalmából

- ArtEffect

A legdinamikusabban fejlődő „Photoshop-klón” Amigára elér-kezett a 3-as verzióhoz. Részletes cikksorozatunkban egészen az alapoktól kezdve mutatjuk be, mit is lehet kezdeni egy 24 bites grafikus programmal.

- Külső Scandoubler

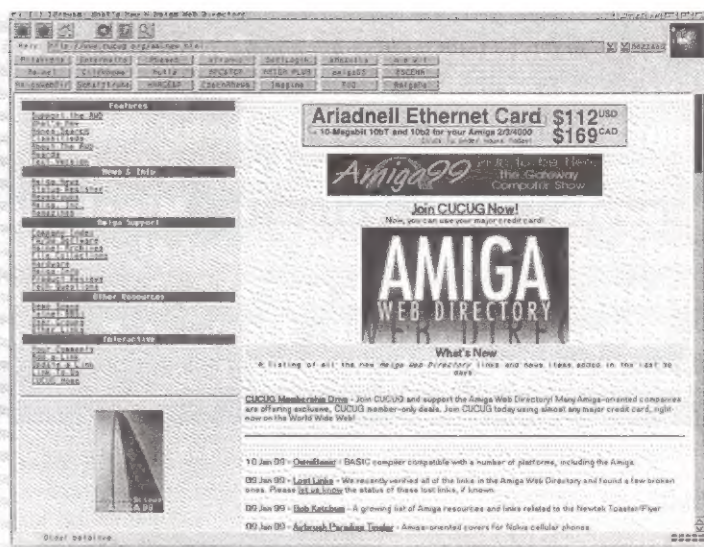
Végre megszabadulhatunk az RGB monitoroktól

- Yam

Folytatódik a gigantikus Yam leírás...

- Wet

„Szia! Lula vagyok. Sajnos, a táncon és a szeretkezésen kívül nem sok mindenhez értek... Csináljunk együtt sok-sok pénzt!” (játékleírás)

- IBrowse

Az egyik (ha nem A) legnépszerűbb Amigás böngésző kivesézése

- E tanfolyam

Az egyik legnépszerűbb programnyelv ismertetője Amigára sok-sok példával

- Állandó rovataink:

Cheat corner, Internet, Mac, játék stb.

- CD melléklet

Ismertető a CD mellékleten található anyagokról, programokról.

Ha írtok nekünk, miről olvasnátok a legszívesebben (vagy mi az, ami nem tetszett), azzal Ti is befolyásoljátok az AmigaVilág tartalmát.

IMPRESSZUM

Az AmigaVilág kiadója a HomeTec Kft

Postacímünk: 9401 Sopron Pf. 377

E-mail: amigavilag@syneco.hu

Telefon: 06-99-312-522; 06-209-446-727

Fax: (CSAK FAX!) 06-99-319-191

Hirdetésfelvétel: 06-20-94-46-727

Az AmigaVilág megjelenik évente 8 alkalommal, kb. hathetente. A következő szám megjelenése 1999. márciusában várható.

Tördelés: PageStream 3.3 & Amiga4000

A magazin készítése során egyetlen microsoft terméket sem használtunk.

GADGET COMPUTER Bt.

Szentes, Ady E. u.1 H-6600

Tel.:(63) 313-367

e-mail:gadget@mail.datanet.hu

nyitvatartási idő:

hétköznap 9 - 13, 15 - 18

szombaton 9 - 12

fax.:(63) 444-012

Alapgépek:

AMIGA 1200 (használt) - kérjen ajánlatot
AMIGA 4000 (használt) - kérjen ajánlatot

AMIGA monitorok:

Sony 17" multisync, VGA 1600x1280

AMIGA turbókártyák:

Blizzard SCSI II kontroler
Cyb. MK-III foglalat a '060/50 UW-SCSI
Cyb. MK-III 68060/50MHz/ UW-SCSI
MC68882 Koprocesszor (PGA tok. 50MHz)
MC68030 Processzor (PGA tok. 50MHz)
MC68040 Processzor (PGA tok. 40MHz)

A1200-be való Power UP kártyák:

Az e+-os kártyákon Fast SCSI-II-es csatló is található!

Blizzard 603e 160MHz 040/25	113000.-
Blizzard 603e 160MHz LC040/25	119000.-
Blizzard 603e 200MHz 040/25	147000.-
Blizzard 603e 240MHz 040/25	177000.-
Blizzard 603e+ 160MHz 040/25	147000.-
Blizzard 603e+ 200MHz 040/25	174000.-
Blizzard 603e+ 200MHz 060/50	287000.-
Blizzard 603e+ 240MHz 040/25	203000.-
Blizzard 603e+ 240MHz 060/50	316000.-

A3000(T) és A4000(T) való Power Up kártyák:

Minden kártyán Ultra - Wide SCSI csatló is található!

CyberStorm PPC 180MHz 040/25	178000.-
CyberStorm PPC 180MHz 060/50	252000.-
CyberStorm PPC 200MHz 040/25	261000.-
CyberStorm PPC 200MHz 060/50	352000.-
CyberStorm PPC 233MHz 040/25	282000.-
CyberStorm PPC 233MHz 060/50	372000.-

A1200 Torony bővítések az Ateo koncepció:

Az Ateo Busz nem Zorro Busz kompatibilis, viszont olcsóbb annál és minden Zorro buszos bővítés megtalálható a koncepcióban. A bővítések teljesen Amiga kompatibilisek. A Busz sebessége >9Mb/s. Természetesen minden Amiga1200 turbókártya használható a koncepciótermékeivel!

A1200 torony (200W Táp.+PC bill. ill.+PC bill+doc)	59000.-
Ateo Bus (4 slot)	72000.-
Pixel64 video kártya (Cirrus Logic CG5434)	35000.-
Multi I/O kártya (2x115kb/s ser., 2xpar. por)	21500.-
Ethernet kártya (10Mb/s BNC/RJ45/AUI csat.,32kb c)	21500.-
SCSI-II kártya (256b vagy 32kb cache)	21500.-
IDE kártya (2xIDE port)	21500.-
16 bites Hang kártya (FM s.,2 16bit., 32 hang. MIDI IO)	53000.-

Grafikus kártyák:

CyberVision PPC 8Mb SGRAM	66000.-
BVision PPC 4Mb SGRAM	55000.-
telj.: 80mil. 3D pixel vagy 1M. Poly/s / felb.: 1600x1200 24bit, 72Hz	
Picasso II+ 2Mb RAM Z-II/Z-III	53000.-
Picasso 5. VHS videókimenet a PIC.-hoz	45200.-
Picasso IV 4Mb RAM Z-II/Z-III Multimédia kártya	106000.-
Concierto IV Hangkártya a PIV-hez.	62000.-
Pablo IV V.kimeneti kártya a PIV-hez. (S-VHS, Comp.)	40000.-
Paloma IV Tuner és video bemenet kártya a PIV-hez.	62000.-

Memória: Napi áron!

Szoftverek:

Adorage V2.5	55559.-	Draw Studio	35237.-
Aminet	4661.-	Eric Schwartz CD	9136.-
Aminet Set	11000.-	Euro CD (PD gyűjt.)	5407.-
Animage	46424.-	Final Copy II	14729.-
Art Effekt 2.0	55559.-	Final Writer	33373.-
Burn It CR-ROM író	38966.-	Fun Clips 1 (300 Clip)	7271.-
Cartoon Clip Art	9136.-	Fun Clips 2 (300 Clip)	7271.-
ClariSSA Pro.	79983.-	Gateway	3542.-
Diavolo Backup	18271.-	Geek Gadget II	5407.-
DiskSalv III	14729.-	Hollywood Studio	9136.-
DO IT	7271.-	Kang Fu	11000.-
DO IT Vol.2	14729.-	Kara Collection III	14729.-
		Light ROM Vol.4	16593.-
		Lightwave 4.0	353863.-
		LS Dictionary 3	4288.-

Egyéb kártyák, kiegészítők:

Delfina hangkártya DSP, Crystal CS4231A 48kHz	104000.-
Buddha IDE kártya Z-II	17000.-
Ariadne Ethernet kártya Z-II/Z-III +2 párhuzamos port!	56500.-
ConneXion 10Mbit Ethernet kártya	54200.-
Graffito 24 (S-VHS) videó digitalizáló	54000.-
PCMCIA adapter a Graffito 24-hez	36000.-
Multi I/O kártya Z-II/Z-III	39500.-
A 500 memória bővítő 512Kb+óra	5000.-
4 IDE adapter A1200/A4000	2500.-
PC bill. illesztő	5000.-
Midi interface	6000.-
Wizard egér, 3 gombos, 560dpi ideális grafikuskártyához,	7200.-
Primax egér, 2 gombos	3800.-
Belső floppy, 880Kb (Sony)	5000.-
Külső floppy, 880Kb (használt)	6000.-
Külső floppy, 1,7Mb	17000.-
Hang digitalizáló	6000.-
SCSI külső (25 D-SUB) -> SCSI belső (50p szallag kábel)	2500.-
SCSI külső (25 D-SUB) -> SCSI (centronics 50p)	3800.-
SCSI belső 3 csatlakozós (50p)	2800.-
UW-SCSI belső (3xHPDB68M)	3500.-
UW-SCSI belső (5xHPDB68M)	4300.-
SCSI passzív terminátor (HPDB50M)	1800.-
UW-SCSI aktív terminátor (HPDB68M)	10500.-
UW-SCSI passzív terminátor (HPDB68M)	2700.-
Modem, külső 33600	10800.-
Modem, külső 56000	16500.-

Winchesterek:

1.7 Gb Seagate, IDE UDMA	23000.-
2.1 Gb Seagate IDE UDMA	25200.-
2.1 Gb Quantum FireBall SE IDE UDMA	26500.-
3.2 Gb Quantum IDE UDMA	32900.-
6.5 Gb Quantum ST IDE UDMA	26500.-
2.1 Gb Quantum SCSI	50000.-
2.3 Gb Quantum Atlas-II UW-SCSI 8ms/512kb/7200/5 év gar	80000.-
4.3 Gb Quantum Atlas-II UW-SCSI 8ms/512kb/7200/5 év gar.	105000.-

SCSI perifériák:

NEC 4xCD ROM	16800.-
NEC 6xCD ROM külső	28000.-
Panasonic 8xCD ROM	28900.-
Toshiba 12xCD ROM	46400.-
CD írók:	
Sony 2xW/ 6xR	75000.-
Yamaha 4xW/ 6xR	125000.-

Cserélhető winchesterek:

Syquest 200Mb belső	73000.-
Syquest 200Mb lemez	10000.-
IOmega ZIP 100Mb + lemez	35000.-
IOmega ZIP lemez	2900.-
IOmega JAZ 1Gb + lemez	80000.-
IOmega JAZ lemez	20000.-

Folyóiratok, könyvek:

Az Amiga programozása C és Assembly nyelven	1450.-
Amiga programozási könyv lemez melléklettel.	
Amiga Format (Angol) 10/97+CD 11/97+CD	3500.-
Amiga Magazin (Német) 9/97+Lemez 11/97 12/97	2100.-
AMIGAonly (Magyar) 1 2 7 8 9 10	250.- / 300.-
Amiga Plus (Német) 9/97+Lemez	2500.-
Amiga Special (Német) 2,3/98+Lemez	1900.-

PC Pince

9400 Sopron Erzsébet utca 15.
Telefon: (99) 312-522; (20) 9446-727
E-Mail: pc_pince@syneco.hu
HTTP://www.syneco.hu/market/pc_pince

AMIGA SZOFTVER-HARDVEI

DIGITAL PRODUCTS

PPC turbokártyák

Amiga 1200

Blizzard 603e 160MHz 40/25 LC	68000
Blizzard 603e 160MHz 40/25 FULL	72000
Blizzard 603e 200MHz 40/25 FULL	95000
Blizzard 603e 240MHz 40/25 FULL	115000
Blizzard 603e+ 200MHz 40/25 FULL	112000
Blizzard 603e+ 200MHz 60/50	195000
Blizzard 603e+ 240MHz 40/25 FULL	135000
Blizzard 603e+ 240MHz 60/50	215000

A 603e+ sorozat tagjai FAST SCSI II-es vezérlővel rendelkeznek.

A3-4000

CyberstormPPC 200MHz 40/25 FULL	158000
CyberstormPPC 200MHz 60/50	235000
CyberstormPPC 233MHz 40/25 FULL	179000
CyberstormPPC 233MHz 60/50	257000

A Cyberstorm kártyákon UltraWide SCSI vezérlő található.

68k Turbokártyák

Turbo1230-MK3/40MHzMMU/FPU opc.	19900
Turbo1230-MK3/40MHzMMU 82 FPU	25600

Grafikus kártyák

BVisionPPC	57.000
CyberVisionPPC	69.000
Picasso IV	hívj!
Picasso kiegészítők	hívj!

Részletes árlistánkat
kérdd a fenti címek
egyikén!

**Több száz Amigás
szoftver raktárról!**

**RÉSZLETFIZETÉSI
LEHETŐSÉG!**

Micronik termékek

Torony és zorro busz
(Z-II & Z-III)
minden amigához

Külső és belső
scandoubler Amiga
1200-hoz (minden
felbontás meg-
jelenik egy pc-s
monitoron is)

RBM termékek

Towerhawk 1200 EX torony Amiga 1200-hoz
Onboard Zorro busz bővítő Amiga 1200-hoz
Onboard, Towerhawk A4000-hez
IOBlix soros és párhuzamos port bővítő,
hálózati kártya, AT busz (PIO Mode 4,
16MB/sec!) vezérlő alap Amiga 1200-eshez

ATEO torony, Pixel64 grafikus kártya,
háló- és hangkártya Amiga 1200-hoz

HAAGE&PARTNER

Amiga Writer, Pagestream 3.4,
Drawstudio 2, Arteffect 3, Wacom tablet,
Tornado 3D PPC, Fontmachine 3.2,
XDVE 3.5, Netconnect 2, STFax, Fusion,
PCX, StormC

Evil's Doom, Claws of the Titan PPC,
Fantastic Dreams PPC, Candy Factory
Pro PPC, Art Studio PPC, Elastic
dreams, Settlers 2

SCHATZTRUHE

Directory Opus Magellan II, Dopus Plus,
LINUX 5.1, Envoy 3, PFS2, Studio
Professional 2.2, Aminet Set 1-7, Aminet
1-28, Superview productivity,
CybergraphX v4

